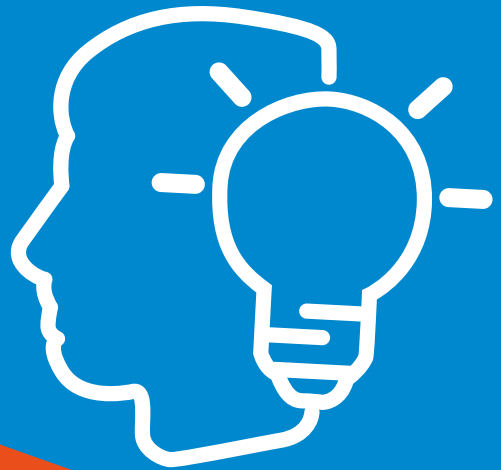

សៀវភៅណែនាំសម្រាប់គ្រូបង្គោល ស្តីពីការបណ្តុះបណ្តាលអំពី ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត បង្កលក្ខណៈងាយស្រួល

រក្សាសិទ្ធិគ្រប់យ៉ាង៖ ឆ្នាំ២០២០

រៀបចំដោយ៖

គាំទ្រដោយ៖

មាតិកា

ព័ត៌មានទូទៅ.....	៤
បញ្ជីនៃអក្សរកាត់:	៦
ផ្នែកទី ១: បុព្វកថា	៧
១.១ ហេតុអ្វីចាំបាច់ត្រូវមានសៀវភៅណែនាំសម្រាប់គ្រូបង្គោលនេះ?	៧
១.២ ទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងបទដ្ឋានបច្ចេកទេសហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តបង្គោលក្នុងរយៈពេល ស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាព	៧
១.៣ របៀបប្រើប្រាស់សៀវភៅណែនាំសម្រាប់គ្រូបង្គោលនេះ:.....	៧
១.៤ តើនរណាខ្លះគួរប្រើប្រាស់សៀវភៅណែនាំសម្រាប់គ្រូបង្គោលនេះ?	៩
១.៥ វិធីសាស្ត្រ.....	៩
ផ្នែកទី២: ម៉ូឌុលបណ្តុះបណ្តាល កំណត់សម្គាល់សម្រាប់គ្រូបង្គោល និងការណែនាំអំពីលំហាត់.....	១០
របៀបវារៈវគ្គបណ្តុះបណ្តាលពេញលេញ:	១១
ម៉ូឌុលទីមួយ: វគ្គសេចក្តីផ្តើម និងទស្សនទានគន្លឹះនៃពិការភាព (២៧០ នាទី).....	១៣
មេរៀន ១.១: វគ្គសេចក្តីផ្តើម	១៣
មេរៀន ១.២: ទស្សនទានគន្លឹះនៃពិការភាព.....	១៦
មេរៀន ១.២.១: ការកំណត់និយមន័យនៃកម្សាយនិងពិការភាព (៦០នាទី)	១៧
មេរៀន ១.២.២: កត្តាហានិភ័យនាំឱ្យមានកម្សាយផ្សេងៗ (៣០នាទី).....	១៧
មេរៀន ១.២.៣: ការប្រាស្រ័យទាក់ទងនិងភាសាសមស្រប (៣០នាទី).....	១៩
មេរៀន ១.២.៤: គំរូពិការភាព (៦០នាទី)	២០
ម៉ូឌុលទីពីរ: សេចក្តីផ្តើមអំពីការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល ការកំណត់និយមន័យ និងក្របខណ្ឌច្បាប់ (១២០នាទី).....	២៣
មេរៀន ២.១: កំណត់អត្ថន័យនៃការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល (៣០នាទី)	២៤
មេរៀន ២.២: ហេតុអ្វីបានជាការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលមានសារៈសំខាន់?.....	២៥
មេរៀន ២.៣: ក្របខណ្ឌច្បាប់អំពីការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល (៤៥នាទី)	២៥

មេរៀន ២.៤៖ តើត្រូវលើកកម្ពស់ការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលយ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ ?

(៤៥នាទី) ២៥

ម៉ូឌុលទីបី ៖ គោលការណ៍នៃការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល (១៥០នាទី) ២៦

មេរៀន ៣.១៖ គោលការណ៍ RECU (៦០នាទី) ២៧

មេរៀន ៣.២៖ ការរចនាជាសកលនិងការសម្របសម្រួលសមស្រប (៩០នាទី) ២៨

ម៉ូឌុលទីបួន៖ ការវាយតម្លៃការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល (២១០នាទី) ២៩

មេរៀនទី ៤.១៖ ឧបសគ្គចំពោះការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល (៤៥នាទី) ៣០

មេរៀនទី ៤.២៖ ការឆ្លើយតបដើម្បីកាត់បន្ថយឧបសគ្គចំពោះការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល
(៤៥នាទី) ៣០

មេរៀនទី ៤.៣៖ ឧបករណ៍វាយតម្លៃការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដែលគ្មានលក្ខណៈបច្ចេកទេស ៣១

ម៉ូឌុលទីប្រាំ៖ ការកែលម្អការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលនៅក្នុងបរិស្ថានដែលបានបង្កើតឡើង

(១៤០ នាទី) ៣២

មេរៀនទី ៥.១៖ ការកែលម្អការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលនៅក្នុងតំបន់ទីក្រុង (៤០នាទី) ៣៣

មេរៀនទី ៥.២៖ ការកែលម្អការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលនៅក្នុងអគារ (៤០នាទី) ៣៣

មេរៀនទី ៥.៣៖ ការរៀបចំបន្ទប់ទឹកដែលបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាព
និងជម្រាល (៦០នាទី) ៣៣

លំហាត់បញ្ចប់មេរៀន ៣៧

ទម្រង់វាយតម្លៃវគ្គ ៣៨

ផ្នែកទី ៣៖ ឯកសារបណ្តុះបណ្តាល ៤០

ឯកសារចែកជូន ១.២.១៖ និយមន័យអំពីកម្សាយ និងពិការភាព ៤៧

ឯកសារចែកជូន ១.២.២៖ ផលប៉ះពាល់នៃកម្សាយនិងវាក្យសព្ទត្រឹមត្រូវ ៤៨

ឯកសារចែកជូន ១.២.៣៖ វិធានមូលដ្ឋានស្តីពីរបៀបក្នុងការទំនាក់ទំនងជាមួយជន
មានពិការភាព ៤៩

ឯកសារចែកជូន ១.២.៤៖ គំរូនៃពិការភាព ៥០

ឯកសារចែកជូន ២.១៖ និយមន័យនៃការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល ៥៤

ឯកសារចែកជូន ២.២៖ ការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលនៅក្នុងក្របខណ្ឌច្បាប់	៥៥
ឯកសារចែកជូន ៤.១៖ ឧបសគ្គចំពោះការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល	៥៧
ផ្នែកទី ៤៖ ជំនាញសិក្សាបែបមនុស្សធំ	៥៨
១.១ គោលការណ៍សិក្សាបែបមនុស្សធំ	៥៨
១.១.១ ការដឹកនាំខ្លួនឯង	៥៨
១.១.២ ការរៀនតាមរយៈការអនុវត្ត	៥៨
១.១.៣ ភាពជាប់ពាក់ព័ន្ធ	៥៩
១.១.៤ បទពិសោធន៍	៥៩
១.១.៥ វិញ្ញាណទាំងអស់	៥៩
១.១.៦ ការអនុវត្ត	៥៩
១.១.៧ ការអភិវឌ្ឍផ្ទាល់ខ្លួន	៥៩
១.១.៨ ការចូលរួម	៥៩
១.២ ជំនាញសម្របសម្រួលនិងជំនាញធ្វើបទបង្ហាញប្រកបដោយប្រសិទ្ធិ	៥៩
១.២.១ ការបង្កើតបរិយាកាសសិក្សាវិជ្ជមាន.....	៦០
១.២.២ ពង្រឹងវត្តមានខ្លួនឯងនៅក្នុងថ្នាក់រៀន.....	៦០
១.២.៣ ដំណើរការនិងបច្ចេកទេសសម្របសម្រួល	៦០
១.២.៤ ឥទ្ធិពលនៃហ្គេមនិងការបង្រៀនដៃគូ	៦១
១.២.៥ ការអនុវត្តសកម្មភាព	៦២
១.៣ ការសម្របសម្រួលកិច្ចពិភាក្សា ករណីសិក្សា និងការសម្តែងតួ	៦៣
១.៣.១ ការពិភាក្សា	៦៣
១.៣.២ ករណីសិក្សា.....	៦៣
១.៣.៣ ការសម្តែងតួ.....	៦៤
១.៣.៤ ការសង្ខេបមេរៀន.....	៦៥
១.៣.៥ ការផ្តល់មតិត្រលប់.....	៦៥
ឧបសម្ព័ន្ធ	៦៥

ព័ត៌មានទូទៅ

អំពីក្រុមប្រឹក្សាសកម្មភាពជនពិការ Disability Action Council (DAC)

ក្រុមប្រឹក្សាសកម្មភាពជនពិការ (ក.ស.ជ.) ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយព្រះរាជក្រមលេខនស/រកម/០៧០៩/០១០ ចុះថ្ងៃទី៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៩ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារនិងលើកកម្ពស់សិទ្ធិជនពិការបានកំណត់ថាគឺ ជាយន្តការសម្របសម្រួលនិងពិគ្រោះយោបល់ថ្នាក់ជាតិលើបញ្ហាពិការភាព និងការស្តារលទ្ធភាពពលកម្ម។ ក្រុមប្រឹក្សាសកម្មភាពជនពិការ គឺជាស្ថាប័នអន្តរវិស័យដែលមានសមាសភាពចម្រុះមកពីក្រសួង ស្ថាប័នរដ្ឋ តំណាងវិស័យឯកជន អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងតំណាងជនមានពិការភាព។ ក្រុមប្រឹក្សាសកម្មភាពជនពិការមានរចនាសម្ព័ន្ធដូចខាងក្រោម៖

អគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាសកម្មភាពជនពិការ (អ.ក.ស.ជ.) គឺជាស្ថាប័នសាធារណៈដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយអនុក្រឹត្យលេខ ២១៦ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី០២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៣ ដើម្បីផ្តល់ការពិគ្រោះយោបល់លើវិស័យពិការភាព រៀបចំគោលនយោបាយផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្តីពីពិការភាពជំរុញការអនុវត្តគោលនយោបាយ ច្បាប់ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត និងលិខិតុបករណ៍អន្តរជាតិពាក់ព័ន្ធវិស័យពិការភាព តាមដាន វាយតម្លៃការអនុវត្តអនុសញ្ញា ច្បាប់ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ លើកសំណើរកែសម្រួល បំពេញបន្ថែម ឬវិសោធនកម្ម គោលនយោបាយ ច្បាប់ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តផ្សេងៗដែលពាក់ព័ន្ធវិស័យពិការភាព ទំនាក់ទំនងសហគមន៍ជាតិ អន្តរជាតិ ផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍ កៀរគរប្រភពធនធាន រៀបចំរបាយការណ៍ស្តីពីការអនុវត្តអនុសញ្ញានិងស្ថានភាពជនមានពិការភាព រៀបចំទិវាជនមានពិការភាពជាតិ-អន្តរជាតិ និងទិវាជនមានពិការភាពផ្សេងៗ។ បច្ចុប្បន្ន អ.ក.ស.ជ. មានទីតាំងស្ថិតនៅ អគារលេខ ៧៨៨ មហាវិថីព្រះមុនីវង្ស សង្កាត់បឹងត្របែក ខណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញនៅក្នុងបរិវេណក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា។

ក្រុមការងារសកម្មភាពជនពិការក្រសួង ស្ថាប័ន (ក.ស.ជ.ក.ស.) គឺជាក្រុមការងារដែលបង្កើតឡើងដោយក្រសួងស្ថាប័នរដ្ឋតាមវិស័យនីមួយៗមានតួនាទីជាក្រុមជនបង្គោលនិងទទួលបន្ទុកការងារពិការភាពនៅក្នុងក្របខណ្ឌនៃវិស័យនិងដែនសមត្ថកិច្ចក្រសួងស្ថាប័នរបស់ខ្លួន។

ក្រុមប្រឹក្សាសកម្មភាពជនពិការរាជធានី ខេត្ត (ក.ស.ជ.ខេត្ត) គឺជាក្រុមប្រឹក្សាសកម្មភាពជនពិការដែលបង្កើតឡើងដោយអាជ្ញាធររាជធានី ខេត្តដែលមានសមាសភាពចម្រុះមកពីគ្រប់វិស័យស៊ីវិល កម្លាំងប្រជាប្រិយ តំណាង វិស័យឯកជន អង្គការជនមានពិការភាព និងតំណាងជនមានពិការភាព ដែលមានអភិបាលរងខេត្តជាប្រធានដឹកនាំការងារអន្តរវិស័យដែលពាក់ព័ន្ធនិងការងារពិការភាពនៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចនៃតំបន់រដ្ឋបាលរាជធានី-ខេត្តរបស់ខ្លួន។

អំពីអង្គការ Handicap International - Humanity & Inclusion (HI)

អង្គការ HI ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅឆ្នាំ ១៩៨២។ អង្គការ HI គឺជាអង្គការឯករាជ្យនិងផ្តល់ជំនួយដោយមិនលំអៀង ដែលកំពុងធ្វើការងារនៅក្នុងស្ថានភាពនៃភាពក្រីក្រនិងការផ្តាច់ចេញ ជម្លោះ និងគ្រោះមហន្តរាយ។ អង្គការ HI ធ្វើការងារ ជាមួយជនមានពិការភាព និងប្រជាជនងាយរងគ្រោះដោយចាត់វិធានការនិងបង្ហាញអំពីការពិតនានាដើម្បីឆ្លើយតបចំពោះ តម្រូវការចាំបាច់ កែលម្អស្ថានភាពរស់នៅ លើកកម្ពស់ការគោរពសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ និងសិទ្ធិជាមូលដ្ឋានរបស់ជនមានពិការភាព។ នៅថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៨ ចលនាជាសកលនៃអង្គការជនពិការអន្តរជាតិ Handicap International បានប្តូរឈ្មោះ ទៅជាអង្គការ Humanity & Inclusion។ នៅពេលបច្ចុប្បន្នសហព័ន្ធនិងកំពុងដំណើរការគម្រោងនានានៅក្នុងប្រទេស ប្រមាណបុកសិបក្រោមឈ្មោះប្រតិបត្តិការថា “Humanity & Inclusion”, “Handicap International” ឬ “Atlas Logistique”។ រាល់ឯកសារដែលមានក្បាលលិខិត (Letterhead) “Humanity & Inclusion” អនុវត្តបានចំពោះក្រុម Atlas Logistique និង Handicap International។

កម្រងឯកសារបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តបង្គុលក្នុងការងារដោយស្រួលមានការចូលរួមរៀបចំពី ក្រុមការងារដូចខាងក្រោម៖

អគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាសកម្មភាពជនពិការ	អង្គការជនពិការអន្តរជាតិ (HI)
១. ឯកឧត្តម ឈម ច័ន្ទមករា រដ្ឋលេខាធិការនៃស.អ.យ.	១. លោកស្រី អេឌីធី វ៉ាន វីញ៉ាដិន ប្រធាន
២. ឯកឧត្តម អ៊ឹង សម្បត្តិ អគ្គលេខាធិការរងនៃអ.ក.ស.ជ.	ប្រចាំប្រទេស
៣. លោក ឈន អក្ខរា ប្រធានផ្នែក អភិវឌ្ឍន៍សេវាពិការភាព	២. លោក ជីវ វ៉ាដា ប្រធានគាំទ្រ បច្ចេកទេស
	៣. លោកស្រី អេរីកា ត្រាប៊ូកូ អ្នកឯកទេសផ្នែក ការបង្គុលក្នុងការងារដោយស្រួល

បញ្ជីអក្សរកាត់

CDRP	តំណាងជនមានពិការភាពនៅថ្នាក់ឃុំ
CIP	កម្មវិធីវិនិយោគឃុំ-សង្កាត់
CRPD	អនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិជនពិការ
DAC	ក្រុមប្រឹក្សាសកម្មភាពជនពិការ
DPOs	អង្គការតំណាងជនពិការ
DVN	បណ្តាញភូមិជនមានពិការភាព
ICT	បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានវិទ្យានិងសារគមនាគមន៍
LAs	អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន
NGO	អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល
NTAA	ការវិភាគការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដែលគ្មានលក្ខណៈបច្ចេកទេស
PPT	កម្មវិធី PowerPoint
PWDs	ជនមានពិការភាព
RECU	ការទៅដល់ ការចូលក្នុង ការផ្លាស់ទី ការប្រើប្រាស់
SDGs	គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព
STD	ជំងឺកាមរោគ
ToT	ការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្គោល
UN	អង្គការសហប្រជាជាតិ
UNCRPD	អនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីសិទ្ធិជនពិការ
WHO	អង្គការសុខភាពពិភពលោក

ផ្នែកទី ១៖ បុព្វកថា

១.១ ហេតុអ្វីចាំបាច់ត្រូវមានសៀវភៅណែនាំសម្រាប់គ្រូបង្ហាញនេះ ?

សៀវភៅណែនាំសម្រាប់គ្រូបង្ហាញផ្នែកបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាពត្រូវបានរៀបចំបង្កើតឡើង ដើម្បីផ្តល់ការណែនាំសម្រាប់គ្រូបង្ហាញផ្នែកបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល នៅក្នុងអំឡុងពេលបណ្តុះបណ្តាលរបស់ខ្លួនដល់អ្នកភាគីពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតស្តីពីការប្រើប្រាស់ និងគោលការណ៍នៃ “ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាព”។ សៀវភៅណែនាំនេះលើកកម្ពស់ការប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្របែបចូលរួមនិងបច្ចេកទេសសិក្សាសកម្ម។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងពង្រឹងសមត្ថភាពគួរតែដាក់បញ្ចូលនូវការបណ្តុះបណ្តាលច្រើនជាងការគ្រាន់តែជាការបណ្តុះបណ្តាល។ អាស្រ័យហេតុនេះខ្លឹមសារនៃសៀវភៅណែនាំនេះអាចបម្រើមិនត្រឹមតែជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាលនោះទេប៉ុន្តែក៏សម្រាប់ជាសកម្មភាពតាមដានជាច្រើនផ្សេងទៀតដូចជាការបង្កាត់បង្រៀនក្នុងពេលកំពុងបំពេញការងារ សិក្ខាសាលា រៀបចំតាមតម្រូវការប្រធានបទ ឬ សកម្មភាពស្វែងរកការគាំទ្រមតិជាដើម។

១.២ ទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងបទដ្ឋានបច្ចេកទេសហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាព

“សៀវភៅណែនាំសម្រាប់គ្រូបង្ហាញស្តីពីការបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល”នេះពន្យល់អំពីទស្សនទាននៃការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលជាទូទៅ និងផ្តល់នូវការយល់ដឹងកាន់តែច្រើនថែមទៀតអំពី “សៀវភៅណែនាំស្តីពីការបណ្តុះបណ្តាលអំពីហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល និងរបៀបប្រើប្រាស់សៀវភៅណែនាំនេះនៅក្នុងរបាយការណ៍វាយតម្លៃហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល។ សៀវភៅណែនាំនេះផ្តល់នូវរូបភាពច្បាស់លាស់អំពីរបៀបរៀបចំការបណ្តុះបណ្តាលដល់គ្រូបង្ហាញស្តីពីការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល និងជួយដល់គ្រូបង្ហាញ ក្នុងការលើកកម្ពស់ បទដ្ឋានបច្ចេកទេសហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាព។

១.៣ របៀបប្រើប្រាស់សៀវភៅណែនាំសម្រាប់គ្រូបង្ហាញនេះ

សៀវភៅណែនាំសម្រាប់គ្រូបង្ហាញនេះមានបួនផ្នែកសំខាន់ដូចខាងក្រោម៖

ផ្នែកទី១៖ បុព្វកថា

- **ផ្នែកណែនាំ៖** នៅក្នុងសៀវភៅណែនាំសម្រាប់គ្រូបង្ហាញនេះ គឺមានរៀបរាប់អំពីរចនាសម្ព័ន្ធ និងផ្នែកដែលស្ថិតនៅក្រោមផ្នែកនេះ។ ផ្នែកនេះក៏មានបញ្ជាក់អំពីទំនាក់ទំនងជាមួយនឹង “បទដ្ឋានបច្ចេកទេសនៃហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាព” និងរបៀបប្រើប្រាស់សៀវភៅណែនាំសម្រាប់គ្រូបង្ហាញ។

ផ្នែកទី២៖ ម៉ូឌុលបណ្តុះបណ្តាល កំណត់សម្គាល់សម្រាប់គ្រូបង្ហាញ និងការណែនាំអំពីលំហាត់

- **វគ្គសេចក្តីផ្តើម៖** វគ្គស្វាគមន៍និងសេចក្តីផ្តើមអំពីការបណ្តុះបណ្តាលឧទាហរណ៍អំពីលំហាត់នៃការនាំខ្លួនដើម្បីអនុញ្ញាតឱ្យសិក្ខាកាមស្គាល់គ្នាទៅវិញទៅមក បង្កើតវិន័យក្នុងថ្នាក់រៀន សេចក្តីផ្តើមអំពីការបណ្តុះបណ្តាល និង

របៀបវារៈនៃវគ្គបណ្តុះបណ្តាលដោយកំណត់ការរំពឹងទុករបស់សិក្ខាកាម និងការរៀបចំការផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍ ជាដើម។

ម៉ូឌុលបណ្តុះបណ្តាលនិងកំណត់សម្គាល់សម្រាប់គ្រូបង្ហាញ៖

- **ម៉ូឌុលបណ្តុះបណ្តាលនិងកំណត់សម្គាល់សម្រាប់គ្រូបង្ហាញ៖** រៀបរាប់អំពីមេរៀនមួយចំនួននៃសៀវភៅណែនាំ ស្តីពីការបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល។ អ្នកត្រូវតែអានម៉ូឌុលនេះមុនពេលចាប់ផ្តើមការបណ្តុះ បណ្តាលដើម្បីមានលទ្ធភាពសម្របសម្រួលមេរៀននិងលំហាត់នានា ព្រមទាំងអាចកែសម្រួលម៉ូឌុលទាំងនេះនៅ ពេលចាំបាច់ជាពិសេសនៅពេលម៉ោងបង្រៀននៅសល់តិច។ អ្នកនឹងរកឃើញព័ត៌មានសាវតារនិងការណែនាំអំពី របៀបសម្របសម្រួលមេរៀនទាំងអស់។ គ្រូបង្ហាញ និងសហគ្រូបង្ហាញចាំបាច់ត្រូវតែអានផ្នែកកំណត់សម្គាល់ សម្រាប់គ្រូបង្ហាញ ដើម្បីអាចផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលបានដោយរលូនដោយសារតែកំណត់សម្គាល់ទាំងនោះនឹង ជួយឱ្យគ្រូបង្ហាញយល់ដឹងកាន់តែច្បាស់លាស់អំពីខ្លឹមសារ នៃការបណ្តុះបណ្តាលក៏ដូចជាផ្តល់ជូននូវចំណេះដឹង បន្ថែមសម្រាប់ការឆ្លើយសំណួរដែលសិក្ខាកាមអាចមាននៅក្នុងអំឡុងពេលបណ្តុះបណ្តាលផងដែរ។

ម៉ូឌុលបណ្តុះបណ្តាលរួមមាន៖

- សេចក្តីណែនាំអំពីការភាពនិងកម្សាយសរីរាង្គ (ទស្សនទាននៃពិការភាព)
- សេចក្តីណែនាំអំពីក្របខណ្ឌច្បាប់ និងមន័យ និងទស្សនទាននៃការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល
- ការវាយតម្លៃការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល ឧបសគ្គនៃការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលរបៀបលើកកម្ពស់ការបង្កល ក្ខណៈងាយស្រួល គោលការណ៍នៃការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល- មេរៀនទ្រឹស្តី។
- ការវាយតម្លៃហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដែលគ្មានលក្ខណៈបច្ចេកទេស (NTAA) – មេរៀន អនុវត្តន៍។
- ការកែលម្អការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលនៅតំបន់នៅទីក្រុង។
- ការណែនាំអំពីលំហាត់៖លោកអ្នកនឹងរកឃើញការពន្យល់មួយជំហានម្តងៗអំពីរបៀបសម្របសម្រួលការអនុវត្ត ម៉ូឌុលនៃការបណ្តុះបណ្តាល។

ផ្នែកទី៣៖ ឯកសារចែកជូនសម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាល

- លោកអ្នកនឹងមើលឃើញឯកសារចែកជូនដែលត្រូវអាននៅមុនពេលការបណ្តុះបណ្តាល។ ឯកសារចែកជូនទាំង នេះអាចផ្សព្វផ្សាយជូនសិក្ខាកាមទាំងអស់។

ផ្នែកទី៤៖ ជំនាញរៀនសូត្ររបស់មនុស្សពេញវ័យ

- ដើម្បីបណ្តុះបណ្តាលមនុស្សពេញវ័យឱ្យរៀនសូត្រប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពគ្រូបង្ហាញចាំបាច់ត្រូវតែពង្រឹងបច្ចេកទេស និងគោលការណ៍ជាក់លាក់មួយចំនួន។ ផ្នែកនេះផ្តល់នូវក្របខណ្ឌ ឬរចនាសម្ព័ន្ធជាច្រើនដោយធ្វើការពិចារណាទៅ លើពេលវេលា ធនធាន លំហាត់ ការសម្តែងតួសាកល្បងដែលរាប់បញ្ចូលទាំងផ្នែកជំនាញរៀនសូត្ររបស់មនុស្ស ពេញវ័យផងដែរ។

១.៤ តើនរណាខ្លះគួរប្រើប្រាស់សៀវភៅណែនាំសម្រាប់គ្រូបង្គោលនេះ ?

យើងសូមណែនាំថាមានតែគ្រូបង្គោលដែលបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលអំពីការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលប៉ុណ្ណោះដែលអាចបង្កើតមេរៀនទាំងនេះបាន។ យើងសូមលើកទឹកចិត្តឱ្យគ្រូបង្គោលអញ្ជើញជនមានពិការភាព ជាពិសេសអ្នកដឹកនាំអង្គការតំណាងជនពិការឱ្យចូលរួមនៅក្នុងវគ្គបណ្តុះបណ្តាល ដើម្បីឱ្យពួកគេអាចធ្វើជាធនធានដ៏ល្អនៅក្នុងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលនិងអំពីការវាយតម្លៃហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដែលគ្មានលក្ខណៈ បច្ចេកទេស។

១.៥ វិធីសាស្ត្រ

ម៉ូឌុលនៃការបណ្តុះបណ្តាលនីមួយៗមានរយៈពេលខុសៗគ្នាដែលបានរៀបចំឡើងយ៉ាងជាក់លាក់ ហើយមេរៀនបណ្តុះបណ្តាលគឺបានដកស្រង់ចេញពី “សៀវភៅណែនាំស្តីពីការបណ្តុះបណ្តាលអំពីហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល”។ ម៉ូឌុលនៃការបណ្តុះបណ្តាលនីមួយៗមានគោលបំណងទូទៅពាក់ព័ន្ធទស្សនទាននៃបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលនិងពិការភាព។ ម៉ូឌុលនៃការបណ្តុះបណ្តាលរាប់បញ្ចូលនូវព័ត៌មានលម្អិតអំពីមេរៀន ប្រធានបទនៃមេរៀននីមួយៗនិងគោលបំណងជាក់លាក់របស់ប្រធានបទ សម្ភារដែលត្រូវការ និងរយៈពេលប្រហាក់ប្រហែលនៃមេរៀននីមួយៗ។ គ្រូបង្គោលគួរតែមានជំនាញផ្នែកបណ្តុះបណ្តាលនិងការសម្របសម្រួល។ ជាការពិតណាស់ គ្រូបង្គោលតែងតែសម្របសម្រួលវិធីសាស្ត្របណ្តុះបណ្តាលដើម្បីពន្យល់នូវខ្លឹមសារនៃមេរៀននីមួយៗ។ សកម្មភាពដែលបានលើកឡើងនឹងជួយគ្រូបង្គោលនៅក្នុងការសម្របសម្រួលសមត្ថភាពរៀនសូត្រជាច្រើនរបស់សិក្ខាកាម។ គ្រូបង្គោលទទួលបានការលើកទឹកចិត្តឱ្យប្រើប្រាស់សៀវភៅណែនាំនេះដោយមានភាពបត់បែនដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការរបស់សិក្ខាកាមចំណាប់អារម្មណ៍ កម្រិតចំណេះដឹង និងបទពិសោធន៍ដែលមានស្រាប់។ អាស្រ័យហេតុនេះ ទោះបីជាសៀវភៅណែនាំសម្រាប់គ្រូបង្គោលនេះ លើកឡើងពីរយៈពេលបង្រៀនតាមលំដាប់លំដោយ និងប្រហាក់ប្រហែលសម្រាប់មេរៀននីមួយៗក៏ដោយ តែយើងមិនរំពឹងថាគ្រូបង្គោលទាំងអស់នឹង

អនុវត្តគ្រប់មេរៀនទាំងអស់ទៅតាមរបៀបដូចគ្នាបេះបិទដូចដែលបានបង្ហាញនៅក្នុងសៀវភៅណែនាំសម្រាប់គ្រូបង្គោលនេះឡើយ។ ស្រដៀងគ្នានេះដែរ ពេលវេលាដែលត្រូវការនៃមេរៀននីមួយៗនឹងអាស្រ័យទៅលើចំនួនសិក្ខាកាមដែលបានចូលរួមសំណួររបស់សិក្ខាកាម ការពិភាក្សាក្រុមនិងពេលវេលាដែលត្រូវការសម្រាប់ការលេងហ្គេមឬល្បែងថាមពលរបស់អ្នកសម្របសម្រួល។ ឧទាហរណ៍៖ សកម្មភាពនឹងត្រូវចំណាយពេលច្រើនជាមួយនឹងក្រុមធំ ប្រសិនបើការបណ្តុះបណ្តាលមានអ្នកបកប្រែភាសា ឬអ្នកបកប្រែភាសាកាយវិការ ឬប្រសិនបើអ្នកបណ្តុះបណ្តាលជាមួយនឹងសិក្ខាកាមដែលមិនមានចំណេះដឹងពីមុនមកអំពីទស្សនទានអំពីពិការភាពនិងការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលជាដើម។ គ្រូបង្គោលត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យធ្វើជាអ្នកអនុវត្តដែលមានភាពឆ្លុះបញ្ចាំង ដែលនេះមានន័យថាជាការពិនិត្យត្រលប់ទៅមើលរបៀបដែលខ្លួនអ្នកបានសម្របសម្រួលមេរៀននីមួយៗ ឬពន្យល់អំពីប្រធានបទជាក់លាក់ណាមួយ និងធ្វើការត្រិះរិះពិចារណាទៅលើចំណុចល្អដែលបានអនុវត្តកន្លងមក និងចំណុចផ្សេងទៀតដែលត្រូវកែលម្អនៅពេលសម្របសម្រួលវគ្គលើកក្រោយទៀត។ ពួកគាត់ត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យប្រើប្រាស់សកម្មភាពវាយតម្លៃវគ្គបណ្តុះបណ្តាលដើម្បីជួយវាស់វែងទស្សនៈរបស់សិក្ខាកាមចំពោះប្រធានបទនិងវិធីសាស្ត្របណ្តុះបណ្តាល។ សៀវភៅណែនាំសម្រាប់គ្រូបង្គោល គួរតែជាឯកសារសារវ័ន្តដែលត្រូវតែពិនិត្យមើលឡើងវិញនិងកែលម្អដែលជាផ្នែកត្រូវធ្វើការពិភាក្សាជាបន្តបន្ទាប់សម្រាប់ការអនុវត្តដែលមានបរិយាបន្ន។ គ្រូបង្គោលដែលទទួលបានការគាំទ្រពីអង្គការHI ត្រូវបានជំរុញទឹកចិត្តឱ្យពិនិត្យមើលម៉ូឌុលនៃការបណ្តុះបណ្តាលនៅមុនពេលចាប់ផ្តើមរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល។

ផ្នែកទី២៖ ម៉ូឌុលបណ្តុះបណ្តាល កំណត់សម្គាល់ សម្រាប់គ្រូបង្គោលនិងការណែនាំអំពីលំហាត់

គ្រូបង្គោលអាចផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់រយៈពេលពីរថ្ងៃ។ សូមណែនាំថា ជំហានសិក្ខាកាមត្រូវចូលរួមនៅក្នុងការបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីមូលដ្ឋាននៃពិការភាពនិងកម្សាយសរីរាង្គនៅថ្ងៃទីមួយនៃ វគ្គបណ្តុះបណ្តាលជាមុនសិន។ កំណត់សម្គាល់សម្រាប់គ្រូបង្គោលបានផ្តល់ជូននៅគ្រប់មេរៀនទាំងអស់នៃសៀវភៅ ណែនាំនេះមួយជំហានម្តងៗរួមទាំងលំហាត់និងល្បែងថាមពលឬហ្គេមសម្រាប់សិក្ខាកាម។ ការណែនាំសម្រាប់គ្រូបង្គោល នេះ អាចកែសម្រួលឱ្យត្រូវនឹងបរិបទនិងកម្រិតចំណេះដឹងរបស់សិក្ខាកាម។

តារាង១៖ ម៉ូឌុលបណ្តុះបណ្តាលនិងមេរៀន

តារាងខាងក្រោមនេះឆ្លុះបញ្ចាំងពីមេរៀនផ្សេងៗគ្នានៃម៉ូឌុលបណ្តុះបណ្តាល៖

ម៉ូឌុលបណ្តុះបណ្តាល	មេរៀន	រយៈពេល	
		អប្បបរមា (នាទី)	អតិបរមា (នាទី)
ម៉ូឌុលទី១៖ វគ្គសេចក្តីផ្តើម។ ទស្សនទានគន្លឹះនៃពិការភាព	- វគ្គសេចក្តីផ្តើម - កំណត់និយមន័យនៃកម្សាយនិងពិការភាព - កត្តាហានិភ័យនាំឱ្យមានកម្សាយសរីរាង្គ - ការប្រាស្រ័យទាក់ទងនិងភាសាសមស្រប - គំរូពិការភាព	៩០ ១១០	១០០ ១២០
ម៉ូឌុលទី២៖ សេចក្តីផ្តើមអំពីការ បង្កលក្ខណៈងាយស្រួល និង ក្របខណ្ឌច្បាប់	- តើអ្វីទៅគឺជាការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល ? - ហេតុអ្វីបានជាការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល មានសារៈសំខាន់ ? - ការដាក់បញ្ចូលការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល នៅក្នុងក្របខណ្ឌជាតិនិងអន្តរជាតិ - តើត្រូវលើកកម្ពស់ការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល យ៉ាងដូចម្តេច ?	២០០	២១០
ម៉ូឌុលទី៣៖ គោលការណ៍នៃ ការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល	គោលការណ៍ RECU ការរចនាជាសកលនិង ការសម្របសម្រួលសមស្រប	១៥០	១៦០

ម៉ូឌុលទី៤៖ ការវាយតម្លៃហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តបង្គុលក្នុងលក្ខណៈងាយស្រួល	១. ឧបសគ្គនៃការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាពនិងការឆ្លើយតបដើម្បីកាត់បន្ថយឧបសគ្គនៃការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល ២. ឧបករណ៍វាយតម្លៃឧបសគ្គបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល និងមេរៀនអនុវត្តន៍	២១០	២២០
ម៉ូឌុលទី៥៖ ការកែលម្អឧបសគ្គបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលនៅក្នុងបរិស្ថានដែលបានកសាង(តាមបទដ្ឋាន បច្ចេកទេសថ្នាក់ជាតិ)	១. ការកែលម្អការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលនៅក្នុងតំបន់នៅទីក្រុង ២. ការកែលម្អឧបសគ្គបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលនៅក្នុងអគារ ការវាយតម្លៃជម្រាល បន្ទប់ទឹកនិងការរចនា		

មេរៀនបន្ថែម៖	
ការសង្ខេបឡើងវិញប្រចាំថ្ងៃ	១០ នាទី
ការព្យាករណ៍មេរៀនពេលព្រឹក	៣០ នាទី
ល្បែងបង្កើនចាមពល	១០ នាទី
ការវាយតម្លៃនិងការបញ្ចប់មេរៀន	៣០ នាទី

រូបភាពទី១៖ គ្រូបង្គោលកំពុងតែពន្យល់អំពីម៉ូឌុលបណ្តុះបណ្តាលដល់សិក្ខាកាម

របៀបវារៈវគ្គបណ្តុះបណ្តាលពេញលេញ៖

ថ្ងៃទី១	មេរៀន	ថ្ងៃទី២	មេរៀន
វគ្គពេលព្រឹក		វគ្គពេលព្រឹក	
៧:៣០-៨:០០	ការចុះឈ្មោះសិក្ខាកាម	៨:០០-៨:១៥	សង្ខេបឡើងវិញថ្ងៃទី១
៨:០០-៨:១៥	សុន្ទរកថាស្វាគមន៍	៨:១៥-៩:១៥	មេរៀន ៣.១៖ គោលការណ៍ RECU
៨:១៥-៩:៤៥	មេរៀន១.១៖ វគ្គសេចក្តីផ្តើមការរំពឹងទុកនិងការធ្វើតេស្តមុនពេលវគ្គបណ្តុះបណ្តាល	៩:១៥-១០:០០	មេរៀន ៣.២៖ ការរចនាជាសកលនិងការសម្របសម្រួលសមស្រប
៩:៤៥-១០:០០	សម្រាកពិសារអាហារសម្រន់	១០:០០-១០:១៥	សម្រាកពិសារអាហារសម្រន់

១០:០០- ១២:០០	មេរៀន ១.២៖ ទស្សនទានគន្លឹះនៃ ពិការភាព មេរៀន ១.២.១៖ ការកំណត់និយមន័យ នៃកម្សាយសរីរាង្គនិងពិការភាព មេរៀន ១.២.២៖ កត្តាហានិភ័យនាំឱ្យ មានកម្សាយសរីរាង្គផ្សេងៗ មេរៀន ១.២.៣៖ ការប្រាស្រ័យទាក់ទង និងភាសាសមស្រប	១០:១៥- ១១:០០	មេរៀន ៣.២៖ ការសម្របសម្រួល សមស្រប (បន្ត)
		១១:០០- ១២:០០	មេរៀន ៤.១៖ ឧបសគ្គនៃការបង្ក លក្ខណៈងាយស្រួល មេរៀន ៤.២៖ ការឆ្លើយតបដើម្បី កាត់បន្ថយឧបសគ្គបង្កលក្ខណៈ ងាយស្រួល
១២:០០- ១៣:០០	សម្រាកអាហារថ្ងៃត្រង់	១២:០០- ១៣:០០	សម្រាកអាហារថ្ងៃត្រង់
១៣:០០- ១៣:១៥	ល្បែងបង្កើនចាមពល	១៣:០០- ១៣:១៥	ល្បែងបង្កើនចាមពល
១៣:១៥- ១៤:១៥	មេរៀន ១.២.៤៖ គំរូពិការភាព	១៣:១៥- ១៤:១៥	មេរៀន ៤.៣៖ ឧបករណ៍វាយតម្លៃ ការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដែល គ្មានលក្ខណៈបច្ចេកទេស
១៤:១៥- ១៥:១៥	មេរៀន ២.១៖ កំណត់និយមន័យអំពីការ បង្កលក្ខណៈងាយស្រួល មេរៀន ២.២៖ ហេតុអ្វីបានជាការបង្ក លក្ខណៈងាយស្រួលមានសារៈសំខាន់ ?	១៤:១៥- ១៥:០០	មេរៀន ៤.៣៖ ឧបករណ៍វាយតម្លៃ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តបង្កលក្ខណៈ ងាយស្រួលដែលគ្មាន លក្ខណៈ បច្ចេកទេស (ត)
១៥:១៥- ១៥:៣០	សម្រាកពិសារអាហារសម្រន់	១៥:០០- ១៥:១៥	សម្រាកពិសារអាហារសម្រន់
១៥:៣០- ១៦:០០	មេរៀន ២.៣៖ ក្របខណ្ឌច្បាប់អំពី ការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល	១៥:១៥- ១៦:៣០	មេរៀន ៥.១៖ ការកែលម្អការបង្ក លក្ខណៈងាយស្រួលនៅទីក្រុង មេរៀន ៥.២៖ ការកែលម្អការបង្ក លក្ខណៈងាយស្រួលនៅក្នុងអគារ
១៦:០០- ១៧:០០	មេរៀន ២.៤៖ តើត្រូវលើកកម្ពស់ការបង្ក លក្ខណៈងាយស្រួលយ៉ាងដូចម្តេច ?	១៦:៣០- ១៧:០០	ការបញ្ចប់វគ្គ • ការធ្វើតេស្តក្រោយពេល បញ្ចប់វគ្គបណ្តុះបណ្តាល និងការវាយតម្លៃវគ្គ • សុន្ទរកថាបិទ
ចប់ថ្ងៃទី១		ចប់ថ្ងៃទី២	

ម៉ូឌុលទីមួយ៖ វគ្គសេចក្តីផ្តើម និងទស្សនទានគន្លឹះនៃពិការភាព (២៧០ នាទី)

មេរៀន ១.១៖ វគ្គសេចក្តីផ្តើម (៩០នាទី)

សកម្មភាព ១៖ ការស្វាគមន៍	ការស្វាគមន៍
គោលបំណង	✓ ការស្វាគមន៍អ្នកគ្រប់គ្នាដែលបានចូលរួមនៅក្នុងការបណ្តុះបណ្តាល
រយៈពេល	១៥នាទី
សម្ភារ	គ្មាន
សកម្មភាព ២៖ ការណែនាំខ្លួនទៅវិញទៅមក	ការណែនាំខ្លួន
គោលបំណង	✓ ដើម្បីអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកគ្រប់គ្នាស្គាល់ឈ្មោះរបស់គ្នាទៅវិញទៅមក និងចំណាប់អារម្មណ៍ចម្បងចំពោះការងាររបស់ពួកគេ ✓ អភិវឌ្ឍបរិយាកាសថ្លៃប្រឌិតនិងបើកចំហ
រយៈពេល	១៥នាទី
វិធីសាស្ត្រ	ហ្វេមបំបែបធាតុត្រជាក់៖ ការស្វាគមន៍
សម្ភារ	សន្លឹកកាត ក្រដាស ប៊ិក ឬហ្វឺត
សកម្មភាព ៣៖ ការបង្កើតវិន័យក្នុងថ្នាក់រៀន	ការឯកភាពទៅលើវិន័យក្នុងថ្នាក់រៀននៃការបណ្តុះបណ្តាល
គោលបំណង	✓ ធានាថាក្រុមមានការយល់ដឹងអំពីរបៀបធ្វើការងាររួមគ្នា
រយៈពេល	១០នាទី
វិធីសាស្ត្រ	ការពិភាក្សាជាក្រុមនិងធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តចុងក្រោយ
សម្ភារ	ក្រដាសផ្ទាំងធំ
សកម្មភាព ៤៖ សេចក្តីណែនាំការបណ្តុះបណ្តាល និងកាលវិភាគ	ការតម្រង់ទិសអំពីការបណ្តុះបណ្តាលនិងកាលវិភាគប្រចាំថ្ងៃ
គោលបំណង	✓ អនុញ្ញាតឱ្យសិក្ខាកាមយល់ដឹងគោលបំណងនៃការបណ្តុះបណ្តាល និងបន្តឱ្យពួកគេយល់ដឹងពីកាលវិភាគនៅថ្ងៃបន្ទាប់
រយៈពេល	១០នាទី

វិធីសាស្ត្រ	ស្លាយ PowerPoint ទី១
សម្ភារ	កុំព្យូទ័រយួរដៃ LCD និងឯកសារចែកជូនអំពីកាលវិភាគបណ្តុះបណ្តាល
សកម្មភាព ៥: ការរំពឹងទុក	កំណត់ការរំពឹងទុករបស់សិក្ខាកាម
គោលបំណង	✓ ធានាថាអ្នកគ្រប់គ្នាយល់ដឹងអំពីការរំពឹងទុករបស់ពួកគេ ✓ កំណត់ការរំពឹងទុកដែលមិនបានលើកឡើងនិងពន្យល់ទៅកាន់សិក្ខាកាម
រយៈពេល	១០នាទី
វិធីសាស្ត្រ	ផ្តល់អ្នកគ្រប់គ្នានូវសន្លឹកកាតនិងសុំឱ្យពួកគេសរសេរនូវការរំពឹងទុកសំខាន់ចំនួនបីដែលចង់ដឹងអំពីវគ្គបណ្តុះបណ្តាល ហើយបិទនៅលើក្តារខៀន
សម្ភារ	សន្លឹកកាត ស្កុតក្រដាស
សកម្មភាព ៦: ការធ្វើតេស្តមុនពេលបណ្តុះបណ្តាល	តេស្តសរសេរ ការពិនិត្យមើលចំណេះដឹងជាមុនរបស់សិក្ខាកាម
គោលបំណង	✓ ពិនិត្យមើលការយល់ដឹងរបស់សិក្ខាកាមអំពីនិយមន័យពិការភាពកម្សោយសរីរាង្គ គោលការណ៍និងទស្សនទាននៃការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល
រយៈពេល	៣០នាទី
វិធីសាស្ត្រ	ការសង្ខេបម្នាក់ៗនិងក្រុមធំ
សម្ភារ	ឯកសារដែលបានព្រីន និងសំនួរតេស្តសាកល្បងមុនវគ្គនៃមេរៀនការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល
	លក្ខណៈងាយស្រួល

សកម្មភាព ១: ការស្វាគមន៍ (១៥នាទី)

ដំណើរការ:

ជំហានទី១: ការស្វាគមន៍សិក្ខាកាម។

ជំហានទី២: សួរសិក្ខាកាមចំនួនពីរ ឬបីនាក់ឱ្យចែករំលែកបទពិសោធន៍របស់ខ្លួននៅក្នុងការធ្វើដំណើរការមកកាន់កន្លែងបណ្តុះបណ្តាល។

សកម្មភាព ២: ការណែនាំខ្លួនទៅវិញទៅមក (១៥នាទី)

ដំណើរការ:

ជំហានទី១: សិក្ខាកាមត្រូវបានស្នើសុំឱ្យយកក្រដាស និងប៊ិកដើម្បីគូររូបភាពដើម្បីពណ៌នាពីខ្លួនឯង (ឈ្មោះ ការងារ ចំណង់ចំណូលចិត្ត ទីកន្លែងដែលពួកគេមក ...)។

- ជំហានទី២៖** ប្រាប់ឱ្យពួកគេបត់ក្រដាស ហើយមិនបង្ហាញដល់នរណាម្នាក់ឡើយ។
- ជំហានទី៣៖** ប្រមូលក្រដាស ហើយដាក់គរលើគ្នានៅកណ្តាលបន្ទប់ ឬនៅលើតុ។
- ជំហានទី៤៖** ប្រាប់ឱ្យសិក្ខាកាមម្នាក់ៗជ្រើសរើសក្រដាសមួយសន្លឹកនិងស្វែងរកម្ចាស់របស់ក្រដាសនោះ (ផ្លាស់ប្តូរ ប្រសិនបើអ្នកជ្រើសរើសចំក្រដាសខ្លួនឯង) ។
- ជំហានទី៥៖** ប្រាប់ឱ្យពួកគេធ្វើការពិភាក្សាគ្នាជាមួយនឹងម្ចាស់គំនូរ ហើយព្យាយាមស្វែងយល់ពីអត្ថន័យរបស់រូប គំនូរ នោះនិងស្វែងយល់ពីដៃគូរបស់ពួកគេ (រួមទាំងឈ្មោះ ការងារ ទីកន្លែងដែលពួកគេមក ចំណង់ចំណូល ចិត្ត) ។ល។
- ជំហានទី៦៖** ជាចុងក្រោយ ប្រាប់ឱ្យសិក្ខាកាមម្នាក់ៗណែនាំដៃគូរបស់ខ្លួនទៅកាន់ក្រុមធំ។

សកម្មភាព ៣៖ ការងើតវិន័យក្នុងថ្នាក់រៀន (១០នាទី)

ដំណើរការ៖

- ជំហានទី១៖** បែងចែកក្រុមធំទៅជាក្រុមតូចៗចំនួនពីរក្រុម។
- ជំហានទី២៖** ស្នើឱ្យក្រុមទាំងនោះផ្លាស់ប្តូរអ្វីដែលជាការរំខានសំខាន់ៗ ដែលរំខានដល់ការសិក្សារបស់ពួកគេនៅក្នុង ក្រុម (ក្រុមនីមួយៗចែករំលែកនូវ “រឿងល្អបំផុតដែលជាបទពិសោធន៍អាក្រក់បំផុតនៅក្នុងក្រុម”) ។
- ជំហានទី៣៖** យល់ព្រមដើម្បីកត់ត្រាវិន័យក្នុងថ្នាក់រៀនសំខាន់ៗ វិធីសាស្ត្រតាមដានដែលបានណែនាំ និងការផាក ពិន័យ (ដែលមានប្រសិទ្ធភាពនៅក្នុងអតីតកាលដើម្បីធានារូបវិយាកាសសិក្សាដ៏ល្អប្រសើរបំផុត និង បរិយាកាសជាក្រុម) ។
- ជំហានទី៤៖** សង្ខេបប្រាប់ក្រុមពីវិន័យក្នុងថ្នាក់រៀន ដែលបានព្រមព្រៀងគ្នា។

សកម្មភាព ៤៖ សេចក្តីផ្តើមអំពីការបណ្តុះបណ្តាលនិងកាលវិភាគ (១០នាទី)

ដំណើរការ៖

- ជំហានទី១៖** សេចក្តីណែនាំអំពីសារៈសំខាន់នៃការបណ្តុះបណ្តាល ។
- ជំហានទី២៖** លើកឡើងដោយសង្ខេបពីប្រធានបទដែលនឹងត្រូវលើកឡើង។

សកម្មភាព ៥៖ ការរំពឹងទុក (១០ នាទី)

ដំណើរការ៖

- ជំហានទី១៖** ចែករំលែកសន្លឹកកាតដល់សិក្ខាកាមទាំងអស់ និងប្រាប់ឱ្យពួកគេកត់ត្រានូវការរំពឹងទុកចំនួនបីនៅក្នុង ការបណ្តុះបណ្តាលរយៈពេលពីរថ្ងៃ។
- ជំហានទី២៖** បន្ទាប់ពីក្រុមបានបិទការរំពឹងទុកទាំងនោះនៅលើជញ្ជាំង ចូរផ្តល់មតិយោបល់ទៅលើការរំពឹងទុកដែល មិនអាចរំពឹងថាអាចធ្វើបាន។

សកម្មភាព ៦: ការធ្វើតេស្តមុនពេលបណ្តុះបណ្តាល (៣០នាទី)

ដំណើរការ:

ជំហានទី១: នៅពេលផ្តល់ជូនឯកសារធ្វើតេស្តសាកល្បងមុនវគ្គបណ្តុះបណ្តាល ចូរពន្យល់ថាពួកគេមានពេល៣០នាទី ដើម្បីបំពេញតេស្តសាកល្បងនេះ។

ជំហានទី២: ពេលវេលានៅសល់ចំនួន ១០នាទីអ្នកអាចប្រើប្រាស់ដើម្បីធ្វើការពិភាក្សាពីចម្លើយជាមួយគ្នានឹង សិក្ខាកាមនិងបញ្ជាក់ចម្លើយ ប្រសិនបើចាំបាច់។

មេរៀន ១.២: ទស្សនទានគន្លឹះនៃពិការភាព (១៨០នាទី)

មេរៀន ១.២.១: កំណត់និយមន័យនៃកម្សៅយនិងពិការភាព មេរៀន ១.២.២: កត្តាហានិភ័យនាំឱ្យមានកម្សៅយផ្សេងៗ មេរៀន ១.២.៣: ការប្រាស្រ័យទាក់ទងនិងភាសាសមស្រប	
គោលបំណង	✓ កំណត់និយមន័យនៃកម្សៅយនិងពិការភាព ✓ ពិភាក្សាពីកម្សៅយផ្សេងៗគ្នា មូលហេតុ និងផលប៉ះពាល់នៃកម្សៅយទាំងនោះ ✓ ស្វែងយល់ពីរបៀបប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយនឹងជនមានពិការភាពនិងប្រើប្រាស់ ភាសាសមស្រប
រយៈពេល	១២០នាទី
វិធីសាស្ត្រ	លំហាត់ ១.២.១: រូបភាព ស្លាកសញ្ញា និងកម្មវិធី PowerPoint ទី២ - ឆ្លុះបញ្ចាំងពីរូបភាព - ការពិភាក្សាជាក្រុម - ការបំផុសគំនិត ស្លាយដី PowerPoint និងសំណួរចម្លើយ
សម្ភារ	រូបភាពមនុស្សដែលមានកម្សៅយប្រភេទផ្សេងៗគ្នា រូបភាពដែលពន្យល់ពីភាពខុសៗគ្នារវាង កម្សៅយ និងពិការភាព (រូបភាពទី២ខាងក្រោម) ក្រដាស ផ្ទាំងធំ ហ្វឺត សន្លឹកកាតតូច ស្លាយដី PowerPoint ទី២ ដែលមាននិយមន័យនៃពិការភាពនិងកម្សៅយ ឯកសារចែកជូន១.២.១ឯកសារចែកជូន១.២.២ និងឯកសារចែកជូន១.២.៣
មេរៀន ១.២.៤: គំរូពិការភាព	
គោលបំណង	✓ កំណត់គំរូនៃពិការភាព
រយៈពេល	៦០នាទី

វិធីសាស្ត្រ	បទបង្ហាញដោយប្រើប្រាស់កម្មវិធី PowerPoint ទី៣ លំហាត់ការពិភាក្សាជាក្រុម
សម្ភារ	ស្លាយដំតំ PowerPoint ទី៣ ឯកសារចែកជូន ១.២.៤ សន្លឹកកាត ក្រដាស ផ្ទាំងធំ ហ្វឺត សៀវភៅណែនាំស្តីពីការបណ្តុះបណ្តាល និងកំណត់សម្គាល់ សម្រាប់គ្រូបង្គោល

មេរៀន ១.២.១៖ ការកំណត់និយមន័យនៃកម្សាយនិងពិការភាព (៦០នាទី)
មេរៀន ១.២.២៖ កត្តាហានិភ័យនាំឱ្យមានកម្សាយផ្សេងៗ (៣០នាទី)

 លំហាត់ ១.២.១៖ រូបភាពនិងស្លាកសញ្ញា

ដំណើរការ៖

- ជំហានទី១៖** បែងចែកសិក្ខាកាមជាក្រុម ដែលមានសមាជិក្រុមយ៉ាងច្រើនបំផុតត្រឹម ៥-៦នាក់
- ជំហានទី២៖** ដាក់រូបភាពដែលមានមនុស្សដែលមានកម្សាយប្រភេទផ្សេងៗគ្នា និងមនុស្សដែលគ្មានកម្សាយដែលអាចកំណត់នៅលើតារាងធំ។ ប្រាប់ឱ្យក្រុមនីមួយៗជ្រើសរើសរូបភាពមួយសន្លឹក ហើយប្រាប់ឱ្យពួកគេធ្វើការពិភាក្សាពីចំណុចដូចខាងក្រោម៖
  - ✓ តើពួកគេយល់ថានៅក្នុងរូបភាពនោះគឺជាកម្សាយប្រភេទអ្វី?
  - ✓ តើសមត្ថភាពប្រភេទណាដែលរងផលប៉ះពាល់ដោយសារតែកម្សាយនេះនិងនៅក្នុងស្ថានភាពណាខ្លះ?
  - ✓ តើអ្វីខ្លះអាចជាមូលហេតុធ្វើឱ្យមានកម្សាយនេះ?

ចំណុចគន្លឹះ៖ ត្រូវធ្វើយ៉ាងណាប្រាកដថាអ្នកបានជ្រើសរើសរូបភាពដែលអាចនាំឱ្យមានការការភាន់ច្រឡំដើម្បីឱ្យពួកគេចូលរួមនៅក្នុងការពិភាក្សា។

ឧទាហរណ៍៖ កម្សាយរូបរាងកាយ/ការលំបាកក្នុងការដើរ/ជនដែលមិនអាចឈរបានយូរនៅវាលស្រែ/ជនដែលមិនអាចទៅមណ្ឌលសុខភាពដោយសារតែជំងឺរឿងខ្ពស់ៗ

ជំហានទី៣៖ ប្រាប់ឱ្យក្រុមមូលមតិគ្នាទៅលើសំណួរទាំងអស់។ ស្នើសុំឱ្យតំណាងរបស់ក្រុមនីមួយៗធ្វើបទបង្ហាញពីកម្សាយ និងមូលហេតុចម្បងនៃគំហើញដែលពួកគេបានកំណត់ និងចែករំលែកទៅកាន់ក្រុមធំ។ កត់ត្រានូវពាក្យដែលបានព្រមព្រៀងគ្នានៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំ។

ជំហានទី៤៖ ប្រើប្រាស់រូបភាពដើម្បីសង្ខេបមូលហេតុចម្បងនៃកម្សាយ និងការលំបាកដែលអ្នកទាំងអស់នោះប្រឈម។

ជំហានទី៥៖ ចែករំលែកនិយមន័យនៃកម្សាយ និងប្រភេទកម្សាយតាមរយៈការបង្ហាញកម្មវិធី PowerPoint ទី២ និង PowerPoint ទី៣ព្រមទាំងផ្តល់ឧទាហរណ៍ជាក់លាក់មួយចំនួននិងភាសាសមស្របសម្រាប់កម្សាយនីមួយៗ។ សូមចែករំលែកឯកសារចែកជូន ១.២.១ និងឯកសារចែកជូន ១.២.២។

ចំណុចគន្លឹះ៖ សូមរំលឹកផងដែរថាមិនមែនគ្រប់កម្សាយទាំងអស់គឺសុទ្ធតែអាចមើលដឹងនោះទេ!

ជំហានទី៦៖

បញ្ចប់មេរៀនកម្សាយ បន្ទាប់មកស្នើសុំសិក្ខាកាមឱ្យបញ្ចេញគំនិតយោបល់អំពីពិការភាពដោយសួរសំណួរនេះ៖ “តើអ្នកនឹកឃើញដល់អ្វីនៅពេលអ្នកមើលឃើញ ឬស្តាប់ឮពាក្យថា ពិការភាព? ចូរកត់ត្រាពាក្យគន្លឹះនៅលើសន្លឹកកាតតូចៗ (កាតមួយ=ពាក្យគន្លឹះមួយ) បន្ទាប់មកបិទវានៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំ (សន្លឹកកាតទាំងនេះនឹងយកមកប្រើប្រាស់ម្តងទៀតនៅមេរៀនបន្ទាប់)។”

ជំហានទី៧៖

បន្ទាប់ពីបានធ្វើបទបង្ហាញរួច សូមទុកពេលឱ្យសិក្ខាកាមសួរសំណួរ។

ជំហានទី៨៖

ធ្វើការពិភាក្សាអំពីភាពខុសគ្នារវាងពិការភាព និងកម្សាយជាមួយសិក្ខាកាមដោយប្រើប្រាស់ការបង្ហាញខាងក្រោមដោយប្រើស្លាយដំPowerPointទី២។ សូមប្រាកដថាអ្នកបានពន្យល់ដោយពាក្យសម្តីអំពីអ្វីដែលមាននៅក្នុងរូបភាព ប្រសិនបើមានសិក្ខាកាមដែលមានកម្សាយគំហើញ។ ចូរពន្យល់ប្រាប់ពួកគេថារូបភាពទីមួយគឺឆ្លុះបញ្ចាំងពីស្ថានភាពអសមត្ថភាពរបស់ស្ត្រីម្នាក់ដោយប្រើរទេះរុញ។ បរិស្ថាននៅជុំវិញខ្លួនរបស់គាត់គឺមិនមានលក្ខណៈបង្កភាពងាយស្រួលដល់ជនពិការភាពឡើយ ហើយក្មេងប្រុសនៅខាងស្តាំរបស់គាត់គឺមិនបានជួយគាត់ទាល់តែសោះហើយរកតែនឹងការងាររបស់ខ្លួន។ រូបភាពទីពីរ បង្ហាញពីស្ត្រីម្នាក់ដែលមានកម្សាយក្នុងការបម្លាស់ទីប៉ុន្តែដូចដែលយើងអាចឃើញហើយថាគាត់គឺជាវេជ្ជបណ្ឌិត ហើយអាចធ្វើការបាននិងចូលរួមបានពេញលេញនៅក្នុងសកម្មភាពនៅក្នុងជីវិត ដូច្នេះប្រឈមមុខនឹងពិការភាពតិចតួចណាស់។ គាត់អង្គុយនៅកន្លែងមួយដែលអាចជួយពិនិត្យសុខភាពដល់ក្មេងប្រុសបាន។ បរិស្ថានជុំវិញក៏ត្រូវបានសម្របទៅតាមតម្រូវការរបស់គាត់ផងដែរ។

រូបភាព ២៖ ភាពខុសគ្នារវាងពិការភាពនិងកម្សាយ

ចំណុចគន្លឹះ៖

យើងទាំងអស់គ្នាគឺសុទ្ធតែអាចប្រឈមនឹងស្ថានភាពមានពិការភាពនៅពេលណាមួយក្នុងជីវិតរបស់យើង។

ជំហានទី៩៖

ចូរអានប្រយោគខាងក្រោមម្តងមួយប្រយោគៗ ហើយសួរទៅកាន់ក្រុមថាតើប្រយោគទាំងនោះមានពិការភាព ឬស្ថានភាពអំណោយផល៖

- កម្សៅយកកំហើញ/ការលំបាកក្នុងការមើលឃើញ/កុមារដែលមានបញ្ហាក្នុងការសិក្សានៅក្នុងថ្នាក់រៀន និងមិនអាចអានអក្សរនៅក្នុងមេរៀនដោយគ្មានអក្សរប្រែប្រួល។ = ស្ថានភាពមានពិការភាព
- កម្សៅយស្លាប់ / ការលំបាកក្នុងការស្តាប់ / អ្នកដែលមិនអាចទទួលបានព័ត៌មានដែលបានចែករំលែកនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំនៅក្នុងសហគមន៍។ = ស្ថានភាពមានពិការភាព
- កម្សៅយរូបរាងកាយ/ការលំបាកនៅក្នុងកាន់ទម្ងន់/ស្រ្តីមិនអាចរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដោយសារតែគ្រួសាររបស់គាត់និយាយថា គ្រួសាររបស់គាត់និយាយថាគាត់នឹងមិនអាចថែទាំផ្ទះសំបែង និងកូនរបស់ខ្លួន។ = ស្ថានភាពមានពិការភាព
- កុមារដែលពិការភ្នែកត្រូវបានដាក់បញ្ចូលឱ្យចូលរួមនៅក្នុងសាលារៀនដែលកុមារបានទទួលការគាំទ្រពីគ្រូបង្រៀននិងប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ពិសេសដូចជាក្បាច់គិតលេខ។ = ស្ថានភាពអំណោយផល
- បុរសម្នាក់ដែលខ្សោយសតិបញ្ញាធ្វើការងារនៅសណ្ឋាគារ ហើយគាត់ត្រូវបានតែងតាំងឱ្យធ្វើការងារសាមញ្ញៗ និងគាត់ត្រូវបានជួយគាំទ្រពីមិត្តរួមការងារដែលអាចជួយរំលឹកគាត់អំពីរបៀបអនុវត្តការងារនិងអាចគ្រប់គ្រងម៉ោងបំពេញការងាររបស់គាត់ជាដើម។ = ស្ថានភាពអំណោយផល
- បុរសដែលប្រើប្រាស់រទេះរុញបន្ទាប់ពីបានជួបគ្រោះថ្នាក់។ គាត់គឺជាអ្នកលក់បន្លែនៅផ្សារនៅមុនពេលដែលគាត់មានគ្រោះថ្នាក់។ ផ្សារមានទីតាំងនៅឆ្ងាយពីភូមិនិងស្ថិតនៅជាន់ទីមួយ។ = ស្ថានភាពមានពិការភាព
- ស្រ្តីចំណាស់ម្នាក់មានជំងឺជាចម្រើនសរសៃឈាមក្នុងខួរក្បាល ហើយបន្ទាប់ពីមានជំងឺនេះរួចមក គាត់មានការលំបាកក្នុងការបម្លាស់ទី។ ពីមុនគាត់ធ្លាប់តែទៅលេងនៅសួនច្បារក្នុងសហគមន៍ជាប្រចាំ។ កូនប្រុសរបស់គាត់មានម៉ូតូមួយគ្រឿង ហើយឥឡូវនេះកូនប្រុសរបស់គាត់ខុបគាត់ទៅលេងសួនច្បារជារៀងរាល់ថ្ងៃ។ សួនច្បារក្នុងតំបន់ គឺងាយស្រួលក្នុងការចេញចូល ដោយសារតែគ្មានកាំជណ្តើរនោះទេ។ អាជ្ញាធរមូលដ្ឋានបានផ្តល់កន្លែងអង្គុយសម្រាកជាច្រើនដែលមានកៅអីអង្គុយនៅតាមបណ្តោយផ្លូវសួនច្បារនោះ ហើយគាត់អាចសម្រាកនិងអង្គុយមើលទេសភាពនិងសកម្មភាពកីឡាផ្សេងៗនៅក្នុងសួនច្បារបាន។ = ស្ថានភាពអំណោយផល

មេរៀន ១.២.៣៖ ការប្រាស្រ័យទាក់ទងនិងភាសាសមស្រប (៣០នាទី)

ដំណើរការ៖

ហ្គេម “GOSSIP”

- ជំហានទី ១៖** ប្រាប់ឱ្យសិក្ខាកាមក្រោកឈរឡើង ឬអង្គុយជាជួរ ឬជារង្វង់។
- ជំហានទី ២៖** បន្ទាប់មកនិទានរឿងខ្លីមួយដែលមានប្រហែល ៣-៤ ប្រយោគទៅកាន់អ្នកនៅក្នុងជួរ។
- ជំហានទី ៣៖** រួចប្រាប់ឱ្យពួកគេឱ្យបដោយប្រាប់សាច់រឿងនោះទៅកាន់អ្នកអង្គុយជិតបន្ទាប់ទៀត ហើយឱ្យអ្នកបន្ទាប់និយាយប្រាប់តៗគ្នានៅក្នុងជួរជាមួយគ្នា។
- ជំហានទី ៤៖** អ្នកចុងក្រោយនឹងប្រាប់សាច់រឿងដែលគាត់បានស្តាប់ឮ ហើយវាយតម្លៃជាមួយក្រុមថាតើសាច់រឿងនោះមានការផ្លាស់ប្តូរច្រើនដែរឬទេ? សង្ខេបដោយប្រាប់មតិត្រឡប់ពីហ្គេមនេះ។
- ជំហានទី ៥៖** ដើម្បីធ្វើការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយនឹងជនមានពិការភាព ជាការសំខាន់ដែលត្រូវប្រើប្រាស់ភាសាសមស្រប។ សូមមើលឯកសារចែកជូន១.២.១ និងធ្វើបទបង្ហាញកម្មវិធី PowerPoint ទី៤។
- ជំហានទី៦៖** បន្ទាប់ពីធ្វើបទបង្ហាញរួច ធ្វើការបែងចែកកាតលៀងដែលមានអក្សរថា “មនុស្សដំបូង ...” ប្រាប់ឱ្យសិក្ខាកាមចេញកាតលៀង (ដូចជានៅក្នុងបាល់ទាត់ដែរ) ប្រសិនបើសមាជិកណាម្នាក់ ឬគ្រូបង្គោលប្រើប្រាស់ភាសាពិការភាពមិនសមស្របក្នុងសិក្ខាសាលា។ល។
- ជំហានទី ៧៖** បន្ទាប់ពីរៀនមេរៀនអំពីភាសាសមស្រប និងវិធីប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយជនមានពិការភាព អ្នកអាចធ្វើការពិភាក្សាអំពីកាតលៀងដែលត្រូវបានចេញជូន។ តើហេតុអ្វីបានជាពួកគេចេញកាតនេះជាភាសាមិនសមស្របពិតជាត្រូវបានប្រើប្រាស់ ហើយតើវិធីប្រាស្រ័យទាក់ទងត្រឹមត្រូវដែលបានប្រើប្រាស់គឺជាអ្វី? សូមលើកឡើងផងដែរថា នៅក្នុងការបណ្តុះបណ្តុះនេះយើងទាំងអស់គ្នាសុទ្ធតែរៀនសូត្រជាមួយគ្នានិងចង់ជួយគ្នាទៅវិញទៅមកឱ្យដឹងច្បាស់លាស់អំពីជម្រើសភាសារដែលយើងបានប្រើប្រាស់។

ចំណុចគន្លឹះ៖ សូមបញ្ជាក់ថាធនធាននេះគឺមិនមែនអំពីការវិនិច្ឆ័យនោះទេ ប៉ុន្តែគឺដើម្បីជួយឱ្យយើងទាំងអស់គ្នារៀនសូត្រជាមួយគ្នា។

មេរៀន ១.២.៤៖ គំរូពិការភាព (៦០នាទី)

ដើម្បីរៀបចំសកម្មភាពនេះ អ្នកត្រូវការឯកសារចែកជូន១.២.៤ ដែលមានព័ត៌មានអំពីគំរូនៃពិការភាព។

ដំណើរការ៖

ជំហានទី ១៖ ប្រើប្រាស់ព័ត៌មាននៅក្នុងឯកសារចែកជូននេះដើម្បីចាប់ផ្តើមមេរៀន ដោយធ្វើការពន្យល់ពីប្រវត្តិនៃចលនាពិការភាព និងរបៀបដែលពិការភាពត្រូវបានគេដឹង ព្រមទាំងពន្យល់ពីរបៀបដែលវាវិវត្តផងដែរ ដោយធ្វើតាមឯកសារចែកជូន។ បង្ហាញស្លាយដ៏ PowerPoint ទី៣ បន្ទាប់មកពន្យល់អំពីគំរូនៃពិការភាពផ្សេងៗគ្នា។ ឧទាហរណ៍៖ គំរូសប្បុរសធម៌ គំរូវេជ្ជសាស្ត្រ និងគំរូសង្គម និងភាពខុសគ្នារវាងគំរូទាំងនេះនៅក្នុងវិធីសាស្ត្រមួយដែលមានការចូលរួម។

ជំហានទី ២៖ សួរទៅកាន់សិក្ខាកាមថាតើនៅក្នុងសហគមន៍របស់យើងពិការភាពត្រូវបានយល់ឃើញយ៉ាងដូចម្តេច ហេតុអ្វី? បង្ហាញប្រាប់សិក្ខាកាមថាពួកគេនឹងទទួលបានឯកសារចែកជូននៅពេល

ក្រោយដើម្បីឱ្យពួកគេអាចផ្តោតអារម្មណ៍កាន់តែខ្លាំងទៅលើការចូលរួម។

ជំហានទី ៣៖

ស្នើសុំឱ្យក្រុមនីមួយៗ (ក្រុមដែលនៅក្នុងលំហាត់ទី១.២.១) ដាក់កាត (កាតព័ត៌មានដែលបានបង្កើតឡើងក្នុងជំហានទី៦នៃលំហាត់១.២.១ (កាតព័ត៌មានអំពីអ្វីពួកគេនឹកឃើញនៅពេលដែលពួកគេបានមើលឃើញ ឬស្តាប់ព្រឹត្តិការណ៍) នៅក្រោមចំណងជើងគំរូវេជ្ជសាស្ត្រ គំរូសប្បុរសធម៌ គំរូសង្គម និងគំរូផ្នែកលើ សិទ្ធិនៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំទៅតាមអ្វីដែលពួកគេយល់ឃើញថាមានភាពសមស្រប។ ក្រុមនីមួយៗគួរតែពន្យល់ដល់ក្រុមធំអំពីមូលហេតុដែលពួកគេដាក់កាតរបស់ពួកខ្លួននៅក្រោមចំណងជើងជាក់លាក់របស់ខ្លួន។ លើកទឹកចិត្តឱ្យសិក្ខាកាមសួរសំណួរទៅកាន់ក្រុមផ្សេងទៀតអំពីជម្រើសដែលពួកគេបានជ្រើសរើស។

ជំហានទី ៤៖

សង្កត់ធ្ងន់ទៅលើគំរូពិការភាពសង្គមនិងវិធីសាស្ត្រផ្នែកលើសិទ្ធិ។ ចូរពិភាក្សាឱ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅបន្ថែមទៀតទៅលើសំណួរពីក្រុមនីមួយៗ និងកំណត់ឧបសគ្គនានាដែលជនមានពិការភាពបានប្រឈមដោយយោងតាមគំរូពិការភាពសង្គម។ បន្ទាប់មកប្រមូលចម្លើយរបស់សិក្ខាកាមអំពីឧបសគ្គហើយបែងចែកចម្លើយទាំងនោះជាបីក្រុមពោលគឺក្រុមបរិស្ថានរូបវន្ត ឥរិយាបថ និងស្ថាប័ន។

ការពន្យល់អំពីឧបសគ្គដែលជនមានពិការភាពជួបប្រទះ៖

- ✓ ឧបសគ្គបរិស្ថានរូបវន្ត៖ អគារ និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តផ្សេងៗដែលមិនបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាពនិង/ឬប្រព័ន្ធផ្តល់ព័ត៌មានឬការប្រាស្រ័យទាក់ទង។ ឧទាហរណ៍៖ សាលារៀន បង្គន់សាធារណៈ បន្ទប់ទឹកមណ្ឌលសុខភាពដែលមិនបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាព កង្វះស្លាកសញ្ញានិងព័ត៌មានដែលអាចទទួលយកបាន។ល។

រូបភាព ៣៖ ស្ត្រីម្នាក់ជិះរទេះរុញមិនអាចចេញចូលសាលាឃុំបានដោយសារតែពុំមានជម្រាលសម្រាប់ឡើង

- ✓ ឧបសគ្គសង្គមនិងវប្បធម៌៖ បុរេវិនិច្ឆ័យ ការរើសអើង និងការមាក់ងាយបង្កឱ្យមានបញ្ហាយ៉ាងធំបំផុតសម្រាប់ជនមានពិការភាពដែលត្រូវបានគេសន្មត់ថាអសមត្ថភាពត្រូវការការព្យាបាល ពីងផ្នែកលើអ្នកដទៃនិងមានបញ្ហាទាបជាដើម។ ឧទាហរណ៍៖ ឥរិយាបថអវិជ្ជមានពីអ្នកជិតខាងនៅក្នុងសហគមន៍ អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន/អ្នកផ្តល់សេវាកំពុងតែនាំឱ្យមានអបរិយាបន្ននិងការរើសអើង។

រូបភាព ៤៖ ម៉ូតូមួយគ្រឿងបានចតដោយអ្នកផ្សេងទៀតនៅខាងមុខជម្រាលដែលបាំងផ្លូវស្ត្រីជិះរទេះរុញក្នុងការចូលទៅកាន់ភោជនីយដ្ឋាន

រូបភាព ៥៖ រូបភាពបង្ហាញពីក្របខណ្ឌច្បាប់

- ✓ ឧបសគ្គបែបស្ថាប័ន៖ ការអនុវត្តច្បាប់គោលនយោបាយដំណើរការ វប្បធម៌ និងស្ថាប័នសង្គម និងប្រព័ន្ធឬការអនុវត្តគោលនយោបាយមិនបានធានានូវសិទ្ធិស្មើភាពរបស់ជនមានពិការភាពឡើយ។

ជំហានទី ៥៖

ពន្យល់ពីភាពខុសគ្នារវាងគំរូពិការភាពដល់សិក្ខាកាមដោយសារតែទម្រង់ទាំងនេះនឹងជះឥទ្ធិពលដល់របៀបយល់នៃការយល់ដឹងអំពីពិការភាពនិងរបៀបការស្វែងរកមតិគាំទ្រដើម្បីដាក់បញ្ចូលពិការភាពនៅក្នុងដំណើរការនៃការអភិវឌ្ឍ។ ពួកគេគួរតែយល់ដឹងថាគោលការណ៍នៃអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិជនពិការ (CRPD) គឺផ្អែកទៅលើគំរូពិការភាពសង្គម។

ចំណុចត្រូវចងចាំ៖ ចំណុចដ៏សំខាន់មួយដែលត្រូវចែករំលែកឱ្យសិក្ខាកាមបានដឹងថា ពេលខ្លះអាចមានការលំបាកក្នុងការបែងចែកឱ្យបានច្បាស់លាស់ពីភាពខុសគ្នារវាងគំរូពិការភាព និងវិធីសាស្ត្រខុសៗគ្នា។ ឧទាហរណ៍ តម្រូវការ “រទេះរុញ” អាចត្រូវបានគេចាត់ទុកថាជាវិធីសាស្ត្រខាងវេជ្ជសាស្ត្រ ពីព្រោះតែវាផ្តោតលើមនុស្សដែលមានពិការភាព និង “ភាពអសមត្ថភាព” របស់ពួកគេនៅក្នុងការដើរ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ តម្រូវការនេះក៏អាចសំដៅដល់វិធីសាស្ត្រគំរូសង្គមដែរ ប្រសិនបើវិធីសាស្ត្រនេះមានទាក់ទងនឹងលុបបំបាត់ឧបសគ្គបរិស្ថាន តាមរយៈការផ្តល់ភាពអង់អាចដល់បុគ្គលណាម្នាក់ឱ្យធ្វើការបម្លាស់ទីពីចំណុចក ទៅ ចំណុចខ ដូច្នោះអាចនឹងបង្កើនការចូលរួមរបស់ពួកគេ។ អាស្រ័យហេតុនេះ ចូរលើកទឹកចិត្តឱ្យសិក្ខាកាមគិតពីអត្ថន័យនៅពីក្រោយពាក្យទាំងនោះ ហើយខណៈពេលនោះ មិនត្រូវចូលរួមនៅក្នុងទង្វើករណីគ្មានផលិតភាពឡើយ។

ក្នុងដំណើរការអភិវឌ្ឍន៍នេះ គំរូសង្គមគឺមានន័យថាត្រូវយកបញ្ហានិងបំណងប្រាថ្នារបស់ជនមានពិការភាពមកធ្វើការពិចារណានៅគ្រប់ដំណាក់កាលទាំងអស់នៃវដ្តគម្រោង។ នេះគឺជាបញ្ហាអន្តរវិស័យដែលមានជាប់ពាក់ព័ន្ធជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធដែលជាដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ឯកជននិងសាធារណៈទាំងអស់។ ការបញ្ជ្រាបការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងនិងការបញ្ចុះបញ្ចូលគឺជាយុទ្ធសាស្ត្រគន្លឹះនៅក្នុងការលើកកម្ពស់ឋានៈតួនាទីរបស់ជនមានពិការភាពនៅក្នុងសង្គម។

ចប់ម៉ូឌុលទីមួយ!

ប៉ូឌូលទីពីរ៖ សេចក្តីផ្តើមអំពីការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល ការកំណត់និយមន័យនិងក្របខណ្ឌច្បាប់ (១២០នាទី)

មេរៀន ២.១៖ កំណត់អត្ថន័យនៃការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល

គោលបំណង	នៅពេលបញ្ចប់មេរៀនបណ្តុះបណ្តាលនេះ សិក្ខាកាមនឹងអាច៖ ✓ យល់ដឹងអំពីអត្ថន័យនៃការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល
រយៈពេល	៣០នាទី
វិធីសាស្ត្រ	លំហាត់២.១ ពេញអង្គ៖ បាល់និយមន័យ និងបទបង្ហាញ
សម្ភារ	✓ សៀវភៅណែនាំសម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល-កំណត់សម្គាល់សម្រាប់គ្រូបង្គោល ឯកសារចែកជូន ២.១ ✓ បាល់ ✓ ស្លាយដី PowerPoints ទី៤ ដែលមាននិយមន័យនិងព័ត៌មានសំខាន់ៗ

មេរៀន ២.២៖ ហេតុអ្វីបានជាការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលមានសារៈសំខាន់ ?

គោលបំណង	នៅពេលបញ្ចប់មេរៀនបណ្តុះបណ្តាលនេះ សិក្ខាកាមនឹងអាច៖ ✓ យល់ដឹងពីសារៈសំខាន់នៃការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលនិងមូលហេតុដែលវាមានសារៈសំខាន់នៅក្នុងការផ្តល់ជូនក្រុមងាយរងគ្រោះជាពិសេសជនមានពិការភាពនូវបរិស្ថានដែលបានកសាងឡើងដោយបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដល់ជនមានពិការភាពពេញលេញ
រយៈពេល	៣០នាទី
វិធីសាស្ត្រ	ការងារជាក្រុម ការពិភាក្សាពេញអង្គ សំណួរនិងចម្លើយ
សម្ភារ	ស្លាយដី PowerPoint ទី៤ ឯកសារចែកជូន២.៣ សៀវភៅណែនាំសម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាល

មេរៀន ២.៣៖ ក្របខណ្ឌច្បាប់បង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាព

គោលបំណង	នៅពេលបញ្ចប់មេរៀនបណ្តុះបណ្តាលនេះសិក្ខាកាមនឹង៖ ✓ យល់ដឹងពីក្របខណ្ឌច្បាប់ជាតិនិងអន្តរជាតិដែលពាក់ព័ន្ធការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលនិងភាពចាំបាច់នៅក្នុងលើកកម្ពស់និងពង្រឹងក្របខណ្ឌទាំងនេះ
រយៈពេល	៤៥នាទី
វិធីសាស្ត្រ	កិច្ចពិភាក្សាពេញអង្គ និងបទបង្ហាញ ការពិភាក្សាជាក្រុមទៅសំណួរមួយចំនួន
សម្ភារ	✓ សៀវភៅណែនាំសម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល ✓ សេចក្តីសង្ខេបអំពីខ្លឹមសារជំពូកអំពីការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលនៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីពិការភាពកម្ពុជា (ច្បាប់ឆ្នាំ២០០៩) ✓ សេចក្តីសង្ខេបអំពីខ្លឹមសារជំពូកអំពីការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលនៅក្នុងអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិជនពិការភាពដៅអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព យុទ្ធសាស្ត្រអឺរ៉ុប (ឆ្នាំ២០១២) ✓ ប្រអប់ ស្លាយដី PowerPoint ទី៥ បទបង្ហាញ ឯកសារចែកជូន២.៣ ✓ កាត់សំណួរដែលបានរៀបចំក្រដាសផ្ទាំងធំនិងហ្វឺត

មេរៀន ២.៤៖ របៀបលើកកម្ពស់ការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល ?

គោលបំណង	នៅពេលបញ្ចប់មេរៀនបណ្តុះបណ្តាលនេះ សិក្ខាកាមនឹងអាច៖ ✓ លើកកម្ពស់ការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលតាមរយៈវិធានការផ្សេងៗគ្នា
រយៈពេល	៤៥នាទី
វិធីសាស្ត្រ	ការពិភាក្សាពេញអង្គ និងបទបង្ហាញ ការពិភាក្សាជាក្រុមអំពីសំណួរមួយចំនួន
សម្ភារ	✓ សៀវភៅណែនាំសម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល ✓ ប្រអប់ លំហាត់២.៣ និងឯកសារចែកជូន២.៣ ស្លាយដី PowerPoint ទី៥ ✓ កាត់សំណួរដែលបានរៀបចំ ក្រដាសផ្ទាំងធំ និងហ្វឺត

មេរៀន ២.១៖ កំណត់អត្ថន័យនៃការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល (៣០នាទី)

ប្រើប្រាស់លំហាត់២.១ និងឯកសារចែកជូន២.១ ដើម្បីសម្របសម្រួលមេរៀននេះនិងពន្យល់អំពីអត្ថន័យនៃការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល។

លំហាត់ ២.១៖ បាល់និយមន័យ

ដំណើរការ៖

- ជំហានទី ១៖** នៅមុនពេលចូលដល់ចំណុចលម្អិត សូមពន្យល់ពីសារៈសំខាន់នៅក្នុងការយល់ដឹងអំពីអត្ថន័យនៃការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល។
- ជំហានទី ២៖** ប្រាប់សិក្ខាកាមឱ្យឈរជារង្វង់និងយកបាល់។ ចោលបាល់ទៅកាន់ម្នាក់នៅក្នុងចំណោមពួកគេ ហើយប្រាប់អ្នកដែលទទួលបានបាល់បាននូវសំណួរមួយក្នុងចំណោមខាងក្រោម៖ តើអ្វីទៅគឺជាការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល? តើអ្នកនឹងកំណត់និយមន័យនៃការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលយ៉ាងដូចម្តេច? តើនិយមន័យនេះអនុវត្តនៅពេលណា? តើនរណាអាចទទួលអត្ថប្រយោជន៍ពីការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល? ជាការពិតណាស់ អ្នកអាចបន្ថែមសំណួរច្រើនតាមដែលអ្នកចង់។
- ជំហានទី ៣៖** បន្ទាប់ពីបុគ្គលនោះឆ្លើយនឹងសំណួរ គាត់នឹងបោះបាល់ទៅកាន់សិក្ខាកាមផ្សេងទៀត ដែលត្រូវផ្តល់ឧទាហរណ៍រឹងមាំដែលបង្ហាញចម្លើយ។ បន្ទាប់មកយកបាល់ត្រល់បមកវិញ រួចគប់បាល់ទៅកាន់អ្នកផ្សេងទៀតសម្រាប់សំណួរបន្ទាប់។
- ជំហានទី ៤៖** ប្រាប់សិក្ខាកាមឱ្យសរសេរពាក្យគន្លឹះដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងជំហានទី២ នៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំ / ក្តារខៀន។
- ជំហានទី ៥៖** សង្ខេបលទ្ធផលឡើងវិញជាមួយក្រុម។
- ជំហានទី ៦៖** កំណត់និយមន័យនៃការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល (តើនិយមន័យនេះដើម្បីអ្វី? តើនៅក្នុងនោះមានបញ្ចូលអ្វីខ្លះ? តើនិយមន័យនេះអនុវត្តនៅកន្លែងណាខ្លះ? និងអនុវត្តចំពោះនរណាខ្លះ?) បន្ទាប់មកបង្ហាញនិយមន័យនៃការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលតាមរយៈស្លាយដី PowerPoint ទី៤ និងផ្តល់ឯកសារចែកជូន២.១។

មេរៀន ២.២៖ ហេតុអ្វីបានជាការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលមានសារៈសំខាន់? (៣០នាទី)

ដំណើរការ៖

- ជំហានទី ១៖** បំផុសគំនិតជាមួយនឹងសិក្ខាកាមនូវសំណួរដូចខាងក្រោម៖
- ហេតុអ្វីបានជាការផ្តល់បរិស្ថានសាងសង់ ដែលបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាព ឱ្យបានពេញលេញជូនក្រុមងាយរងគ្រោះ ជាពិសេស ជនមានពិការភាព គឺជាការសំខាន់?
  - តើមានចំណុចអ្វីខ្លះដែលអាចធ្វើដើម្បីកែលម្អការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលនៃបរិស្ថានដែលបានសាងសង់?
- ជំហានទី ២៖** កត់ត្រាពាក្យគន្លឹះនៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំ បន្ទាប់មក បង្ហាញស្លាយដ៏ PowerPoint ទី ៤

មេរៀន ២.៣៖ ក្របខណ្ឌច្បាប់អំពីការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល (៤៥នាទី)

មេរៀន ២.៤៖ តើត្រូវលើកកម្ពស់ការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលយ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ? (៤៥នាទី)

ប្រើប្រាស់ឯកសារចែកជូន ២.៣ និងលំហាត់ ២.៣ ដើម្បីសម្របសម្រួលមេរៀននេះ។

លំហាត់ ២.២៖ ប្រអប់សំណួរ

ចំណុចគន្លឹះ៖ សង្ខេបខ្លីនិងលើកចំណុចសំខាន់! ចំណាយពេលយ៉ាងច្រើនត្រឹម៥នាទីក្នុងមួយសំណួរ ត្រូវមានភាពយ៉ាងហ័សនិងសប្បាយរីករាយ!

ជំហានទី ១៖ រៀបចំសំណួរមួយចំនួន និងដាក់សំណួរទាំងនោះនៅក្នុងប្រអប់។

គំរូសំណួរ៖

១. តើអ្នកមានស្គាល់ច្បាប់/បទប្បញ្ញត្តិអន្តរជាតិណាមួយដែលលើកឡើងអំពីការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដែរឬទេ? តើច្បាប់បទប្បញ្ញត្តិទាំងនោះលើកឡើងអ្វីខ្លះអំពីការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល?
២. តើមានឯកសារអ្វីខ្លះដែលត្រូវបានអនុម័តនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាដើម្បីលើកកម្ពស់ និងអនុវត្តការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល?
៣. ហេតុអ្វីបានជាការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលមានសារៈសំខាន់?
៤. ហេតុអ្វីបានជាការផ្តល់បរិស្ថានសាងសង់ដែលបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាពឱ្យបានពេញលេញជូនក្រុមងាយរងគ្រោះជាពិសេសជនមានពិការភាពគឺជាការសំខាន់?
៥. តើត្រូវលើកកម្ពស់ការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពយ៉ាងដូចម្តេច?

ជំហានទី ២៖ យកប្រអប់ហើយដើរជុំវិញនៅក្នុងថ្នាក់រៀនរួចប្រាប់ឱ្យសិក្ខាកាមជ្រើសយកសំណួរមួយ។

ជំហានទី ៣៖ ប្រាប់សិក្ខាកាមនោះឱ្យអានសំណួរនោះឱ្យឮ (ប្រសិនបើគាត់មិនចេះអាន សូមស្នើសុំឱ្យអ្នកអង្គុយជិតជួយអាន) រួចផ្តល់ចម្លើយ។

ជំហានទី ៤៖ ប្រសិនបើសិក្ខាកាមមិនដឹងចម្លើយ គាត់អាចផ្តល់កាតសំណួរនោះជូនសិក្ខាកាមផ្សេងទៀត។

ជំហានទី ៥៖ អញ្ជើញសិក្ខាកាមផ្សេងទៀតឱ្យសរសេរពាក្យគន្លឹះនៃសំណួរនីមួយៗនៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំ។

ជំហានទី ៦៖ សង្ខេបឡើងវិញនូវពាក្យគន្លឹះដែលបានផ្តល់ជូនដោយសិក្ខាកាម

ជំហានទី ៧៖ លើកឡើងដោយសង្ខេបនូវប្រការស្តីពីការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដោយប្រើប្រាស់ឯកសារចែកជូន ២.៣ និងស្លាយដ៏ PowerPoint ទី៥។

- គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព (SDG) លេខ ១១៖ កសាងទីក្រុងនិងលំនៅដ្ឋានរបស់មនុស្សប្រកបដោយបរិយាបន្ន សុវត្ថិភាព ធន់ និងចីរភាព
- ច្បាប់ជាតិកម្ពុជា៖ ជំពូក៥
- អនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិជនពិការ៖ មាត្រា៩ ស្តីពីការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាព
- យុទ្ធសាស្ត្រអឺរ៉ាស៊ី (គោលដៅ៣៖ កែលម្អការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលទៅកាន់ បរិស្ថានរូបវន្ត ការដឹកជញ្ជូនសាធារណៈ ចំណេះដឹង ព័ត៌មាននិងការប្រាស្រ័យទាក់ទង)
- “ស្តង់ដារបច្ចេកទេសនៃហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាព។” និងអនុក្រឹត្យពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត។

ជំហានទី ៨៖ បង្ហាញជំហានទាំង៦អំពីរបៀបលើកកម្ពស់ការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដោយប្រើប្រាស់ស្លាយដំ PowerPointទី៥ (១/ការចូលរួមសកម្មរបស់ជនមានពិការភាព ២/ព័ត៌មាននិងការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹង ៣/ ការរៀបចំផែនការ ៤/ ការបណ្តុះបណ្តាល ៥/ ការប្រាស្រ័យទាក់ទង ៦/ ការតាមដាន។ ចូរប្រាប់សិក្ខាកាមឱ្យផ្តល់ឧទាហរណ៍រឹងមាំអំពីរបៀបដែលពួកគេអនុវត្តជំហាននីមួយៗនៃជំហានទាំង៦។

ម៉ូឌុលទីបី ៖ ការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល-គោលការណ៍ (១៥០នាទី)

មេរៀន ៣.១៖ គោលការណ៍ RECU

គោលបំណង	នៅពេលបញ្ចប់មេរៀនបណ្តុះបណ្តាលនេះ សិក្ខាកាមនឹងអាច៖ ✓ យល់ដឹងអំពីខ្សែច្រវាក់នៃគោលការណ៍បម្លាស់ទី ✓ យល់ដឹងអំពីអត្ថន័យរឹងមាំនៃគោលការណ៍ RECU ✓ កំណត់ទីតាំងដែលបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាព និងដែលមិនបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាព
រយៈពេល	៦០នាទី
វិធីសាស្ត្រ	ការពិភាក្សាពេញអង្គ លំហាត់៣.១៖ គោលការណ៍ RECU និងបទបង្ហាញ និងឯកសារចែកជូន៣.១
សម្ភារ	✓ រូបភាពអំពីស្ថានភាពផ្សេងៗគ្នា មនុស្ស ភូមិ/ទីក្រុង ដែលផ្សារភ្ជាប់ទៅរកការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល និងលើកឡើងអំពីជំហានមួយចំនួននៃគោលការណ៍ RECU (ចូលដល់ ចូលចរាចរ ប្រើប្រាស់) ក្រដាសផ្ទាំងធំ ហ្វឺត និងស្កុត ✓ ស្លាយដំ PowerPoint ទី៦ និងLCD ✓ វីដេអូគំនូរជីវចលដែលបង្ហាញបញ្ហានៃការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងចូលដល់ ចូល ចរាចរ ប្រើប្រាស់ និងបង្ហាញពីរបៀបដែលស្តង់ដារការងារបច្ចេកទេសនៃការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដើម្បីធ្វើឱ្យការចនាសម្ព័ន្ធតែមានភាពបរិយាបន្នកាន់តែច្រើនឡើង។

មេរៀន ៣.២៖ ការចនាជាសកលនិងការសម្របសម្រួលសមស្រប

គោលបំណង	នៅពេលបញ្ចប់មេរៀនបណ្តុះបណ្តាលនេះ សិក្ខាកាមនឹងអាច៖ ✓ ពន្យល់ពីគោលការណ៍គន្លឹះនៃការចនាជាសកល។ ✓ ស្វែងយល់អំពីអត្ថន័យនៃការសម្របសម្រួលសមស្របនិងរបៀបអនុវត្តវានៅក្នុងបរិស្ថានការងារ។

រយៈពេល	៩០នាទី
វិធីសាស្ត្រ	បទបង្ហាញ និងការពិភាក្សាពេញអង្គ ការងារជាក្រុម លំហាត់៣.២ ការរចនាជាសកលនិងការសម្របសម្រួលសមស្រប
សម្ភារ	សៀវភៅណែនាំសម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលស្នាយដី Power-Point ទី៦ ឯកសារចែកជូនអំពីលំហាត់៣.២ សៀវភៅណែនាំស្តីពីការបណ្តុះបណ្តាល ឯកសារសាវចរណ៍០០៥ ៖ ការសម្របសម្រួលសមស្របនៅកន្លែងធ្វើការ។ ក្រដាសផ្ទាំងធំ ហ្វឺត ឧបករណ៍សំឡេង ប្រអប់ រូបភាព ការរចនាប្លង់ជាសកល និង LCD។

មេរៀន ៣.១៖ គោលការណ៍ RECU (៦០នាទី)

 លំហាត់ ៣.១៖ គោលការណ៍ RECU

ដំណើរការ៖

- ជំហានទី ១៖** បង្ហាញស្នាយដី PowerPoint ទី៦ អំពីគោលការណ៍ RECU និងពន្យល់ពីខ្សែច្រវាក់ជាប់នៃគោលការណ៍បម្លាស់ទី។
- ជំហានទី ២៖** ចែករូបភាពអំពីជំហានផ្សេងៗគ្នានៃគោលការណ៍ RECU ដោយបង្ហាញពីស្ថានភាពនៃការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលពេញលេញ ការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលមានកម្រិតកំណត់ និងការគ្មានការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល នៅលើតារាង ឬនៅលើកម្រាល។
- ជំហានទី ៣៖** បែងចែកជាក្រុមមានគ្នាបីនាក់ (សមាជិក ៣នាក់នៅក្នុងមួយក្រុម)
- ជំហានទី ៤៖** ទុកពេលឱ្យក្រុមនីមួយៗចំនួន១០នាទីដើម្បីជ្រើសរើសរូបភាពចំនួន២សន្លឹក ដោយបង្ហាញពីបរិស្ថានដែលបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាពនិងរូបភាពពីសន្លឹកផ្សេងទៀត ដែលបង្ហាញពីបរិស្ថានមិនបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាព បន្ទាប់មកអនុញ្ញាតឱ្យក្រុមទាំងអស់ពន្យល់ពីជំហាននៃគោលការណ៍ RECU ដែលរូបភាពបង្ហាញជូន។
- ជំហានទី ៥៖** ប្រាប់ឱ្យតំណាងរបស់ក្រុមនីមួយៗពន្យល់រយៈពេលពីរបីនាទីដល់ក្រុមធំពីមូលហេតុដែលពួកគេជ្រើសរើសរូបភាពទាំងនោះ។
- ជំហានទី ៦៖** កត់ត្រានៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំនូវចំណុចសំខាន់ៗ សរសេរចូលនូវពាក្យគន្លឹះ។
- ជំហានទី ៧៖** ចាក់វីដេអូគំនូរជីវចល ដែលបង្ហាញពីបញ្ហាទូទៅនៃការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលពាក់ព័ន្ធនឹងជំហានទាំង៤នៃគោលការណ៍RECU។

វីដេអូនេះមានប្រភពពីប្រកចេញចូលសហរដ្ឋអាមេរិក៖

- វីដេអូទី ១៖ របៀបបិទបើកទ្វារ
- វីដេអូទី ២៖ ឈើច្រត់
- វីដេអូទី ៣៖ ផ្នែកលក់និងសេវាកម្ម
- វីដេអូទី ៤៖ បន្ទប់ទឹកដែលបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាព

១ សាវចរណ៍ណែនាំអន្តរក្រសួងស្តីពីការសម្របសម្រួលសមស្របសម្រាប់ការងាររបស់ជនមានពិការភាព

ជំហានទី ៨: រៀបចំសេចក្តីសង្ខេបដោយឆ្លុះបញ្ចាំងនៅក្នុងក្រុមធំ ដែលផ្សារភ្ជាប់ជាមួយនឹងស្តង់ដារបច្ចេកទេសថ្នាក់ជាតិអំពីហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តបង្គុលក្នុងណាមួយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាព។

 កំណត់ចំណាំ: ១អីញ = ២.៥៤សម

មេរៀន ៣.២៖ ការរចនាបង្គោលជាសកលនិងការសម្របសម្រួលសមស្រប (៩០នាទី)

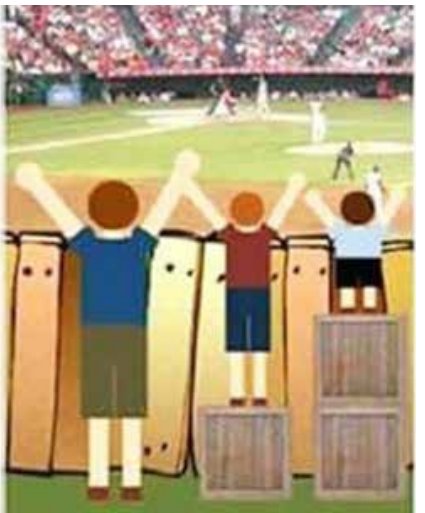
ដំណើរការ:

ជំហានទី ១: បំផុសគំនិតជាមួយនឹងក្រុមធំអំពីការរចនាបង្គោលជាសកល៖ តើអ្នកបានដឹងអ្វីខ្លះអំពីដំណើរការនេះ? តើដំណើរការនេះមានន័យដូចម្តេច? សូមសរសេរពាក្យគន្លឹះនៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំ។

ជំហានទី ២: ចូរប្រើប្រាស់រូបភាពទាំងបីខាងក្រោមនេះ ទីមួយបង្ហាញអំពីគំរូអាក្រក់ទីពីរបង្ហាញអំពីការសម្របសម្រួលសមស្របនិងទីបីបង្ហាញអំពីការរចនាបង្គោលជាសកល។ បន្ទាប់មកសាកសួរសិក្ខាកាមអំពីអ្វីដែលពួកគេគិត រួចកំណត់ថាតើរូបភាពមួយណាបង្ហាញអំពីគោលការណ៍មួយណា?

គំរូបង្គោលមិនល្អ

ការសម្របសម្រួលសមស្រប

ការរចនាជាសកល

ជំហានទី ៣: សូមផ្តល់ពេលវេលាបន្ថែមដល់ក្រុមដើម្បីធ្វើការពិភាក្សាដេញដោលអំពីបញ្ហានេះ។

ជំហានទី ៤: សូមប្រើប្រាស់ស្លាយដី PowerPoint ទី៦ ដើម្បីបង្ហាញរូបភាពទាំងបីខាងលើ រួចធ្វើការពន្យល់អំពីភាពខុសគ្នារវាងរូបភាពទាំងនេះ។ ជាមួយគ្នានេះដែរ សូមធ្វើការពន្យល់អំពីគោលការណ៍ទាំង៧នៃការរចនាជាសកល។

ជំហានទី ៥: សូមដាក់រូបភាពមួយចំនួនរបស់មនុស្សដែលមានកម្រោយខុសៗគ្នានៅលើតុធំ រួចស្នើឱ្យអ្នកស្ម័គ្រចិត្តចំនួន៧នាក់ធ្វើការជ្រើសរើសរូបភាពមួយ រួចធ្វើការពន្យល់ដល់ក្រុមធំថាតើរូបភាពរបស់ពួកគាត់តំណាងឱ្យគោលការណ៍មួយណានៅក្នុងចំណោមគោលការណ៍ទាំង៧។ សូមធ្វើការពិភាក្សាប្រសិនបើចាំបាច់។

 លំហាត់ទី ៣.២៖ ការរចនាជាសកលនិងការសម្របសម្រួលសមស្រប

ដំណើរការ:

ជំហានទី ១: បទបង្ហាញស្លាយដី PowerPoint ទី៦។ គ្រូបង្ហាញស្លាយដីដែលពណ៌នាអំពីការសម្របសម្រួល

សមស្របនិងការរចនាជាសកល។ និងការតម្រង់ទិសឆ្ពោះទៅសាវាចរណ៍ណែនាំអន្តរក្រសួលខ័ណ្ឌ២០១២ ស្តីពី៖ “ការសម្របសម្រួលសមស្របនៅកន្លែងធ្វើការសម្រាប់ជនមានពិការភាព” ប៉ុន្តែសូមកុំបង្ហាញខ្មាហរណ៍ច្រើនពេក។

ជំហានទី ២៖ លើកឡើងអំពីស្ថានភាពទៅកាន់ក្រុមធំៗ។ កុមារទៅសាលារៀនជាមួយនឹងឪពុករបស់ខ្លួនដែលមានពិការភាពផ្នែករាងកាយ ហើយលោកឪពុករូបនោះតែងតែជូនកូនរបស់គាត់ទៅសាលានៅរៀងរាល់សប្តាហ៍។

ជំហានទី ៣៖ ឱ្យសិក្ខាកាមធ្វើកិច្ចការជាគូរ។ សួរសំណួរដូចខាងក្រោមនេះទៅកាន់ពួកគេ៖ តើសាលារៀនអាចធ្វើអ្វីបានខ្លះដើម្បីជួយសម្របសម្រួលដល់កុមារ? តើមានការសម្របសម្រួលសមស្របប្រភេទអ្វីខ្លះ?

ជំហានទី ៤៖ បន្ទាប់ពីបាន១០នាទី គ្រូបង្គោលឱ្យសិក្ខាកាមបង្ហាញចម្លើយរបស់ពួកខ្លួន៖ ឱ្យសិក្ខាកាមគូទីមួយឆ្លើយសំណួរទីមួយតើសិក្ខាកាមផ្សេងទៀតយល់ស្របដែរឬទេ? សូមផ្តល់ចម្លើយដែលត្រឹមត្រូវនិងពន្យល់ពីមូលហេតុ។

ចំណុចគន្លឹះ៖ សូមលើកទឹកចិត្តឱ្យធ្វើការពិភាក្សាដេញដោល ប្រសិនបើពួកគេមានគំនិតខុសៗ គ្នា។

ចប់ម៉ូឌុលទីបី!

ម៉ូឌុលទីបួន៖ ការវាយតម្លៃការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល (២១០នាទី)	
មេរៀនទី ៤.១៖ ឧបសគ្គចំពោះការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល	
មេរៀនទី ៤.២៖ ការឆ្លើយតបដើម្បីកាត់បន្ថយឧបសគ្គចំពោះការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល	
គោលបំណង	នៅចុងបញ្ចប់មេរៀនបណ្តុះបណ្តាលនេះ សិក្ខាកាមនឹងអាច៖ ✓ ពិពណ៌នាអំពីឧបសគ្គ/របាំងដែលអាចរារាំងការចូលរួមពេញលេញរបស់ជនដែលមានពិការភាពផ្សេងៗគ្នានៅក្នុងបរិស្ថានដែលបានសាងសង់ឡើង។
រយៈពេល	៩០នាទី
វិធីសាស្ត្រ	ការសម្តែងលំហាត់៤.១ ការឆ្លុះបញ្ចាំងនិងការធ្វើបទបង្ហាញ
សម្ភារ	- រទេះរុញ វ៉ែនតាដែលពាក់ឃើញក្រាលៗ ឈើច្រត់រាវផ្លូវ ក្រណាត់រុំភ្នែក ឈើច្រត់ត្រឹមស្នា ក្រម៉ា (ដើម្បីចងដៃ ឬជើង) - ក្រដាសផ្ទាំងធំ សន្លឹកកាត ស្កុត ហ្វឺត ផ្ទាំងបង្ហាញ PowerPointទី៧
មេរៀនទី ៤.៣៖ ឧបករណ៍វាយតម្លៃការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដែលគ្មានលក្ខណៈបច្ចេកទេស	
គោលបំណង	នៅចុងបញ្ចប់មេរៀនបណ្តុះបណ្តាលនេះ សិក្ខាកាមនឹងអាច៖ ✓ យល់ដឹងអំពីរបៀបវាយតម្លៃលម្អិតទៅលើការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលនៅតាមអគារ ✓ កំណត់ឧបសគ្គទូទៅ ឬរបាំងដែលកំពុងតែកើតមាន ✓ ដឹងអំពីរបៀបស្នើអនុសាសន៍នានា ✓ ដឹងអំពីរបៀបវាយតម្លៃសមាសភាគអគារជាក់លាក់

២ សាវាចរណ៍ណែនាំអន្តរក្រសួលស្តីពីការសម្របសម្រួលសមស្របសម្រាប់ការងាររបស់ជនមានពិការភាព

រយៈពេល	១២០នាទី
វិធីសាស្ត្រ	សមាជិកទាំងអស់ចូលរួម ការធ្វើសវនកម្មនៅលើទីតាំង ការងារជាក្រុម
សម្ភារ	ឯកសារស្តីពីការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដែលគ្មានលក្ខណៈបច្ចេកទេស (បញ្ជី NTAA) ម៉ែត្រសម្រាប់វាស់វែង ប៊ិក រទេះរុញ កាមេរ៉ា ផ្ទាំងបង្ហាញ PowerPoint ទី៨

មេរៀនទី ៤.១៖ ឧបសគ្គចំពោះការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល (៤៥នាទី)
មេរៀនទី ៤.២៖ ការឆ្លើយតបដើម្បីកាត់បន្ថយឧបសគ្គចំពោះការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល (៤៥នាទី)

 លំហាត់ ៤.១៖ ការសម្តែងអំពីការធ្វើពិសោធន៍និងកំណត់ឧបសគ្គ

ដំណើរការ៖

- ជំហានទី ១៖** បែងចែកសិក្ខាកាមទៅជាក្រុមតូចដែលមានសិក្ខាកាមចំនួន ៥-៦ ។
- ជំហានទី ២៖** ឱ្យអ្នកស្ម័គ្រចិត្តម្នាក់នៃក្រុមនីមួយៗឆ្លងកាត់លំហាត់បំផុត។
- ជំហានទី ៣៖** ផ្តល់ជូនអ្នកស្ម័គ្រចិត្តនូវក្រណាត់បិទភ្នែក រឺនតាដែលពាក់ឃើញព្រាលៗ រទេះរុញ ឈើច្រត់ទប់ខ្លួន ឬក្រម៉ាដើម្បីចងដៃ ឬជើងជាប់ទៅនឹងដងខ្លួន។
- ជំហានទី ៤៖** ឱ្យអ្នកស្ម័គ្រចិត្តនៃក្រុមនីមួយៗដាក់ខ្លួននៅក្នុងស្ថាន ឬលក្ខខណ្ឌដែលបានកំណត់នៅក្នុងរយៈពេលនៃលំហាត់។ ឱ្យពួកគាត់ទៅកាន់កន្លែងណាមួយនៅក្នុង និង/ឬខាងក្រៅទីកន្លែងសិក្ខាសាលា ដូចជា អគារផ្សេងៗទៀតដែលនៅជិត រួចឱ្យពួកគាត់ប្រើប្រាស់អគារ (ចូលទៅកាន់ជណ្តើរ បន្ទប់ទឹក ទីស្ត្រាជណ្តើរយន្ត កន្លែងសម្រាក។ល។)
- ជំហានទី ៥៖** នៅពេលផុតរយៈពេលដែលបានកំណត់ (ឧទាហរណ៍ ៣០នាទី) សូមឱ្យពួកគាត់ជួបជុំនៅកន្លែងបណ្តុះបណ្តាលវិញ រួចឱ្យពួកគាត់ចែករំលែកបទពិសោធន៍ និងអារម្មណ៍ផ្ទាល់ខ្លួន។ សាកសួរពួកគាត់ថាតើពួកគាត់មានបានព្យាយាមស្វែងរកជម្រើសផ្សេងៗទៀតដើម្បីបង្កើនសក្តានុពលរបស់ខ្លួនដែរឬទេ ?
- ជំហានទី ៦៖** សូមពិភាក្សានៅក្នុងក្រុមតូចអំពីជម្រើស ឬដំណោះស្រាយដែលអាចមាននៅក្នុងការជម្នះឧបសគ្គ។
- ជំហានទី ៧៖** ចែកកាតទទេ និងហ្វឺតដល់ក្រុមតូចនីមួយៗ។
- ជំហានទី ៨៖** ឱ្យក្រុមតូចនីមួយៗ សរសេររៀបរាប់អំពីការលំបាកដែលបានកំណត់ រួចសរសេរចូលទៅក្នុងកាត (បញ្ហាមួយសូមសរសេរនៅលើកាតមួយ) ។
- ជំហានទី ៩៖** ធ្វើការឆ្លុះបញ្ចាំងលើការសម្តែង ដោយសួរពួកគាត់៖
  - ✓ តើអ្នកគិតដូចម្តេចអំពីការសម្តែង ?
  - ✓ តើមានការលំបាកដែរទេនៅក្នុងការស្វែងរកវិធី កំណត់បន្ទប់ និងមើលរាល់ព័ត៌មាន ស្លាកសញ្ញា...? តើអ្នកមានអារម្មណ៍ដូចម្តេចអំពីជណ្តើរ ជណ្តើរយន្ត បន្ទប់ទឹក កម្ពស់តុ/តុបុគ្គលិកផ្នែកទទួលភ្ញៀវ...?
  - ✓ តើអ្វីខ្លះដែលមានការលំបាក និងតើអ្វីខ្លះដែលងាយស្រួលអនុវត្ត ?
  - ✓ តើអ្នកមានអារម្មណ៍ដូចម្តេចនៅពេលអ្នកជិះលើរទេះរុញឆ្ពោះទៅកាន់អគារ ឬបន្ទប់ទឹក ឬបន្ទប់ប្រជុំ ?
  - ✓ តើអ្នកមានអារម្មណ៍ដូចម្តេចនៅពេលអ្នកមិនអាចនិយាយទៅកាន់បុគ្គលិកទទួលភ្ញៀវ និងបង្ហាញអំពីអ្វីដែលអ្នកត្រូវការ ?

ជំហានទី ១០: សូមធ្វើកំណត់សម្គាល់ពាក្យគន្លឹះទាំងអស់នៅក្រដាសផ្ទាំងធំ។

ជំហានទី ១១: សូមឱ្យអ្នកស្ម័គ្រចិត្តធ្វើការបែងចែកពាក្យគន្លឹះនៃជំហានទី១០ ទៅតាមប្រភេទខុសៗគ្នាទាំងបីនៃឧបសគ្គដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងឯកសារ ៤.១ (បរិស្ថានរូបវន្ត ឥរិយាបថសង្គម ការប្រាស្រ័យទាក់ទង)។

ជំហានទី ១២: បង្ហាញស្លាយដ៏ PowerPoint ទី៧ ដើម្បីបង្ហាញប្រភេទខុសៗគ្នានៃឧបសគ្គចំពោះការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល និងការឆ្លើយតបដែលអាចមានដើម្បីកាត់បន្ថយឧបសគ្គទាំងនោះ។

សម្គាល់: ឧបសគ្គនៅពេលធ្វើជាគ្រូបង្គោល គឺនៅពេលឧបសគ្គទាំងនោះត្រូវបានលុបបំបាត់និងអាចជួយជនមានពិការភាពអាចត្រូវបានគេដាក់បញ្ចូល និងអាចចូលរួមនៅក្នុងសង្គម (ឧទាហរណ៍៖ ប្រសិនបើអ្នកសាងសង់ជម្រាលដើម្បីសម្រួលការឡើងចុះ ជំនួសឱ្យកាំជណ្តើរសម្រាប់ការចេញចូលទៅក្នុងអគារ)។

មេរៀនទី ៤.៣៖ ឧបករណ៍វាយតម្លៃការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដែលគ្មានលក្ខណៈបច្ចេកទេស

លំហាត់ ៤.៣៖ ការវាយតម្លៃការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដែលគ្មានលក្ខណៈបច្ចេកទេស (NTAA)

ដំណើរការ:

ជំហានទី ១: បំផុសគំនិតសិក្ខាកាមអំពីឧបករណ៍ NTAA ដោយការសួរពួកគាត់អំពីសំណួរមួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

- ✓ តើអ្វីទៅជាឧបករណ៍វាយតម្លៃការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដែលគ្មានលក្ខណៈបច្ចេកទេស (NTAA) ?
- ✓ ហេតុអ្វីបានជាយើងធ្វើការវាយតម្លៃនេះ ?
- ✓ តើយើងធ្វើការវាយតម្លៃនេះនៅពេលណា ?
- ✓ តើយើងធ្វើការវាយតម្លៃនេះយ៉ាងដូចម្តេច ?

ជំហានទី ២: សូមផ្តល់ចម្លើយល្អៗចំពោះសំណួរខាងលើ រួចធ្វើការពិភាក្សាអំពីចម្លើយនេះប្រសិនបើចាំបាច់។

ជំហានទី ៣: សូមធ្វើការបង្ហាញអំពីស្លាយដ៏ PowerPoint ទី៨ អំពីឧបករណ៍NTAA រួចធ្វើការពន្យល់អំពីគ្រប់ជំហានទាំងអស់។ បន្ទាប់មក សូមចែកឯកសារក្រដាសនៃបញ្ជីត្រួតពិនិត្យNTAA។

ជំហានទី ៤: បន្ទាប់ពីធ្វើការបញ្ជាក់អំពីកង្វល់ផ្សេងៗពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ជី បែងចែកសិក្ខាកាមទៅជាក្រុមដែលមានសមាជិកច្រើនបំផុតចំនួន៤។ សូមផ្តល់ជូនក្រុមនីមួយៗនូវរាល់ឯកសារចាំបាច់ដូចជាឯកសារបញ្ជីត្រួតពិនិត្យ (NTAA) ម៉ែត្រសម្រាប់វាស់ ប៊ិកសម្រាប់កត់ត្រា។ ជាមួយគ្នានេះ សូមធ្វើការត្រួតពិនិត្យថាតើក្រុមនីមួយៗមានទូរសព្ទស្នាតហ្វូនដើម្បីថតរូបដែរឬទេ? បើអត់មានទេ សូមធ្វើការរៀបចំក្រុមសារជាថ្មី។

ជំហានទី ៥: នៅក្នុងក្រុមតូចនីមួយៗអ្នកត្រូវដាក់បញ្ចូលជនមានពិការភាពនិងជនដែលគ្មានពិការភាព ឬស្មើឱ្យសមាជិកក្រុមធ្វើការស្ម័គ្រចិត្តដាក់ខ្លួនឯងទៅក្នុងស្ថានភាពពិការដូចមាននៅក្នុងលំហាត់៤.១។

ជំហានទី ៦: ឱ្យក្រុមនីមួយៗទៅកាន់កន្លែងណាមួយនៅក្នុងនិង/ឬ ខាងក្រៅទឹកកន្លែងសិក្ខាសាលាដូចជាអគារផ្សេងទៀតដែលនៅជិត បន្ទាប់មកឱ្យពួកគាត់ប្រើប្រាស់អគារ (ចូលទៅកាន់ជណ្តើរ បន្ទប់ទឹក ទីធ្លា ជណ្តើរយន្តកន្លែងសម្រាកជាដើម)។ សូមឱ្យពួកគាត់បំពេញបញ្ជីវាយតម្លៃហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដោយគ្មានលក្ខណៈបច្ចេកទេស (បញ្ជី NTAA) សម្រាប់ទឹកកន្លែងដែលជនមានពិការភាពប្រើប្រាស់។

ជំហានទី ៧: ឱ្យក្រុមទាំងអស់ត្រឡប់មកកាន់បន្ទប់បណ្តុះបណ្តាលវិញ រួចធ្វើការបូកសរុបដោយប្រើប្រាស់សំណួរមួយចំនួន៖

- ✓ តើអ្នកគិតយ៉ាងដូចម្តេចចំពោះឧបករណ៍នេះ?
- ✓ តើមានផ្នែកណាមួយដែលអ្នកនៅមិនទាន់យល់ច្បាស់លាស់ដែរឬទេ?
- ✓ តើអ្នកមានការលំបាកអ្វីខ្លះនៅក្នុងប្រើប្រាស់ឧបករណ៍នេះ?
- ✓ តើអ្នកធ្លាប់ប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ផ្សេងទៀតសម្រាប់ធ្វើការវាយតម្លៃទៅលើការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដែរឬទេ?

លំហាត់ ៤.៣៖ ការពិភាក្សាជាក្រុម NTAA អំពីលទ្ធផលរកឃើញនិងអំពីចំណុចដែលត្រូវដាក់បញ្ចូលទៅក្នុង

របាយការណ៍វាយតម្លៃ

ជំហានទី ៨: រក្សាក្រុមដែលដួងនៅក្នុងលំហាត់ NTAA រួចឱ្យពួកគាត់ពិភាក្សាអំពីរបៀបបង្កើតរបាយការណ៍វាយតម្លៃនិងអំពីចំណុចដែលពួកគាត់គិតថាគួរតែដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងរបាយការណ៍នោះ?

ជំហានទី ៩: សូមធ្វើការកត់ត្រាលំហូរគន្លឹះនៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំ រួចធ្វើការប្រៀបធៀបជាមួយស្លាយដ៏ PowerPoint ទី៨ដែលបានរៀបចំរួចនិងសូមយល់ព្រមទៅលើទម្រង់របាយការណ៍វាយតម្លៃ។

ម៉ូឌុលទីប្រាំ៖ ការកែលម្អការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលនៅក្នុងបរិស្ថានដែលបានបង្កើតឡើង (១៤០ នាទី)

មេរៀនទី ៥.១៖ ការកែលម្អការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលនៅតំបន់ទីក្រុង
មេរៀនទី ៥.២៖ ការកែលម្អការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលនៅក្នុងអគារ

គោលបំណង	នៅក្នុងបញ្ចប់មេរៀនបណ្តុះបណ្តាលនេះ សិក្ខាកាមនឹងអាច៖ ✓ យល់ដឹងអំពីបទដ្ឋាននៃការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលនៅ ✓ ផ្តល់អនុសាសន៍សម្រាប់កែលម្អការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល
រយៈពេល	៨០នាទី
វិធីសាស្ត្រ	ការឆ្លុះបញ្ចាំង និងស្លាយដ៏ PowerPoint ទី៩ និងស្លាយដ៏ PowerPoint ទី ៩.១ និងវគ្គសំណួរចម្លើយ
សម្ភារ	- ក្រដាសផ្ទាំងធំ កាតទទេ ស្កុត ហ្វឺត ស្លាយដ៏ PowerPoint

មេរៀនទី ៥.៣៖ ការកំណត់បន្ទប់ទឹកនិងជម្រាលដែលបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាព

គោលបំណង	នៅក្នុងបញ្ចប់មេរៀនបណ្តុះបណ្តាលនេះ សិក្ខាកាមនឹងអាច៖ ✓ កំណត់ភាពខ្វះខាតហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងទម្លាប់ល្អប្រសើរ ✓ កំណត់ដំណោះស្រាយដែលអាចមានដើម្បីរៀបចំបន្ទប់ទឹកបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាពនិងជម្រាល
រយៈពេល	៦០នាទី
វិធីសាស្ត្រ	សមាជិកទាំងអស់ចូលរួម ការងារជាក្រុម លំហាត់ បទបង្ហាញអំពីដំណោះស្រាយ និងការពិភាក្សាគ្នា

សម្ភារ	លំហាត់ ៥.៣៖ លំហាត់អំពីជម្រាលនិងបន្ទប់ទឹក ស្លាយដ៏ PowerPoint ទី១០ក្រដាសចែកជូន៥.៣ ប៊ិកដែលមានពណ៌ខុសៗគ្នា និងស្តារគ្រាប់សម្រាប់លើកទឹកចិត្តអ្នកចូលរួម

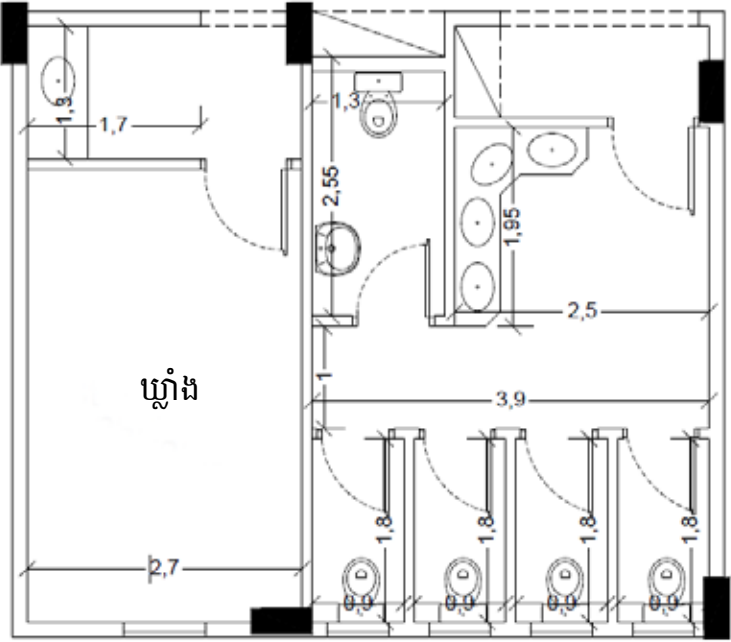
មេរៀនទី ៥.១៖ ការកែលម្អការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលនៅក្នុងតំបន់ទីក្រុង (៤០នាទី)
មេរៀនទី ៥.២៖ ការកែលម្អការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលនៅក្នុងអគារ (៤០នាទី)

- ដំណើរការ៖** មេរៀននេះមានគោលបំណងផ្តល់នូវសំណូមពរជាច្រើនដែលពាក់ព័ន្ធនឹងទិដ្ឋភាពខុសៗគ្នាអំពីបរិស្ថានដែលបានបង្កើតឡើងដោយមានការសម្របសម្រួលបន្តិចបន្តួច។
- ជំហានទី ១៖** ធ្វើការបំផុសគំនិតអំពីច្រវាក់ផ្លាស់ទីមិនមានដាច់ ហើយសាកសួរសិក្ខាកាមតើគាត់នៅចងចាំអំពីជំហានទាំង៤ដែរឬទេ?
- ជំហានទី ២៖** សូមធ្វើការពន្យល់ពួកគាត់ថា ការធានាការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលចំពោះបរិស្ថានរូបវន្តសម្រាប់ជនមានពិការភាពប្រភេទផ្សេងៗគ្នា គឺត្រូវធ្វើការសម្របសម្រួលការផ្លាស់ទីរបស់ពួកគាត់តាមរយៈជំហានទាំង៤នៃគោលការណ៍RECU។
- ជំហានទី ៣៖** មុនពេលចាប់ផ្តើមធ្វើបទបង្ហាញ សូមធ្វើការពន្យល់អំពីគោលបំណងនៃមេរៀននេះ។
- ជំហានទី ៤៖** បទបង្ហាញស្លាយដ៏ PowerPoint ទី៩ អំពីការកែលម្អការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលនៅក្នុងតំបន់ទីក្រុងនិងស្លាយដ៏ PowerPoint ទី៩.១ អំពីការកែលម្អការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលនៅក្នុងអគារ។ សូមបញ្ចប់មេរៀននេះជាមួយនឹងវគ្គសំណួរចម្លើយ។

មេរៀនទី ៥.៣៖ ការរៀបចំបន្ទប់ទឹកដែលបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាពនិងជម្រាល (៦០នាទី)

លំហាត់ ៥.៣.១៖ ការរៀបចំបន្ទប់ទឹកដែលបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាព

- ដំណើរការ៖**
- ជំហានទី ១៖** ចូរបែងចែកសិក្ខាកាមជា៥ក្រុម រួចចែកគំនូរប្លង់កម្រាលបន្ទប់ទឹកដល់ក្រុមនីមួយៗ។

រូបភាពទី ៦៖ ប្លង់បន្ទប់ទឹក

ជំហានទី ២: សូមទុកពេលចំនួន១៥នាទី ដើម្បីឱ្យក្រុមធ្វើការកែសម្រួលគំនូរប្លង់និងរៀបចំព្រាងប្លង់បន្ទប់ទឹក ដែលបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាពរួមទាំងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធបន្ទប់ទឹកនេះផងដែរ។ ទាំងបន្ទប់ទឹកនិងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដែលបានតភ្ជាប់គ្នាតែមានភាពងាយស្រួលប្រើប្រាស់សម្រាប់ជនដែលមានពិការភាពប្រភេទផ្សេងៗគ្នា។ ការកែសម្រួលគួរកំណត់ដើម្បីកាត់បន្ថយការចំណាយ។

ជំហានទី ៣: ឱ្យតំណាងមកពីក្រុមនីមួយៗធ្វើបទបង្ហាញមកកាន់ក្រុមធំអំពីគំនិតរបស់ខ្លួននៅក្នុងការកែសម្រួលគំនូរប្លង់នេះ។ សូមធ្វើការពិភាក្សា និងកំណត់ដំណោះស្រាយប្រសើរបំផុត។

ជំហានទី ៤: សូមបង្ហាញជម្រើស/ដំណោះស្រាយ ដែលអាចមានដោយប្រើស្លាយដី PowerPoint ទី១០។

លំហាត់៥.៣.២៖ការរៀបចំនិងជម្រាលដែលបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាព

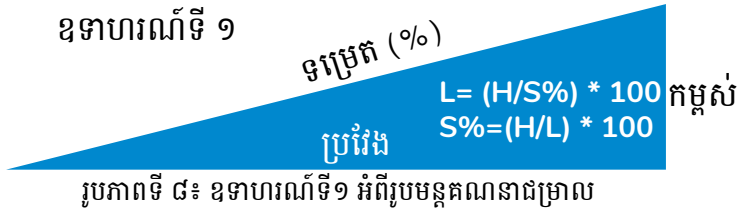
ដំណើរការ:

ជំហានទី ១: សូមបង្ហាញរូបភាពទី៧ អំពីជម្រាលដោយប្រើប្រាស់ស្លាយដី PowerPoint ទី១០ រួចសាកសួរឱ្យសិក្ខាកាមអំពីការយល់ឃើញរបស់ពួកគាត់ចំពោះជម្រាល។

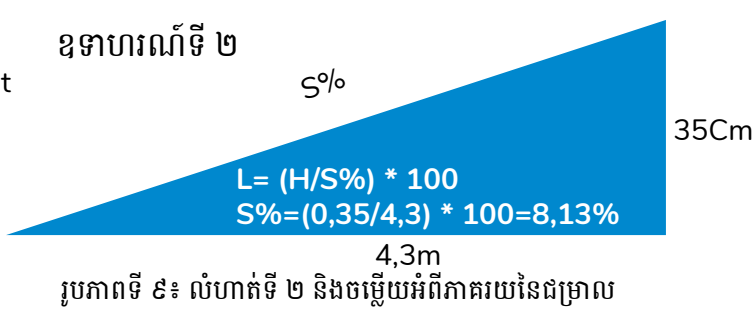

រូបភាពទី ៧៖ ស្ថានភាពជម្រាលបេតុងចេញចូលទៅមកបន្ទប់ទឹក

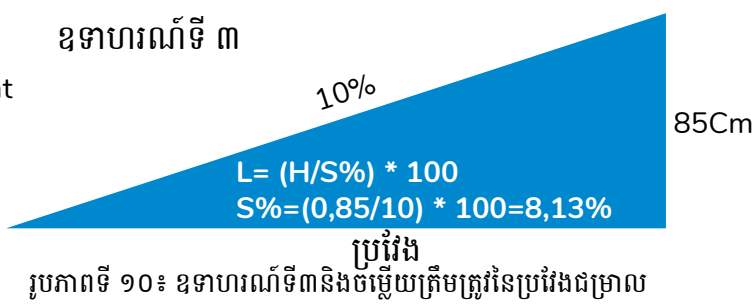
ជំហានទី ២: បង្ហាញរូបមន្តដើម្បីគណនាប្រវែងអប្បបរមានៃជម្រាលដោយប្រើស្លាយដី PowerPoint ទី១០ (សូមមើលរូបភាពខាងក្រោម)

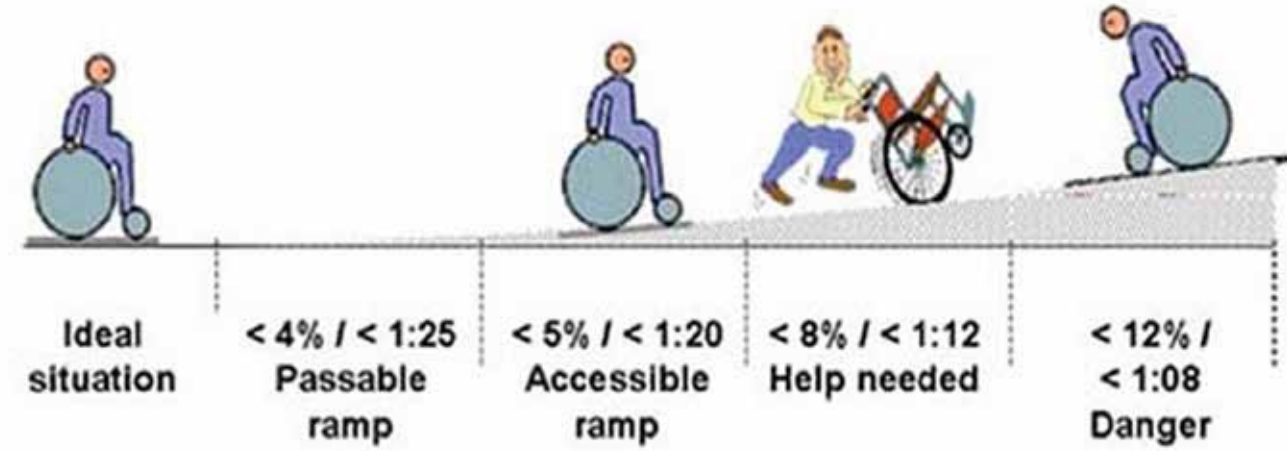
ជំហានទី ៣: សូមបង្ហាញលំហាត់នៃឧទាហរណ៍ទី២៖ នៅក្នុងស្លាយដី PowerPoint ទី១០ រួចសូមឱ្យសិក្ខាកាមធ្វើការគណនាភាគរយនៃចំណោត(%S) នីមួយៗ។ អ្នកដែលផ្តល់ចម្លើយត្រឹមត្រូវនឹងទទួលស្ករគ្រាប់។

ជំហានទី ៤: សូមបង្ហាញលំហាត់នៃឧទាហរណ៍ទី៣៖ នៅក្នុងស្លាយដី PowerPoint ទី១០ រួចសូមស្នើឱ្យសិក្ខាកាមគណនាប្រវែងនៃជម្រាលនេះ ដូចខាងក្រោម៖

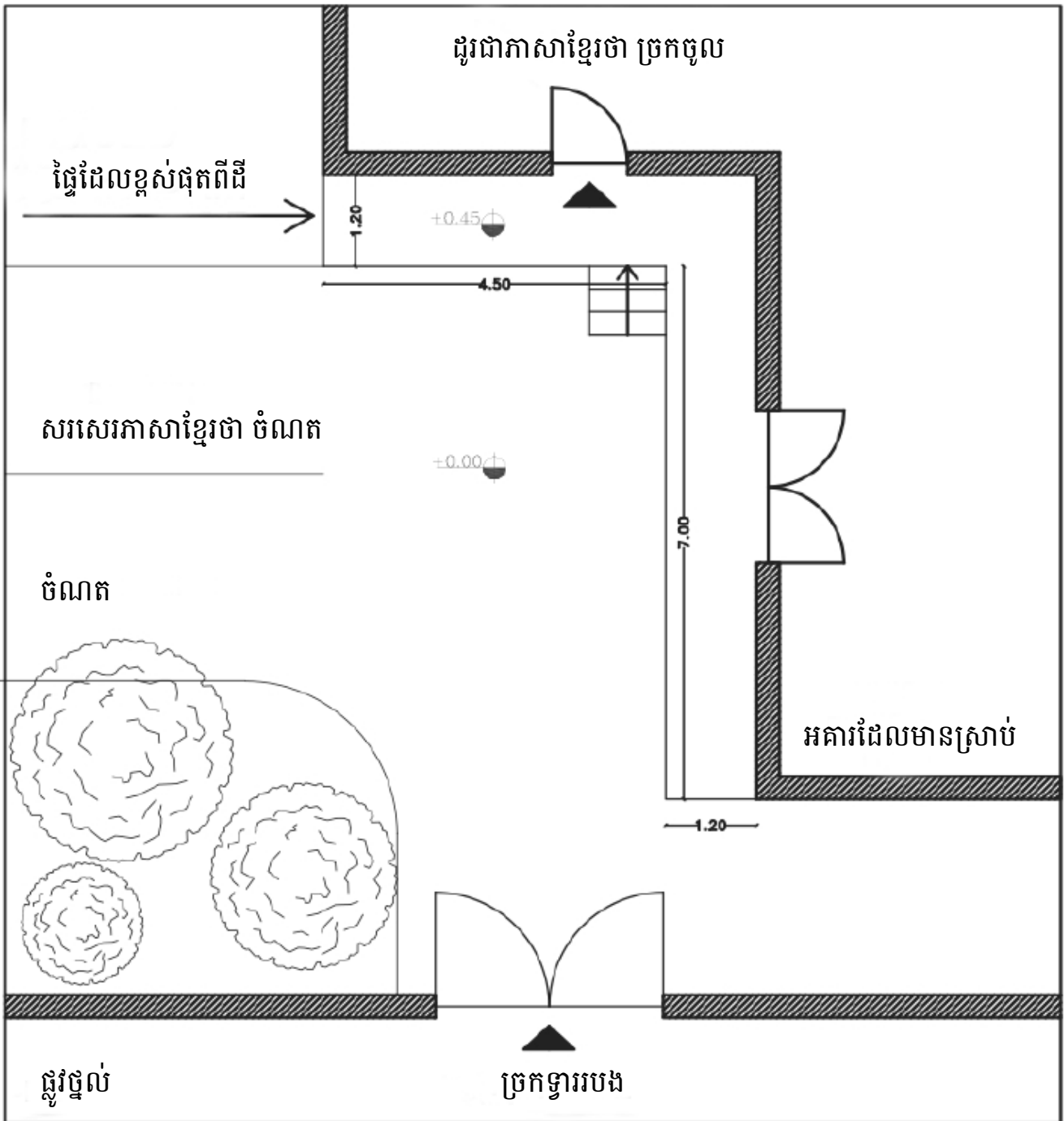
កំណត់ចំណាំ: កម្ពស់កម្រិតខុសគ្នាគឺប៉ះពាល់ទៅដល់ប្រវែងត្រឹមត្រូវនៃជម្រាលដោយសារតែភាគរយដំបូងនៃជម្រាលមិនអាចលើសពី៥%ឡើយ ដើម្បីផ្តល់លក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាព។ រូបភាពខាងក្រោមនេះបង្ហាញពីភាគរយស្តង់ដារនៃជម្រាលដែលអាចបង្កការលំបាកចំពោះអ្នកជិះរទេះរុញ។

រូបភាពទី ១១: ភាគរយចំណោតនៃជម្រាល

ជំហានទី ៥: ចូរបែងចែកសិក្ខាកាមជា៥ក្រុមម្តងទៀត រួចធ្វើការចែករំលែកគំនូរប្លង់នៃអគារ (ខាងក្រោម)៖

ឧទាហរណ៍ទី ៤

រូបភាពទី ១២៖ ឧទាហរណ៍ទី៤នៃប្លង់អគារ

ជំហានទី ៦: ចូរធ្វើកិច្ចការជាក្រុមដើម្បីដាក់បញ្ចូលជម្រាលបង្គោលក្នុងរូបភាពនេះ នៅកន្លែងសមស្របដែលអាចឱ្យបុគ្គលពិបាកធ្លាក់ទីអាចចូលទៅក្នុងអគារនេះដោយគ្មានឧបសគ្គ។

ជំហានទី ៨: សូមឱ្យតំណាងម្នាក់មកពីក្រុមនីមួយៗធ្វើការបង្ហាញអំពីគំនិតរបស់ខ្លួននៅក្នុងការកែសម្រួលគំនូរប្លង់នេះដល់ក្រុមធំៗ ចូរពិភាក្សា និងកំណត់ដំណោះស្រាយប្រសើរបំផុត។

ជំហានទី ៩: សូមបង្ហាញជម្រើស/ដំណោះស្រាយដែលអាចមានដោយប្រើប្រាស់ស្លាយដ៏ PowerPoint ទី១០ ដើម្បីធ្វើការពន្យល់អំពីមូលហេតុ។

លំហាត់បញ្ចប់មេរៀន

នៅថ្ងៃចុងក្រោយនៃការបណ្តុះបណ្តាលជាការសំខាន់ដែលត្រូវធ្វើការវាយតម្លៃការបណ្តុះបណ្តាលនេះ។ ការវាយតម្លៃនេះអាចជួយអ្នកក្នុងការកំណត់ថាតើវិធីសាស្ត្ររបស់អ្នកមានភាពច្បាស់លាស់ ហើយតើសិក្ខាកាមពេញចិត្តចំពោះការរៀបចំមេរៀនទូទៅដែរឬទេ។ ការវាយតម្លៃនេះ មិនមានគោលដៅដើម្បីធ្វើការវាស់វែងការយល់ដឹងរបស់សិក្ខាកាមពាក់ព័ន្ធនឹងខ្លឹមសារនៃការបណ្តុះបណ្តាលឡើយ។ សមាសភាគនេះត្រូវបានវាស់វែងតាមរយៈការធ្វើតេស្តនៅមុនពេលនិងក្រោយពេលវគ្គបណ្តុះបណ្តាល។ ខាងក្រោមនេះគឺជាវិធីសាស្ត្រប្រសើរមួយចំនួនដែលអ្នកអាចប្រើប្រាស់ដើម្បីធ្វើការវាយតម្លៃមេរៀនទីនេះ។

គោលដៅ:

ដំណើរការ:

ជំហានទី ១: សូមគូសគោលដៅ (ការជម្រើសដែលអ្នកចង់ធ្វើការវាយតម្លៃ) នៅលើក្រដាសផ្ទាំងធំដូចជារូបភាពនៅខាងក្រោមនេះ៖

ជំហានទី ២: សូមធ្វើការបែងចែកទៅជាផ្នែកមួយចំនួន៖ គុណភាពនៃការសម្របសម្រួល គុណភាពនៃការរៀបចំរយៈពេល និងការបំពេញតាមការរំពឹងទុក ។ល។

ជំហានទី ៣: ចូរប្រាប់ឱ្យសិក្ខាកាមម្នាក់ៗបង្ហាញអំពីកម្រិតពេញចិត្តរបស់ខ្លួននៅក្នុងផ្នែកនីមួយៗដោយគូសបន្ទាត់កាត់។ សិក្ខាកាមដែលដាក់បន្ទាត់កាត់នៅជិតនឹងចំណុចកណ្តាលនៃគោលដៅមានន័យថាគាត់មានការពេញចិត្តខ្លាំងប្រសិនបើគាត់ដាក់បន្ទាត់កាត់នៅជិតចំណុចខាងក្រៅនោះគាត់មានការពេញចិត្តតិចតួច។

បាល់:

ដំណើរការ:

ជំហានទី ១: សូមឱ្យសិក្ខាកាមគូសបាល់។

ជំហានទី ២: បោះបាល់ទៅសិក្ខាកាមណាម្នាក់ រួចឱ្យគាត់និយាយអំពីមេរៀនដែលគាត់ចូលចិត្តជាងគេនៅក្នុងពេលបណ្តុះបណ្តាល។ បន្ទាប់មកទៀត ឱ្យគាត់បញ្ជូនបាល់ទៅសិក្ខាកាមម្នាក់ទៀតដែលនិយាយអំពីចំណុចដែលគាត់ចូលចិត្តជាងគេនៅក្នុងពេលរៀនមេរៀន។

ជំហានទី ៣: សូមបន្តរហូតទាល់តែសិក្ខាកាមម្នាក់ៗមានឱកាសនិយាយអំពីចំណុចដែលគាត់ចូលចិត្តច្រើនជាងប្តីតិចជាងគេ។

នៅកាច់ជ្រុង:

វិធីសាស្ត្រនេះកាន់តែងាយស្រួលប្រើប្រាស់ប្រសិនបើអនុវត្តនៅក្នុងបន្ទប់បិទជិត។ ប្រសិនបើអ្នកអនុវត្តវិធីសាស្ត្រនេះនៅខាងក្រៅ សូមបង្កើតជ្រុងចំនួន៤ដោយដាក់កៅអីចំនួន៤ ឬវត្ថុផ្សេងៗទៀតនៅកន្លែងដែលអ្នកនឹងដាក់ឈ្មោះនៅកាច់ជ្រុង។

ដំណើរការ:

ជំហានទី ១: ពន្យល់ចំពោះសិក្ខាកាមអំពីខ្លឹមសារដែលនៅជ្រុងនីមួយៗតំណាងឱ្យ៖ ពេញចិត្តខ្លាំង ពេញចិត្តមិនពេញចិត្ត មិនពេញចិត្តទាល់តែសោះ។

ជំហានទី ២: ឱ្យសិក្ខាកាមឈរនៅចំកណ្តាលបរិវេណដែលបានជ្រើសរើសសម្រាប់លំហាត់។

ជំហានទី ៣: ប្រកាសអំពីកន្លែងដែលអ្នកចង់វាស់ (ការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលនៅទីកន្លែងបណ្តុះបណ្តាលរយៈពេលនៃការបណ្តុះបណ្តាល ការសម្របសម្រួល៖ ល្បែង លំហាត់ ខ្លឹមសារនៃការបណ្តុះបណ្តាល ភ័ស្តុភារនៃការបណ្តុះបណ្តាល (អាហារ កន្លែងបណ្តុះបណ្តាល។ល។)។

ជំហានទី ៤: ឱ្យសិក្ខាកាមផ្លាស់ទីទៅកន្លែងកាច់ជ្រុងដែលឆ្លុះបញ្ចាំងបានត្រឹមត្រូវជាងគេអំពីកម្រិតពេញចិត្តរបស់គាត់ ពាក់ព័ន្ធនឹងទីកន្លែងកន្លែងនេះ។

ជំហានទី ៥: សូមធ្វើការរាប់ រួចកត់ចំណាំលេខសិក្ខាកាមនៅក្នុងជ្រុងនីមួយៗ និងប្រកាសអំពីកន្លែងមួយទៀត។

ជំហានទី ៦: ឱ្យសិក្ខាកាមផ្លាស់ទីទៅតាមកម្រិតនៃការពេញចិត្តរបស់គាត់ពាក់ព័ន្ធនឹងកន្លែងទីពីរនេះ។ ប្រសិនបើពួកគាត់គិតដូចគ្នា ដូច្នោះពួកគាត់មិនត្រូវផ្លាស់ទីឡើយ។

ចំណុចគន្លឹះ: ប្រសិនបើសិក្ខាកាមមានការលំបាកក្នុងការផ្លាស់ទី អ្នកត្រូវប្រាកដថាអ្នកទុកពេលឱ្យពួកគាត់បានគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីផ្លាស់ទីពីជ្រុងមួយទៅជ្រុងមួយទៀត ឬពួកគាត់ទទួលបានជំនួយមួយចំនួន។

យល់ស្របឬមិនយល់ស្រប:

គ្រូបង្គោលប្រើប្រាស់វិធានតែមួយសម្រាប់ជ្រុងទាំងឡាយ ប៉ុន្តែជ្រុងនីមួយៗមានអត្ថន័យខុសគ្នា៖ យល់ស្របទាំងស្រុង ឬយល់ស្រប ឬមិនយល់ស្រប ឬមិនយល់ស្របទាំងស្រុង។ នៅក្នុងករណីនេះ សូមអានប្រយោគជំនួសឱ្យទីកន្លែង។

ដំណើរការ:

ចំណុចគន្លឹះ: ត្រូវប្រាកដថាកន្លែងដែលរៀបចំការបណ្តុះបណ្តាលបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាពនិងមានទីធ្លាគ្រប់គ្រាន់។ ក្នុងករណីដែលសិក្ខាកាមមួយចំនួនមានបញ្ហាក្នុងការផ្លាស់ទី អ្នកអាចកែសម្រួលវិធីសាស្ត្រហើយគ្រាន់តែពិចារណាយល់ស្របនិងមិនយល់ស្រប។

ជំហានទី ១: ផ្តល់ជូនសិក្ខាកាមនូវកាតពណ៌ខៀវ = យល់ស្រប និងកាតពណ៌ក្រហម = មិនយល់ស្រប។

ជំហានទី ២: ធ្វើការប្រកាសសេចក្តីថ្លែង រួចសូមឱ្យសិក្ខាកាមលើកកាតពណ៌ខៀវ ឬពណ៌ក្រហមដើម្បីបញ្ជាក់យល់ស្រប/មិនយល់ស្រប។

ការប្រើប្រាស់ទម្រង់វាយតម្លៃវគ្គ:

គ្រូបង្គោលអាចប្រើប្រាស់ទម្រង់វាយតម្លៃខាងក្រោមនេះដើម្បីធ្វើការវាយតម្លៃការបណ្តុះបណ្តាលទាំងមូល។ សូមទុកពេលឱ្យសិក្ខាកាមបំពេញទម្រង់នេះរួចប្រមូលយកទម្រង់វាយតម្លៃនោះមកវិញ។

ទម្រង់វាយតម្លៃ វគ្គ

ទម្រង់វាយតម្លៃការបណ្តុះបណ្តាលអំពីពិការភាព និងការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល យើងសូមស្នើឱ្យអ្នកបំពេញទម្រង់វាយតម្លៃដើម្បីឱ្យយើងអាចទទួលបានមតិគ្រឿងបំពេញការបណ្តុះបណ្តាលដែលសិក្ខាកាមនៅក្នុងសប្តាហ៍នេះ។

ទិដ្ឋភាពវាយតម្លៃ	ល្អប្រសើរ	ល្អ	ធម្មតា	អាក្រក់
គោលបំណងនៃការបណ្តុះបណ្តាល				
ភាពជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងមេរៀន				
គុណតម្លៃដែលបានមកពីការចំណាយពេលវេលា				
ភាសា/ពាក្យពេចន៍ដែលបានប្រើប្រាស់				
សកម្មភាពជាក្រុម				
វិធីសាស្ត្របណ្តុះបណ្តាល				
ទីកន្លែងបណ្តុះបណ្តាល				
កម្មវិធីស្គាល់គ្នាដំបូង				
សូមសរសេរចំណុចសំខាន់ចំនួន៤ដែលអ្នកបានសិក្សាពីការបណ្តុះបណ្តាលនេះ				
តើមេរៀនអ្វីដែលមានសារប្រយោជន៍ជាងគេ? សូមផ្តល់ហេតុផលសម្រាប់ចម្លើយរបស់អ្នក។				
តើអ្នកមានយោបល់អ្វីខ្លះអំពីគ្រូបង្ហាញរបស់អ្នក?				
នៅក្នុងការបណ្តុះបណ្តាលនេះ តើអ្នកពេញចិត្តអ្វីជាងគេ?				
តើអ្នកមិនពេញចិត្តអ្វីខ្លះនៅក្នុងការបណ្តុះបណ្តាលនេះ?				
សូមសរសេរមតិយោបល់ផ្សេងៗទៀតដែលអ្នកអាចមានពាក់ព័ន្ធនឹងការបណ្តុះបណ្តាលនេះ។				

ផ្នែកទី ៣៖ ឯកសារបណ្តុះបណ្តាល

គំរូតេស្តអំពីពិការភាពនិងការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល

ការធ្វើតេស្តផ្នែកពិការភាព		
១) តើអ្វីជាពិការភាព?		
គឺជាលទ្ធផលនៃស្ថានភាពដែលកត្តាផ្ទាល់ខ្លួនមានអន្តរកម្មអវិជ្ជមានជាមួយនឹងបរិស្ថានជុំវិញ។	បាទ/ចាស	១៩
គឺជាកម្រិតនៃកំហិតផ្នែករាងកាយ បញ្ញា ផ្លូវចិត្ត ឬវិញ្ញាណរបស់បុគ្គលម្នាក់ដែលមានផលប៉ះពាល់រយៈពេលវែង។	បាទ/ចាស	១៩
អាចប៉ះពាល់ទៅលើពលរដ្ឋគ្រប់វ័យ ហើយអាចមានលក្ខណៈអចិន្ត្រៃយ៍ ឬបណ្តោះអាសន្ន។	បាទ/ចាស	១៩
គឺជាស្ថានភាពដែលអាចប្រែប្រួលតាមរយៈការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវកត្តាផ្ទាល់ខ្លួន និង/ឬកត្តាបរិស្ថានជុំវិញ។	បាទ/ចាស	១៩
២) តើអ្វីជាកម្សៅសរីរាង្គ?		
គឺជាបញ្ហានៃមុខងាររាងកាយ ឬរចនាសម្ព័ន្ធរាងកាយ ដូចជា ការប្រែប្រួលខ្លាំង ឬការបាត់បង់ទាំងស្រុងតែម្តង។	បាទ/ចាស	១៩
កម្សៅអាចមានលក្ខណៈបណ្តោះអាសន្ន ឬអចិន្ត្រៃយ៍ចម្រុះ នៅថេរ ម្តងម្កាល ឬជាប់ជាប្រចាំ។	បាទ/ចាស	១៩
ជនដែលមានភាពចុះខ្សោយមុខងារសរីរាង្គណាមួយជាញឹកញាប់ តែងតែជួបប្រទះឧបសគ្គនានាក្នុងការទទួលបានការអប់រំ សេវាសុខភាព ការងារនិងចូលរួមក្នុងជីវិតសាធារណៈ។	បាទ/ចាស	១៩
រាល់ភាពចុះខ្សោយសរីរាង្គទាំងអស់សុទ្ធតែអាចមើលឃើញដោយភ្នែកបាន	បាទ/ចាស	១៩
៣) នៅពេលអ្នកជួបអ្នកមានពិការភាព តើជាការសមស្របដែរ ឬទេនៅក្នុងការចាប់រលាក់ដៃជាមួយគាត់?		
៤) តើអ្នកអាចទាក់ទាញការចាប់អារម្មណ៍របស់មនុស្សគរ-ច្នាំងយ៉ាងដូចម្តេច?		
និយាយខ្លាំងៗទៅកាន់ពួកគាត់	បាទ/ចាស	១៩
ទះស្មាពួកគាត់	បាទ/ចាស	១៩
គ្រវីដៃរបស់អ្នកជាសញ្ញា	បាទ/ចាស	១៩
៥) នៅពេលដែលអ្នកចង់និយាយទៅកាន់បុគ្គលដែលកម្សៅការស្តាប់		
តើអ្នកធ្វើដូចម្តេច?		

អ្នកនិយាយទៅអ្នកបកប្រែភាសាសញ្ញារបស់គាត់	បាទ/ចាស	ទេ
អ្នកនិយាយជាមួយគាត់ដោយផ្ទាល់	បាទ/ចាស	ទេ
អ្នកនិយាយទៅកាន់អ្នកថែទាំរបស់គាត់	បាទ/ចាស	ទេ
៦) តើអ្នកធ្វើដូចម្តេចប្រសិនបើអ្នកកំពុងនិយាយជាមួយបុគ្គលមានពិការភាព ហើយអ្នកមិនយល់អំពីអ្វីដែលគាត់និយាយមកកាន់អ្នក ?		
អ្នកឯកក្បាល រួចធ្វើដូចជាយល់ ដូច្នោះអ្នកមិនធ្វើឱ្យពួកគាត់អាក់អន់ចិត្ត	បាទ/ចាស	ទេ
អ្នកសួរសំណួរខ្លីហើយច្បាស់ ដែលនឹងទទួលបានមកវិញនូវចម្លើយដែលខ្លីហើយច្បាស់	បាទ/ចាស	ទេ
អ្នកញញឹម	បាទ/ចាស	ទេ
ការធ្វើតេស្តផ្នែកការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល		
១) ការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល មានន័យថាជាការធានាថាហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់៖		
ជនមានពិការភាពតែប៉ុណ្ណោះ	បាទ/ចាស	ទេ
ជនមានពិការភាពនិងកុមារតែប៉ុណ្ណោះ	បាទ/ចាស	ទេ
ជនមានពិការភាពនិងស្ត្រីមានផ្ទៃពោះតែប៉ុណ្ណោះ	បាទ/ចាស	ទេ
ជនមានពិការភាពនិងអ្នកមានរបួសតែប៉ុណ្ណោះ	បាទ/ចាស	ទេ
សម្រាប់មនុស្សទាំងអស់ដោយមិនគិតពីអាយុ ឬស្ថានភាពណាមួយឡើយ	បាទ/ចាស	ទេ
២) ឧបសគ្គដែលជនមានពិការភាពអាចរួមមាន		
ផ្នែកសង្គម និងនយោបាយ/ស្ថាប័ន	បាទ/ចាស	ទេ
ពាក់ព័ន្ធនឹងឥរិយាបថ/អាកប្បកិរិយាបុគ្គល	បាទ/ចាស	ទេ
ពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រាស្រ័យទាក់ទងលក្ខណៈផ្នែក លក្ខណៈបញ្ញា	បាទ/ចាស	ទេ
បរិស្ថានរូបវន្ត	បាទ/ចាស	ទេ
៣) តើវិធីសាស្ត្រ RECU មានន័យដូចម្តេច ?		
អាន អប់រំ ប្រាស្រ័យទាក់ទង ប្រើប្រាស់ (Read, Educate, Communicate, Use)	បាទ/ចាស	ទេ
ការទៅដល់ ការចូលក្នុង ការផ្លាស់ទី ការប្រើប្រាស់ (Reach, Enter, Circulate, Use)	បាទ/ចាស	ទេ
កម្រ សង្ហារ ប្រុងប្រយ័ត្ន ពិសេស (Rare, Elegant, Cautious, Unique)	បាទ/ចាស	ទេ

ត្រឹមត្រូវ អប់រំ ការប្រាស្រ័យទាក់ទង ឯកសណ្ឋាន (Right, Education, Communication, Uniform)	បាទ/ចាស	១៩
៤) ការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលផ្នែករូបវន្តនៅក្នុងបរិបទអាស៊ី៖		
គឺពិបាកណាស់ដើម្បីសំរេចបានដោយសារតែការខ្វះវត្ថុធាតុដើមសម្ភារៈ និងបច្ចេកវិទ្យា	បាទ/ចាស	១៩
អាចធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងបានជាមួយនឹងការប្រើប្រាស់ដំណោះស្រាយដែលងាយៗនិងប្រើប្រាស់សម្ភារៈក្នុងស្រុកជំនួស	បាទ/ចាស	១៩
មិនមានសារសំខាន់ទេ ដោយសារមានអាទិភាពផ្សេងទៀត	បាទ/ចាស	១៩
គួរធ្វើការលើកកម្ពស់ដោយគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ដោយមានការចូលរួមយ៉ាងសកម្មពីជនមានពិការភាព	បាទ/ចាស	១៩
ការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលត្រូវធ្វើការពិចារណាឱ្យបានឆាប់តាមដែលអាចធ្វើបាននៅពេលកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធថ្មី ឬជួសជុលអគារឡើងវិញ	បាទ/ចាស	១៩
៥) ការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលអាចសម្រេចបានទាំងស្រុងនៅក្នុងការសាងសង់ ប្រសិនបើ៖		
ជម្រាលត្រូវបានកសាងនៅច្រកចូលអគារ ទោះមានការរៀបចំបែបណាក៏ដោយ	បាទ/ចាស	១៩
ជណ្តើរយន្តដែលបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាពត្រូវបានរៀបចំឱ្យមាននៅទីកន្លែងផ្ទាល់	បាទ/ចាស	១៩
បង្កាន់ដៃត្រូវបានរៀបចំឱ្យមាននៅក្នុងបន្ទប់ទឹក	បាទ/ចាស	១៩
ផ្ទាំងព័ត៌មានត្រូវបានរៀបចំឱ្យមាននៅក្នុងអគារទោះបីមានសញ្ញាសម្គាល់ ឬអត់ក៏ដោយ	បាទ/ចាស	១៩
មានបំពាក់ពេញលេញនូវទីកន្លែងបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាព	បាទ/ចាស	១៩
៦) នៅពេលធ្វើកិច្ចការនៅក្នុងការកែសម្រួល ឬសាងសង់ទីកន្លែងបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាព យើងគួរមានការចូលរួមពី៖		
វិស្វករនិងអ្នកជំនាញផ្នែកបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលតែប៉ុណ្ណោះ	បាទ/ចាស	១៩
អ្នកប្រើប្រាស់រទេះរុញតែប៉ុណ្ណោះ	បាទ/ចាស	១៩
វេជ្ជបណ្ឌិត គ្រូពេទ្យព្យាបាល និងអ្នកឯកទេសផ្នែកពិការភាពតែប៉ុណ្ណោះ	បាទ/ចាស	១៩
រាល់ភាគីពាក់ព័ន្ធ អ្នកឯកទេស អ្នកគ្រប់គ្រង និងអ្នកប្រើប្រាស់ទាំងអស់រួមទាំងជនមានពិការភាពផងដែរ។	បាទ/ចាស	១៩
៧) ការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលគឺជាបុរេលក្ខខណ្ឌចំពោះ៖		
ការប្រើប្រាស់សេវាសាធារណៈ ដូចជាសាលារៀន និងមន្ទីរពេទ្យជាដើម	បាទ/ចាស	១៩

ការសម្រេចបាននូវសិទ្ធិផ្សេងៗ ដូចជា ការបោះឆ្នោត ការទទួលបានឱកាសការងារ និងការមានទឹកប្រើប្រាស់	បាទ/ចាស	ទេ
ការមានលទ្ធភាពអាចធ្វើសកម្មភាពកម្សាន្តសប្បាយផ្សេងៗ (ការប្រើប្រាស់កន្លែងលេងសម្រាប់កុមារ ការចូលរួមក្នុងកម្មវិធីបង្ហាញសាធារណៈ ការទៅលេងនៅតំបន់ឆ្នេរ។ល។)	បាទ/ចាស	ទេ
៨) ដើម្បីកែលម្អការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលជាការសំខាន់ត្រូវ៖		
កែលម្អការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលនៅច្រកចូលអគារ	បាទ/ចាស	ទេ
កែលម្អការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលតាមផ្សោបាយដឹកជញ្ជូនសាធារណៈ និងឯកជន	បាទ/ចាស	ទេ
គិតអំពីទីតាំង និងការរចនាបរិក្ខារ និងសង្ហារឹមនៅតាមទីក្រុង	បាទ/ចាស	ទេ
ធានាថា ឯកសារងាយស្រួលមើលយល់ នៅពេលព្រឹនចេញ	បាទ/ចាស	ទេ
ធានាថា ខ្សែច្រវាក់នៃការផ្លាស់ទីពីផ្ទះទៅកន្លែងផ្តល់សេវាមិនមានការខូចខាត	បាទ/ចាស	ទេ
ពិចារណាអំពីតម្រូវការរបស់ជនមានពិការភាពនៅពេលរៀបចំកម្មវិធីណាមួយ	បាទ/ចាស	ទេ
៩) ការកែលម្អការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលនៅក្នុងបរិស្ថានដែលបានសាងសង់ឡើង៖		
គួរកាត់បន្ថយឱ្យនៅកម្រិតទាបបំផុតដោយសារវាមានតម្លៃថ្លៃខ្លាំងដូចជា (ជម្រាល បង្គាន់ដៃ បន្ទប់ទឹកដែលបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាព។ល។)	បាទ/ចាស	ទេ
កាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពប្រសិនបើបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងដំណាក់កាលរចនាអគារតាំងពីដំណាក់កាលដំបូង	បាទ/ចាស	ទេ
មិនអាចផ្តល់ជូនឬធ្វើទៅបានទេ សម្រាប់អគារដែលមានស្រាប់ឡើយ	បាទ/ចាស	ទេ
គឺមិនចាំបាច់រួមបញ្ចូលព័ត៌មានលាយលក្ខណ៍អក្សរ ទំហំអក្សរ ពណ៌ ការបង្ហាញព័ត៌មានតាមរយៈផ្ទាំងរូបភាព និងមិត្តសញ្ញា ឬការប្រើប្រាស់ពន្លឺនោះទេ។	បាទ/ចាស	ទេ
អាចផ្តល់ជូនសម្រាប់អគារមានស្រាប់ ប៉ុន្តែលទ្ធផលចុងក្រោយគឺមានបញ្ហារាំងស្ទះជាច្រើន (ទំហំទឹកកន្លែង ទ្រង់ទ្រាយអគារ ទីតាំងអគារ។ល។)	បាទ/ចាស	ទេ
១០) ការសម្របសម្រួលសម្របមានន័យថា៖		
ភាពបត់បែនដើម្បីអនុវត្តការកែសម្រួលជាក់លាក់ដើម្បីស្របតាមតម្រូវការជនមាន	បាទ/ចាស	ទេ
ពិការភាពដើម្បីធានាការចូលរួមនិងបរិយាបន្នពួកគាត់។	បាទ/ចាស	ទេ
សំដៅដល់ការធ្វើទិផ្សារផលិតផលនិងសេវាកម្មសម្រាប់ជនមានពិការភាព។	បាទ/ចាស	ទេ
ការរៀបចំកិច្ចប្រជុំនៅកន្លែងដែលផ្តល់លក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនដែលមានការលំបាកក្នុងការផ្លាស់ទី ឬនៅជិតផ្ទះរបស់ពួកគាត់។	បាទ/ចាស	ទេ

១១) តើអ្វីទៅជាការចនាជាសកល?		
ទំហំ ឬបរិវេណសមស្របត្រូវបានផ្តល់ជូនដើម្បីឱ្យមានភាពងាយស្រួលចូលទៅដល់សម្របសម្រួល និងប្រើប្រាស់បាន បើទោះជាអ្នកប្រើប្រាស់មានទំហំដងខ្លួនប៉ុណ្ណា ឥរិយាបថ ឬការផ្លាស់ទីយ៉ាងណាក៏ដោយ វាក៏ជាគោលការណ៍នៃការចនាជាសកល។	បាទ/ចាស	១៩
សំដៅលើការរចនាផលិតផល បរិស្ថាន កម្មវិធី និងសេវាដើម្បីឱ្យមនុស្សទាំងអស់អាចប្រើប្រាស់បានច្រើនបំផុតតាមដែលអាចធ្វើបានដោយពុំចាំបាច់មានការសម្របសម្រួល ឬការរៀបចំតាមបែបបច្ចេកទេស។	បាទ/ចាស	១៩
មានគោលដៅជួយសម្រួលដល់ការរស់នៅសម្រាប់មនុស្សទាំងអស់ដោយធ្វើឱ្យ	បាទ/ចាស	១៩
ផលិតផល ការទំនាក់ទំនង និងបរិស្ថានដែលបានបង្កើតឡើងកាន់តែអាចប្រើប្រាស់បានដោយមនុស្សជាច្រើននៅក្នុងតម្លៃតិចតួច ឬគ្មានការចំណាយបន្ថែម។	បាទ/ចាស	១៩
ត្រូវដាក់បញ្ចូលឧបករណ៍ជំនួយសម្រាប់ក្រុមមានពិការភាពណាមួយដែលមានតម្រូវការឧបករណ៍ទាំងនេះ។	បាទ/ចាស	១៩

ចម្លើយតេស្តអំពីពិការភាព

ចម្លើយដែលត្រឹមត្រូវចំពោះការធ្វើតេស្តមុននិងក្រោយវគ្គបណ្តុះបណ្តាលមានដូចខាងក្រោម៖

១. និយមន័យពិការភាព៖

- គឺជាលទ្ធផលនៃស្ថានភាពដែលកត្តាផ្ទាល់ខ្លួនមានអន្តរកម្មអវិជ្ជមានជាមួយបរិស្ថាន។ ពិការភាពអាចប៉ះពាល់ដល់មនុស្សគ្រប់វ័យ ហើយអាចមានលក្ខណៈជាអចិន្ត្រៃយ៍ ឬជាបណ្តោះអាសន្ន។
- ពិការភាពគឺជាស្ថានភាពដែលអាចមានការប្រែប្រួលតាមរយៈការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវកត្តាផ្ទាល់ខ្លួន ឬកត្តាបរិស្ថាន ហើយជាទូទៅគឺកត្តាទាំងពីរ។

២. កម្សាយសរីរាង្គ

- បញ្ហានៅក្នុងមុខងាររាងកាយ ឬរចនាសម្ព័ន្ធរាងកាយដូចជាការប្រែប្រួលខ្លាំង ឬការបាត់បង់ទាំងស្រុងតែម្តង។ បុគ្គលដែលមានកម្សាយសរីរាង្គតែងតែជួបប្រទះឧសគ្គក្នុងការចូលរួមនៅក្នុងជីវិតដូចជាការសិក្សា សុខភាព ការងារនយោបាយ និងជីវិតសាធារណៈ។

៣. នៅពេលអ្នកជួបអ្នកមានពិការភាព តើជាការសមស្របដែរឬទេនៅក្នុងការចាប់រលាក់ដៃជាមួយគាត់?

- បាទ/ចាសទោះបីជាបុគ្គលនោះមិនអាចចាប់រលាក់ដៃរបស់អ្នកដោយសារតែកម្សាយរបស់គាត់ក៏ដោយ ប៉ុន្តែជាការសំខាន់គឺត្រូវស្វាគមន៍ពួកគាត់និងបង្ហាញការគោរពរបស់អ្នកដោយប្រើប្រាស់កាយវិការដែលមានលក្ខណៈវប្បធម៌រួមតែមួយ។

៤. តើអ្នកទាក់ទាញ ឬអាចទាក់ទាញការចាប់អារម្មណ៍របស់មនុស្សគ្រប់យ៉ាងដូចម្តេច?

- ត្រូវដៃរបស់អ្នកជាសញ្ញាសូមកុំបញ្ចៀតចូលកន្លែងអ្នកដទៃដោយគិតថាដើម្បីឱ្យខ្លួនអ្នកងាយស្រួល ។ សូមសាកល្បងគិតថា បើមានគេទះស្មារបស់អ្នកគ្រប់ពេលវេលា។ ជាវិធានទូទៅត្រូវពឹងផ្អែកលើវិញ្ញាណដែល “មានប្រសិទ្ធភាព”

ដើម្បីធ្វើការប្រាស្រ័យទាក់ទង (ការនិយាយសម្រាប់អ្នកមានកម្រោយចក្ខុ ការមើលសម្រាប់អ្នកមានកម្រោយផ្នែកការស្តាប់។ល។)។

៥. នៅពេលដែលអ្នកចង់និយាយទៅកាន់បុគ្គលដែលកម្រោយការស្តាប់ តើអ្នកធ្វើដូចម្តេច ?

- អ្នកនិយាយជាមួយគាត់ដោយផ្ទាល់អ្នកអាចប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយអ្នកមានកម្រោយការស្តាប់។ ទោះបីពួកគាត់មានអ្នកប្រែភាសាសញ្ញា ឬអ្នកថែទាំឬអ្នកមើលថែក៏ដោយ ប៉ុន្តែអ្នកគួរប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយគាត់ដោយផ្ទាល់ ហើយជាការសំខាន់ដែលត្រូវរក្សាទំនាក់ទំនងកែវភ្នែក ដើម្បីឱ្យការប្រាស្រ័យទាក់ទងអាចមានតុល្យភាពនិងមានការឆ្លើយតបលងទៅវិញទៅមក។

៦. តើអ្នកធ្វើដូចម្តេចប្រសិនបើអ្នកកំពុងនិយាយជាមួយបុគ្គលមានពិការភាព ហើយអ្នកមិនយល់អំពីអ្វីដែលគាត់និយាយមកកាន់អ្នក ?

- អ្នកសួរសំណួរខ្លីហើយច្បាស់ដែលនឹងទទួលបានមកវិញនូវចម្លើយដែលខ្លីហើយច្បាស់។ សូមកុំធ្វើជាយល់នៅពេលដែលអ្នកមិនយល់។ ប្រសិនបើអ្នកយល់ទេ សូមនិយាយពាក្យរបស់អ្នកឡើងវិញ រួចសួរសំណួរផ្សេងដែលខ្លីជាងមុន។ បុគ្គលដែលមានកម្រោយមិនមែនជា “ជនរងគ្រោះ” ទេ ហើយមិនគួរថាគាត់ជាជនរងគ្រោះដោយសារតែកម្រោយរបស់គាត់ឡើយ។ គាត់អាចជា “ជនរងគ្រោះ” នៃគ្រោះថ្នាក់ណាមួយប៉ុណ្ណោះ។ ប៉ុន្តែនៅក្នុងករណីនេះ យើងសំដៅលើមូលហេតុនៃកម្រោយរបស់គាត់ វាមិនមែនសំដៅលើបុគ្គលនោះទេ។

ចម្លើយចំពោះការធ្វើតេស្តការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល

១. ការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលមានន័យថា ជាការធានាថាហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដែលបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាពដោយ៖

- ជនមានពិការភាព ហើយរួមទាំងកុមារផងដែរ
- ជនមានពិការភាព ហើយរួមទាំងស្ត្រីមានផ្ទៃពោះផងដែរ
- ជនមានពិការភាព ហើយរួមទាំងអ្នកមានរបួសផងដែរ
- សម្រាប់មនុស្សទាំងអស់ដោយមិនគិតពីអាយុ ឬស្ថានភាពណាមួយឡើយ

២. ឧបសគ្គដែលជនមានពិការភាពអាចរួមមាន៖

- ផ្នែកសង្គម និងនយោបាយ ឬស្ថាប័ន
- ពាក់ព័ន្ធនឹងឥរិយាបថ ឬអាកប្បកិរិយាបុគ្គល
- ពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រាស្រ័យទាក់ទងលក្ខណៈផ្នែកនិងលក្ខណៈបញ្ជី
- បរិស្ថានរូបវន្ត

៣. តើវិធីសាស្ត្រ RECU មានន័យដូចម្តេច ?

- ការទៅដល់ ការចូលក្នុង ការផ្លាស់ទី ការប្រើប្រាស់ (Reach, Enter, Circulate, Use)

៤. ការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលផ្នែករូបវន្តនៅក្នុងបរិបទអាស៊ី៖

- អាចធ្វើឱ្យប្រសើរឡើ តាមរយៈការប្រើប្រាស់ដោះស្រាយ និងសម្ភារៈនៅក្នុងស្រុកជាជម្រើសផ្សេងទៀត
- គួរធ្វើការលើកកម្ពស់ពីគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ដោយមានការចូលរួមយ៉ាងសកម្មពីជនមានពិការភាព

- ការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលត្រូវធ្វើការពិចារណាឱ្យបានឆាប់តាមដែលអាចធ្វើបាននៅពេលកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ថ្មី ឬការជួសជុលអគារឡើងវិញ

៥. ការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលអាចសម្រេចបានទាំងស្រុងនៅក្នុងការសាងសង់ ប្រសិនបើ៖

- សេវាសាធារណៈមានបំពាក់ពេញលេញនូវទឹកកន្លែងបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាព

៦. នៅពេលធ្វើការកែសម្រួល ឬសាងសង់ទីកន្លែងដែលបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាព យើងគួរ មានការចូលរួមពី៖

- រាល់ភាគីពាក់ព័ន្ធ អ្នកឯកទេស អ្នកគ្រប់គ្រង និងអ្នកប្រើប្រាស់ទាំងអស់រួមទាំងជនមានពិការភាពផងដែរ។

៧. ការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលគឺជាបុរេលក្ខខណ្ឌចំពោះ៖

- ការប្រើប្រាស់សេវាសាធារណៈ ដូចជាសាលារៀន និងមន្ទីរពេទ្យជាដើម
- ការសម្រេចបាននូវសិទ្ធិផ្សេងៗដូចជាការបោះឆ្នោត ការទទួលបានឱកាសការងារ និងការមានទឹកស្អាតប្រើប្រាស់
- ការមានលទ្ធភាពអាចធ្វើសកម្មភាពកម្សាន្តសប្បាយផ្សេងៗ (ការប្រើប្រាស់កន្លែងលេងសម្រាប់កុមារ ការចូលរួមក្នុង កម្មវិធីបង្ហាញសាធារណៈ ការទៅលេងនៅតំបន់ឆ្នេរ។ល។)

៨. ដើម្បីកែសម្រួលការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលជាការសំខាន់ដែលត្រូវ៖

- ធ្វើកែសម្រួលការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលនៅលើផ្សារបាយដឹកជញ្ជូនសាធារណៈ និងឯកជន
- ធានាថាខ្សែច្រវាក់នៃការផ្លាស់ទីពីផ្ទះទៅកន្លែងផ្តល់សេវាមិនមានការខូចខាត ឬធានាថា ខ្សែច្រវាក់ទាំងមូលមិនមាន ការលំបាកសម្រាប់ជនមានពិការភាព។
- ពិចារណាអំពីតម្រូវការរបស់ជនមានពិការភាពនៅពេលរៀបចំកម្មវិធីណាមួយ

៩. ការកែលម្អការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលនៅក្នុងបរិស្ថានដែលបានសាងសង់ឡើង៖

- កាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព ប្រសិនបើបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងដំណាក់កាលរចនាអគារតាំងពីដំបូង
- អាចផ្តល់ជូនសម្រាប់អគារមានស្រាប់ ប៉ុន្តែលទ្ធផលចុងក្រោយគឺមានបញ្ហារាំងស្ទះជាច្រើន (ទំហំទីកន្លែង ទ្រង់ទ្រាយ អគារ ទីតាំងអគារ។ល។)

១០. ការសម្របសម្រួលសមស្របមានន័យថា៖

- អង្គភាពមានភាពបត់បែនដើម្បីអនុវត្តការកែសម្រួលជាក់លាក់ដើម្បីស្របតាមតម្រូវការជនមានពិការភាពដើម្បីធានា ការចូលរួមនិងបរិយាបន្នពួកគាត់។
- ការរៀបចំកិច្ចប្រជុំនៅនឹងកន្លែងដែលផ្តល់លក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនដែលមានការលំបាកក្នុងការផ្លាស់ទី ឬនៅជិតផ្ទះរបស់ពួកគាត់ គឺជាការសម្របសម្រួលសមស្រប។

១១. តើអ្វីទៅជាការរចនាជាសកល?

- ទំហំ ឬទីកន្លែងសមស្របដែលត្រូវបានផ្តល់ជូនដើម្បីឱ្យមានភាពងាយស្រួលចូលដល់ ចូលទៅកាន់ សម្របសម្រួល និងប្រើប្រាស់ ទោះជាអ្នកប្រើប្រាស់នោះមានទំហំដងខ្លួន រូបរាង ឬការផ្លាស់ទីយ៉ាងណាក៏ដោយ វាគឺជាគោលការណ៍ មួយនៃការរចនាជាសកល។
- “ការរចនាជាសកល” សំដៅលើការរចនាផលិតផល បរិស្ថាន កម្មវិធី និងសេវាដើម្បីឱ្យបុគ្គលទាំងអស់អាចប្រើប្រាស់ បានច្រើនបំផុតតាមដែលអាចធ្វើបានដោយពុំចាំបាច់មានការសម្របសម្រួល ឬការរចនាជាពិសេស។

- “ការរចនាជាសកល” មានគោលដៅជួយសម្រួលដល់ការរស់នៅសម្រាប់បុគ្គលទាំងអស់ដោយធ្វើឱ្យផលិតផលការទំនាក់ទំនង និងបរិស្ថានដែលបានបង្កើតឡើងកាន់តែអាចប្រើប្រាស់បានដោយមនុស្សជាច្រើននៅក្នុងតម្លៃតិចតួច ឬគ្មានការចំណាយបន្ថែម។
- ត្រូវដាក់បញ្ចូលឧបករណ៍ជំនួយសម្រាប់ក្រុមមានពិការភាពណាមួយដែលមានតម្រូវការឧបករណ៍ទាំងនេះ។

ឯកសារចែកជូន ១.២.១៖ និយមន័យអំពីកម្សៅនិងពិការភាព

កម្សៅ៖ បញ្ហាមុខងាររាងកាយ (មុខងារផ្លូវចិត្ត មុខងារវិញ្ញាណ មុខងារសំឡេង និងការនិយាយ) ឬរចនាសម្ព័ន្ធរាងកាយ (សរសៃប្រសាទ ប្រព័ន្ធសាច់ដុំ និងប្រព័ន្ធសរសៃឈាមបេះដូង) ដូចជាការខូចខាតខ្លាំង ឬការបាត់បង់ទាំងស្រុងតែម្តង (ដូចជាការកាត់អវៈយវៈ ជើងខ្វែរ ជើងខ្វិន ពិការចលករខួរក្បាល) ។ កម្សៅអាចមានលក្ខណៈបណ្តោះអាសន្ន ឬអចិន្ត្រៃយ៍ ចម្ងុះ នៅថេរ ម្តងម្កាល ឬជាប់ជាប្រចាំ។ បុគ្គលដែលមានកម្សៅតែងតែជួបប្រទះឧសគ្គក្នុងការចូលរួមនៅក្នុងការសិក្សា សុខាភិបាល ការងារ នយោបាយ និងជីវិតសាធារណៈ។

ពិការភាព៖ ត្រូវបានសង្គមបកស្រាយថាជាសមត្ថភាពមានកម្រិតរបស់បុគ្គលដែលមានកម្សៅដោយសារតែឧបសគ្គផ្នែកឥរិយាបថ ស្ថាប័ន ឬបរិស្ថានរូបវន្តដែលធ្វើឱ្យពួកគាត់មិនអាចចូលរួមនៅក្នុងសកម្មភាពសង្គមបានពេញលេញ។

ជនមានពិការភាព៖ យោងតាមអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីសិទ្ធិជនមានពិការភាព “ជនមានពិការភាពជាបុគ្គលដែលមានកម្សៅរាងកាយ ផ្លូវចិត្ត សតិបញ្ញា ឬវិញ្ញាណរយៈពេលយូរដែលមានអន្តរកម្មជាមួយនឹងឧបសគ្គផ្សេងៗដែលអាចរារាំងដល់ការចូលរួមរបស់ពួកគាត់នៅក្នុងសង្គមដោយពេញលេញនិងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនិងស្មើភាពគ្នាជាមួយនឹងអ្នកដទៃ”។ និយមន័យនេះមានន័យថា កម្សៅអាចក្លាយជាពិការភាពនៅពេលបុគ្គលនោះត្រូវប្រឈមនឹងស្ថានភាពបរិស្ថានជុំវិញដែលមិនត្រូវបានរចនាដើម្បីជួយបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ពួកគេ។ នៅក្នុងន័យម៉្យាងទៀត បរិស្ថានជុំវិញមានការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលកាន់តែល្អប្រសើរអាចធ្វើឱ្យបុគ្គលដែលមានកម្សៅប្រើប្រាស់សិទ្ធិរបស់គាត់ស្មើមុខមាត់ជាមួយនឹងអ្នកដទៃ។ ការរើសអើងដោយផ្អែកលើមូលហេតុកម្សៅមានផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរទៅលើសិទ្ធិលំនៅដ្ឋាន ការដឹកជញ្ជូន វប្បធម៌ និងលទ្ធភាពចេញចូលទីកន្លែងសាធារណៈ និងលទ្ធភាពទទួលបានសេវាផ្សេងៗ។ (ចំណុចត្រូវចងចាំ៖ ចាំបាច់ត្រូវធ្វើការបែងចែក “ពិការភាព” (ផ្តោតលើបញ្ហាសង្គម) ពី “កម្សៅ” (ផ្តោតលើបញ្ហាវេជ្ជសាស្ត្រ)។ ដើម្បីបែងចែកបញ្ហាទាំងពីរនេះ គេត្រូវអនុវត្តវិធានការនិងវិធីសាស្ត្រជាក់លាក់ឆ្ពោះទៅរកដំណោះស្រាយ។

ខាងក្រោមគឺជាដំណើរការបង្កើតឱ្យមានពិការភាព។

ឯកសារចែកជូន ១.២.២៖ ផលប៉ះពាល់នៃកម្សៅ និងវាក្យសព្ទត្រឹមត្រូវ

១. កម្សៅរូបរាងកាយ - ប៉ះពាល់ដល់ការធ្វើចលនាខ្លួនប្រាណ និង/ឬ រូបរាងកាយ។

២. កម្សៅវិញ្ញាណ - ប៉ះពាល់ដល់ការមើល ការស្តាប់ ការនិយាយ ការហិតក្លិន ការដឹងរសជាតិ ស្មារតី/អារម្មណ៍ និង/ឬ តុល្យភាពផ្នែករាងកាយ។

៣. កម្សៅផ្នែកសតិបញ្ញា - ប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរដល់បញ្ហារបស់មនុស្ស និងមុខងារខួរក្បាល និងឥរិយាបថសម្របសម្រួល។ កម្សៅនេះតែងតែកើតមានឡើងនៅមុនពេលកុមារឈានដល់អាយុ១៨ឆ្នាំ។ បញ្ហានេះ ក៏អាចហៅថាជាអសមត្ថភាពផ្នែកសិក្សាផងដែរ។ បុគ្គលដែលអសមត្ថភាពផ្នែកសិក្សាប្រឈមនឹងការលំបាកក្នុងការបញ្ជូនសារទៅកាន់ខួរក្បាលដោយសារតែបញ្ហាច្របូកច្របល់ ដូច្នេះទើបធ្វើឱ្យពួកគេមានការលំបាកក្នុងការរៀនសូត្រ និងក្នុងផ្នែកការសិក្សាមួយ ឬច្រើន។ អ្នកដែលមានពិការភាពផ្នែកសិក្សាមិនមែនមានបញ្ហា “លូតលាស់យឺតយ៉ាវផ្នែកសតិបញ្ញា” ឬ “ជាអ្នករៀនមិនទាន់គេ” នោះទេ។ អសមត្ថភាពផ្នែកសិក្សា គឺគ្រាន់តែជាពាក្យទូទៅដែលសំដៅទៅលើក្រុមចម្រុះនៃពិការភាពដែលបានបែងចែកទៅតាមការលំបាកធ្ងន់ធ្ងរនៅក្នុងការសិក្សានិងការប្រើប្រាស់ការស្តាប់ ការនិយាយ ការអាន ការសរសេរ ការគិតពិចារណា ឬសមត្ថភាពគណនាគណិតវិទ្យាដោយសារតែការដំណើរការមិនប្រក្រតីនៃប្រព័ន្ធប្រសាទតែប៉ុណ្ណោះ។

៤. ជំងឺផ្លូវចិត្ត ឬកម្សៅផ្លូវចិត្ត - ប៉ះពាល់និងបន្ទុចបង្កាក់ដល់ការគិត អារម្មណ៍ សមត្ថភាពក្នុងការទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកដទៃរបស់បុគ្គលម្នាក់និងសមត្ថភាពក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាត្រូវការប្រចាំថ្ងៃរបស់ខ្លួន។ ជំងឺផ្លូវចិត្តរួមមានជំងឺមួយចំនួនដូចជា ជំងឺរីកលចរិតនិងជំងឺធ្លាក់ទឹកចិត្តធ្ងន់ធ្ងរ។ ជំងឺនេះអាចប៉ះពាល់ទៅដល់មនុស្សគ្រប់វ័យ ពូជសាសន៍ សាសនា ឬប៉ះពាល់ដល់ការប្រាក់ចំណូល និងមិនមែនបណ្តាលមកពីភាពទន់ខ្សោយនៃបុគ្គលម្នាក់ៗ បាត់បង់លក្ខណៈណាមួយ ឬការខ្វះការទំនុកបំរុងចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សារបស់បុគ្គលម្នាក់នោះទេ។

៥. កម្សៅច្រើនប្រភេទ - អ្នកដែលមានបញ្ហាកម្សៅលើសពីមួយប្រភេទ។ ឧទាហរណ៍៖ អ្នកដែលមានបញ្ហាដានស៊ុនជ្រូម (អសមត្ថភាពផ្នែកសិក្សា) ក៏អាចមានបញ្ហាកម្សៅការស្តាប់និង/ឬគំហើញផងដែរ។ អ្នកដែលមានជំងឺពិការចលនាខួរក្បាលអាចនឹងមានបញ្ហាពិបាកដើរ និយាយ និងរៀនសូត្រ ឬអ្នកអាចមានបញ្ហាផ្លូវចិត្តនិងងងឹតភ្នែកផងដែរ។

កម្សៅ	វាក្យសព្ទត្រឹមត្រូវ
កម្សៅរូបរាងកាយ	អ្នក ឬជនមានពិការភាពរូបរាងកាយ អ្នក ឬជនមានពិការភាពរូបរាងកាយ អ្នក ឬជនមានពិការភាពផ្នែកចលនា អ្នក ឬជនដែលប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ជំនួយក្នុងការធ្វើមណ្ឌលស្តាំទី (ដូចជាអ្នកដែលប្រើរទេះរុញ)
កម្សៅគំហើញ	អ្នក ឬជនដែលពិការភ្នែក អ្នក ឬជនដែលចុះខ្សោយគំហើញ អ្នក ឬជនដែលមានកម្សៅគំហើញ

កម្សាយការស្តាប់	មនុស្សច្នៃ អ្នក ឬជនដែលមានការលំបាកក្នុងការស្តាប់ អ្នក ឬជនដែលមានកម្សាយការស្តាប់
កម្សាយផ្នែកសតិបញ្ញា	អ្នក ឬជនដែលមានពិការភាពផ្នែកសតិបញ្ញា អ្នក ឬជនដែលមានពិការភាពផ្នែកចលករខួរក្បាល អ្នក ឬជនអសមត្ថភាពផ្នែកសិក្សា អ្នកឬជនមានការលំបាកផ្នែកសិក្សា
កម្សាយសុខភាពផ្លូវចិត្ត	អ្នក ឬជនមានបញ្ហាសុខភាពស្មារតី អ្នក ឬជនមានតម្រូវការសុខភាពស្មារតី

ឯកសារចែកជូន ១.២.៣៖ វិធានមូលដ្ឋានស្តីពីរបៀបក្នុងការទំនាក់ទំនងជាមួយជនមានពិការភាព

ផ្នែកនេះមានផ្តល់ជូននូវវិធានមូលដ្ឋានមួយចំនួនសម្រាប់ឱ្យសិក្ខាកាមអនុវត្តតាមនៅពេលទាក់ទងជាមួយជនមានពិការភាព។

ប្រសិនបើអ្នកមិនបានដឹងច្បាស់អំពីរបៀបនិយាយទៅកាន់ជនមានពិការភាពទេ សូមសាកសួរគាត់ជាមុនសិន។

- **ធ្វើជាខ្លួនឯង** ប្រព្រឹត្តចំពោះជនមានពិការភាពប្រកបដោយការគោរពដូចដែលអ្នកគោរពអ្នកដទៃផ្សេងទៀតអញ្ចឹងដែរ។ ផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើបុគ្គលម្នាក់ៗនិងបញ្ហានៅក្នុងដៃរបស់អ្នក ពោលគឺមិនមែនផ្ដោតលើបញ្ហាកម្សាយសរីរាង្គរបស់គាត់នោះទេ។
- **ត្រូវចេះជួយ** ត្រូវសាកសួរជាមុនសិននៅមុនពេលដែលអ្នកចង់ជួយគាត់។ ហាមជួយនៅគ្រប់ពេលវេលាទាំងអស់។ ប្រសិនបើគាត់ទទួលយកជំនួយពីអ្នក នោះអ្នកត្រូវតែស្តាប់ ឬស្នើសុំការណែនាំពីគាត់ជាមុន។ ត្រូវទុកឱ្យគាត់ធ្វើអ្វីដែលគាត់ចង់ធ្វើប្រកបដោយសេចក្តីថ្លៃថ្នូរសម្រាប់ពួកគាត់។
- **ភាសា** ហាមប្រើប្រាស់វាក្យសព្ទបែបបន្ទាបតម្លៃដែលហួសសម័យដូចជាពាក្យ “មិនគ្រប់ទឹក” “អាកបុត្រអាកបាក់” “អាពិការ ឬ “ពិការ”។ ប្រសិនបើអ្នកមិនដឹងច្បាស់ថាត្រូវប្រើពាក្យពេចន៍អ្វីនោះទេ សូមកុំមានការស្តាប់ស្ទើរនៅក្នុងការសួរជាមុនសិន។
- **ការទំនាក់ទំនង** និយាយដោយផ្ទាល់ទៅកាន់ជនមានពិការភាព មិនមែនគ្រាន់តែនិយាយជាមួយអ្នកដែលមកជាមួយគាត់ ដូចជាអ្នកថែទាំ ឬអ្នកបកប្រែនោះទេ។ មិនត្រូវនិយាយចំអកទៅលើជនមានពិការភាពនោះទេ ពួកគេអាចនឹងដឹងភ្លាមៗ។
- **ការប៉ះពាល់** ត្រូវដឹងឱ្យបានច្បាស់អំពីការប៉ះពាល់រូបរាងកាយ។ ត្រូវបង្ហាញអំពីអត្តសញ្ញាណរបស់អ្នកជាមុនសិន មុនពេលអ្នកធ្វើការប៉ះពាល់រូបរាងកាយអ្នកមានបញ្ហាខ្សោយគំហើញ ឬជនពិការភ្នែក។ ជនមានពិការភាពចាត់ទុកផ្នែកនៃខុបករណ៍ជំនួយរបស់ពួកគេជាសម្ភារផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេ។ ត្រូវគោរពខុបករណ៍ជំនួយរបស់គេ ដូចជារទេះរុញ ឈើច្រត់រាវផ្លូវ ឬឈើច្រត់ដោយប្រើដៃទាំងសងខាងជាដើម។
- **កុំធ្វើការប៉ាន់ស្មាន** ជនមានពិការភាព គឺដូចជាមនុស្សគ្រប់គ្នាអញ្ចឹងដែរគឺជាអ្នកដែលដឹងច្បាស់អំពីខ្លួនឯង៖ ពួកគេ

ដឹងច្បាស់អំពីអ្វីដែលពួកគេចូលចិត្តនិងមិនចូលចិត្ត និងអ្វីដែលពួកគេអាចធ្វើបាននិងមិនបាន។ សូមកុំធ្វើការសម្រេចចិត្តជំនួសពួកគេអោយសោះ។

- **ការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល** លើកកម្ពស់ការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលនៅកន្លែងរបស់អ្នក៖ ដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងគោលនយោបាយនិងការដំណើរការជាក់ស្តែង។ ឧទាហរណ៍៖ នៅពេលរៀបចំផែនការប្រជុំ ឬកម្មវិធីត្រូវធ្វើការប្រមើលមើល ឬសួររកតម្រូវការជាក់លាក់ដែលជនមានពិការភាពត្រូវការជាមុនសិន។ ត្រូវប្រើប្រាស់ពុម្ពអក្សរដែលងាយស្រួលអាននៅក្នុងឯកសារផ្សព្វផ្សាយជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ។ ប្រសិនបើបញ្ហាទាំងនោះមិនអាចដោះស្រាយបានទេ សូមប្រាប់ឱ្យពួកគាត់បានដឹងជាមុន។

សូរ **ពួកគាត់** **ជាមុនសិន!**

សារគន្លឹះ៖

- ជនមានពិការភាពគឺជាជនអាទិភាព។
- ជនមានពិការភាពគឺមិនមែនជាក្រុមដូចគ្នានោះទេ មនុស្សគ្រប់រូបមានលក្ខណៈពិសេសរៀងៗខ្លួន។
- ជនមានពិការភាពមានសមត្ថភាព ដូចអ្នកដទៃទៀតដែរ។
- ជនមានពិការភាពមានតម្រូវការជាមូលដ្ឋានដូចគ្នាទៅនឹងមនុស្សគ្រប់គ្នាដែរ។
- ជនមានពិការភាពមួយចំនួនមានតម្រូវការជាក់លាក់ (ឧបករណ៍ជំនួយ អ្នកថែទាំជាដើម) ភាគច្រើនគឺដោយសារតែឧបសគ្គ បរិស្ថានជុំវិញដែលពួកគេជួបប្រទះ ពោលគឺមិនមែនដោយសារតែកម្រោយរបស់ពួកគាត់នោះទេ។
- ពិការភាព គឺមិនមានជាបញ្ហាសុខភាពនោះទេ ប៉ុន្តែភាគច្រើនគឺជាបញ្ហាសង្គម និងសិទ្ធិ។

ឯកសារចែកជូន ១.២.៤៖ គំរូនៃពិការភាព

សេចក្តីផ្តើមនិងប្រវត្តិ

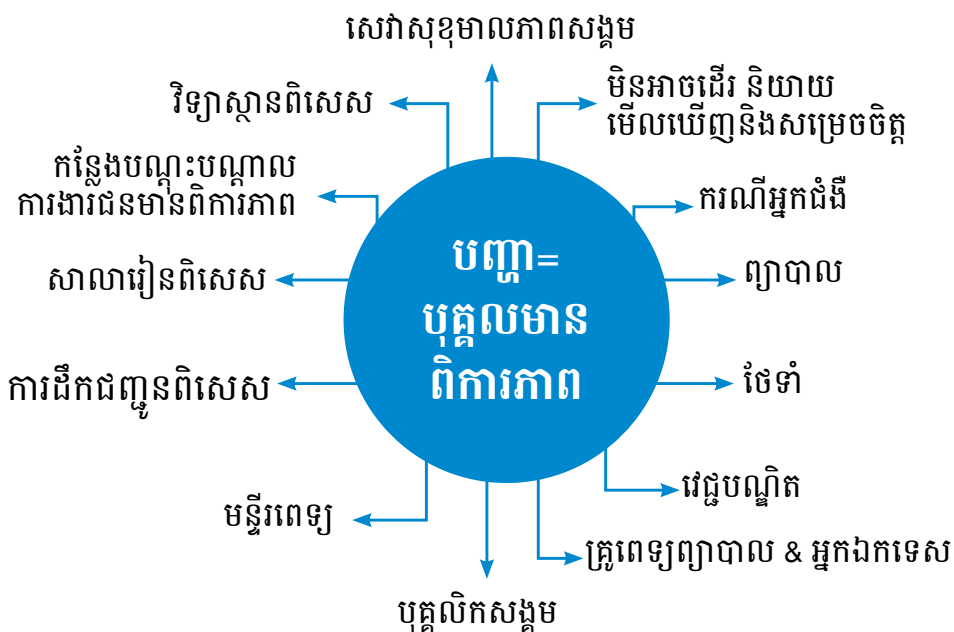
កាលដើមឡើយពិការភាពត្រូវបានគេចាត់ទុកថាជាពាក្យពេចន៍ជំនឿ ឬសាសនា។ ឧទាហរណ៍៖ជនមានពិការភាព ត្រូវបានគេចាត់ទុកថាត្រូវបានខ្មោចបីសាច ឬវិញ្ញាណគ្រប់គ្រង។ ពិការភាពត្រូវបានគេយល់ឃើញថាជាការដាក់ទណ្ឌកម្មចំពោះទង្វើខុសឆ្គងដែលបានប្រព្រឹត្តកាលពីពេលកន្លងមក។ ទស្សនៈយល់ឃើញទាំងនេះ ក៏នៅតែកើតមានក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ននៅក្នុងសង្គមបែបប្រពៃណីជាច្រើនផងដែរ។ នៅក្នុងសតវត្សរ៍ទី១៩និងទី២០ ការអភិវឌ្ឍផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រនិងឱសថបានជួយបង្កើតឱ្យមានការយល់ដឹងថាពិការភាព គឺមានមូលដ្ឋានមកពីកត្តាជីវសាស្ត្រ និងវេជ្ជសាស្ត្រ។ គំរូបែបវេជ្ជសាស្ត្របានធ្វើឱ្យបញ្ហាពិការភាពក្លាយជាបញ្ហាបុគ្គលហើយផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើការព្យាបាលនិងការផ្តល់ការថែទាំវេជ្ជសាស្ត្រដោយអ្នកមានវិជ្ជាជីវៈ។ ក្រោយមកទៀត នៅក្នុងទស្សវត្សរ៍១៩៦០ និងនៅឆ្នាំ១៩៧០ ការយល់ឃើញរបស់បុគ្គលផ្ទាល់ខ្លួន និងផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្រចំពោះបញ្ហាពិការភាពមានការលំបាកខ្លាំងដោយសារតែគំរូបែបសង្គមចំពោះពិការភាព។ គំរូបែបសង្គម គឺផ្តោតទៅលើឧបសគ្គសង្គមនិងការរើសអើងទៅលើជនមានពិការភាពដែលកំពុងជួបប្រទះ។ ពិការភាពក៏ត្រូវបានកំណត់និយមន័យឡើងវិញថា វាជាបញ្ហារបស់សង្គមជាជាងបញ្ហារបស់បុគ្គលផងដែរ ហើយដំណោះស្រាយក៏ត្រូវបានផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ជាងមុនទៅលើការលុបបំបាត់រាំងឧបសគ្គនិងការផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថ

សង្គម ពោលគឺមិនត្រឹមតែជាការព្យាបាលបែបវេជ្ជសាស្ត្រប៉ុណ្ណោះទេ។ អនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិជនពិការបានផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើតម្រូវការក្នុងការ បញ្ឈប់បែបនិងបញ្ហាពិការភាពនៅក្នុងសកម្មភាពប្រចាំថ្ងៃ។ អភិក្រមមួយចំនួនចំពោះបញ្ហាពិការភាព។ នៅក្នុងឯកសារចែកជូននេះ យើងបានលើកឡើងអំពីគំរូវេជ្ជសាស្ត្រនិងសប្បុរស(គំរូនីមួយៗ) ដែលផ្ដោតលើឧបសគ្គចំពោះការចូលរួមរបស់ជនមានពិការភាព។

គំរូពិការភាព: ពិការភាពត្រូវបានគេមើលឃើញក្នុងទិដ្ឋភាពផ្សេងៗគ្នា

១. គំរូវេជ្ជសាស្ត្រសម្រាប់ពិការភាព (គំរូផ្ទាល់ខ្លួន): គំរូវេជ្ជសាស្ត្រជឿថា៖ ដោយសារតែអ្នកមានកម្សាយ នោះបញ្ហាគឺជារបស់អ្នក ហើយគិតថាយើងអាចដោះស្រាយបញ្ហានេះជូនអ្នក។ គំរូនេះជារឿយៗគឺទទួលបានយល់នៅពេលដែលមនុស្សមិនត្រូវការដំណោះស្រាយ ឬមិនអាចដោះស្រាយបាន ហើយបញ្ហាគឺមិនមែនគ្រាន់តែកម្សាយសរីរាង្គរបស់ពួកគេប៉ុណ្ណោះទេ ពោលគឺវាជាការមិនរាប់បញ្ចូលពួកគាត់ទៅក្នុងសកម្មសង្គម។

“អ្នកមានបញ្ហាហើយ ទុកឱ្យយើងដោះស្រាយឱ្យអ្នក”

រូបភាព ១៤៖ គំរូវេជ្ជសាស្ត្រនៃពិការភាព

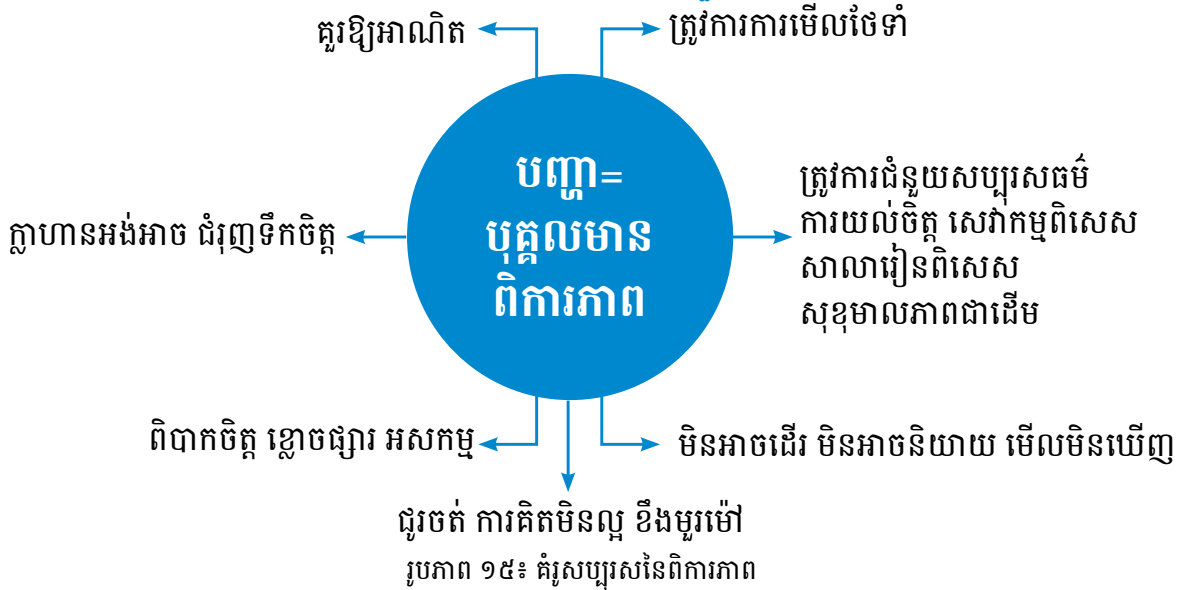
កំណត់សម្គាល់: រូបភាពនេះ គឺរូបភាពតំណាងកាន់តែច្បាស់អំពីអ្វីដែលគំរូវេជ្ជសាស្ត្របានបង្កើតឡើង និងរបៀបក្នុងការកម្រិតផលប៉ះពាល់ ប្រសិនបើផ្ដោតទៅលើតែការបង្កើតធនធានមនុស្ស(វិជ្ជាជីវៈ) ឬទីតាំងដែលដោះស្រាយកម្សាយនិងមិនមែនដោះស្រាយផ្នែកដ៏ធំនៃបញ្ហាទាំងមូល។ ចំណុចខាងក្រោមរៀបរាប់អំពីគំរូវេជ្ជសាស្ត្រ៖

- កម្សាយ គឺមិនមែនជាបញ្ហានោះទេ
- ការយល់ដឹងបែបបុរាណអំពីពិការភាព
- ផ្ដោតលើកម្សាយរបស់មនុស្សម្នាក់ៗថាជាឧបសគ្គ
- ស្វែងរក “ការព្យាបាល” ឬ “កែលម្អ” ចំពោះបុគ្គលដើម្បី “សម្រប” ទៅតាមសង្គម
- កំណត់ជនមានពិការភាពថាគ្រាន់តែជាអ្នកជំងឺដែលត្រូវការជំនួយវេជ្ជសាស្ត្រ
- បែងចែកជនមានពិការភាពពីអ្នកដទៃ

- ផ្តល់តែជំនួយវេជ្ជសាស្ត្រដែលផ្តល់ជូនដោយអ្នកជំនាញ
- មានទំនោរចាំបាច់ណាមួយប្រាក់ច្រើនដើម្បីផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ជូនជនមានពិការភាពមួយចំនួនតូច

២. គំរូសប្បុរស៖ គំរូសប្បុរស គឺបង្កើតឡើងដោយក្រុមជំនឿបែបសាសនា ដែលមានអារម្មណ៍ថាជាសំណាងអាក្រក់ ឬ ភ័ព្វវាសនាមិនល្អធ្លាក់មកលើជនមានពិការភាព ហើយគិតថាពួកគេមិនត្រូវទទួលរងទុក្ខលំបាកនេះតែម្នាក់ឯងនោះទេ ដូច្នេះត្រូវផ្តល់ការគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ សម្លៀកបំពាក់ អាហារដើម្បីជួយសម្រួលដល់ទុក្ខលំបាករបស់ពួកគេ។ ពួកគេត្រូវបានគេមើលឃើញថាជាមនុស្សគ្មានកម្លាំងនិងត្រូវការជំនួយសប្បុរសធម៌។

“យើងមានអារម្មណ៍ថាអាណិតអ្នកណាស់ ទុកឱ្យយើងជួយអ្នកបន្តិចបន្តួច”

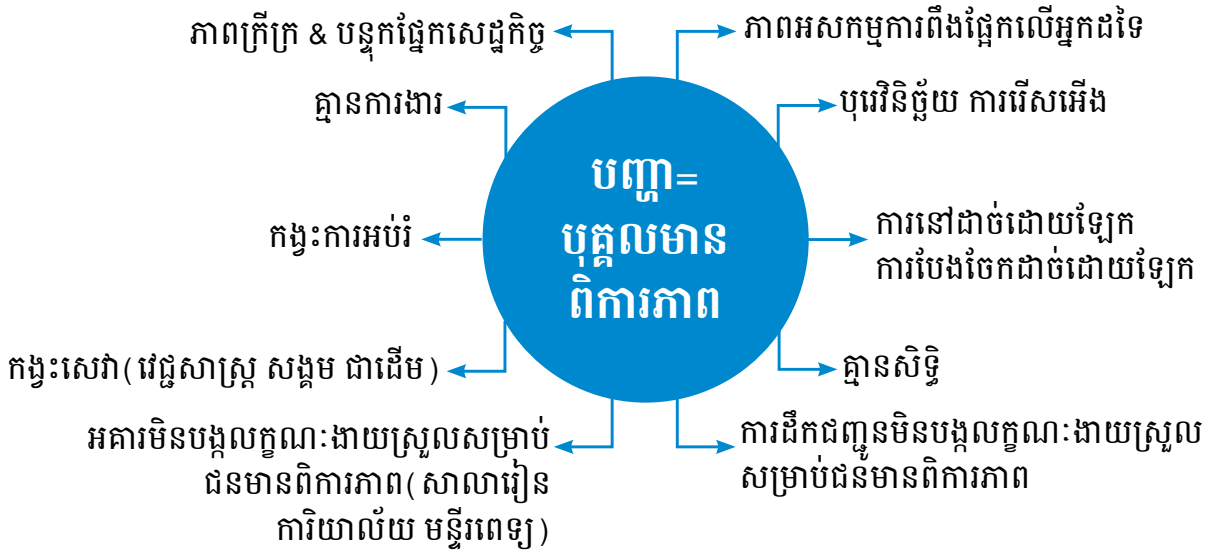

កំណត់សម្គាល់៖ រូបភាពនេះ គឺរូបភាពតំណាងកាន់តែច្បាស់អំពីអ្វីដែលគំរូសប្បុរសបង្កើត ឡើង និងរបៀបក្នុងការកម្រិត ផលប៉ះពាល់ ប្រសិនបើផ្តោតលើអ្នកដែលគិតអវិជ្ជមានផ្តោតលើតម្រូវការ និងពិការភាពដែលធ្វើឱ្យពួកគេគ្មានអំណាច។ សកម្មភាពនានាដែលផ្តោតលើ “ការជួយគាំទ្រ” ជនមានពិការភាពដែលគ្មាននរណាជួយពួកគាត់និងទុកគាត់អោយស្ថិតនៅខាងក្រៅសង្គម “ទូទៅ”។ គំរូនេះត្រូវបានកំណត់ចរិតលក្ខណៈដូចខាងក្រោម៖

- ពិការភាពគឺជាបញ្ហារបស់មនុស្ស
- ពួកគេត្រូវបានគេមើលឃើញថា “គ្មានសំណាង” “ពឹងផ្អែកលើអ្នកដទៃ” ឬ “គ្មានអ្នកជួយ”
- ពួកគេត្រូវបានចាត់ទុកថាជាអ្នកត្រូវការការអាណិតអាសូរនិងជំនួយសប្បុរសធម៌
- សន្មត់ថាជនមានកម្រោយ មិនអាចរួមចំណែកក្នុងសង្គម ឬជួយខ្លួនឯងបាននោះទេ
- ភាគច្រើនផ្តល់ជូនពួកគេនូវប្រាក់ ឬកាដូ ដូចជាអាហារនិងសម្លៀកបំពាក់
- ជនមានពិការភាពក្លាយជាអ្នកទទួលសេវាសុខុមាលភាពនិងការគាំទ្ររយៈពេលវែង
- ជំនួយត្រូវបានផ្តល់ជូនស្ថាប័នជំនាញ និងមិនត្រូវបានបញ្ជូនការអភិវឌ្ឍនោះទេ
- ជនមានពិការភាពត្រូវបានគេមើលឃើញនិងចាត់ទុកថាក្រុមដាច់ដោយឡែក

៣. គំរូសង្គម៖ គំរូសង្គមទទួលស្គាល់អំពីមូលហេតុដែលមនុស្សមានការលំបាកគឺដោយសារតែការមិនរាប់បញ្ចូលក្នុងសង្គមដែលបង្កឱ្យមានភាពក្រីក្រហើយប្រសិនបើសង្គមផ្លាស់ប្តូរនោះជីវិតរបស់ជនមានពិការភាពនឹងកាន់តែល្អប្រសើរ។

“សង្គមមានបញ្ហាអ្វីម្យ៉ាងហើយ ត្រូវធ្វើឱ្យសង្គមកាន់តែមានបរិយាបន្នភាព”

រូបភាព ១៦៖ គំរូសង្គមនៃពិការភាព

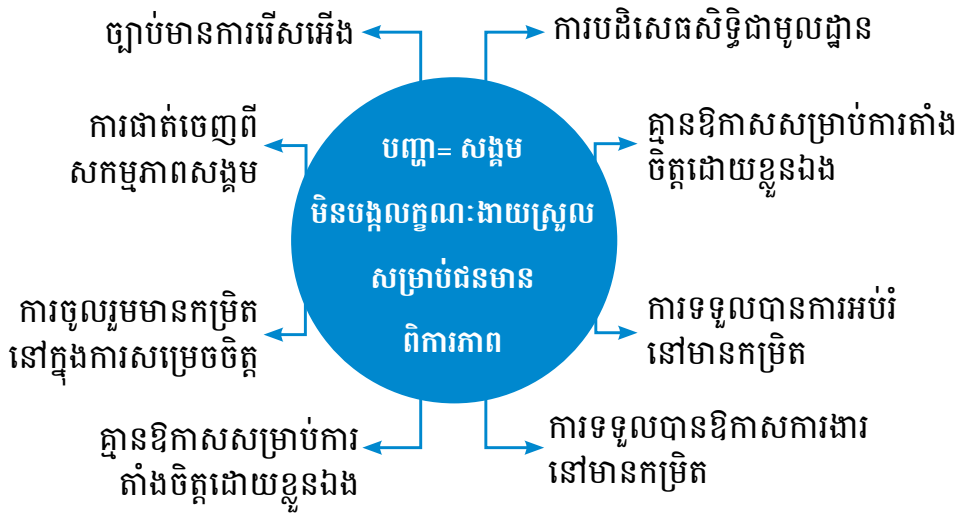
កំណត់សម្គាល់៖ រូបភាពនេះ គឺរូបភាពតំណាងកាន់តែច្បាស់អំពីអ្វីដែលគំរូវេជ្ជសាស្ត្របានបង្កើតឡើង និងរបៀបក្នុងការកម្រិតផលប៉ះពាល់ ប្រសិនបើផ្ដោតទៅលើតែការបង្កើតធនធានមនុស្ស (ជំនាញ) ឬទីតាំងដែលដោះស្រាយបញ្ហាពិការភាព និងមិនដោះស្រាយផ្នែកដ៏ធំនៃបញ្ហា។

សកម្មភាពនានា ផ្ដោតទៅលើការអនុវត្តបែបបរិយាបន្ន ហើយអភិក្រមនេះ មើលឃើញជនមានពិការភាពថាជាផ្នែកមួយរបស់សង្គមដ៏ធំ។ គំរូសង្គមនេះ មានដំណើរការដូចខាងក្រោម៖

- ផ្ដោតលើសង្គមថាជាបញ្ហាពេលគឺមិនមែនជនមានពិការភាពនោះទេ
- ចាត់ទុកជនមានពិការភាព ជាផ្នែកមួយនៃសង្គម ពេលគឺមិនមែនជាក្រុមដាច់ដោយឡែកនោះទេ
- មនុស្សនឹងមានពិការភាព ដោយសារតែសង្គមបដិសេធសិទ្ធិ និងឱកាសរបស់ពួកគេ
- មើលឃើញបញ្ហាពិការភាពថាជាលទ្ធភាពកម្សាយរបស់សង្គម
- តម្រូវការនិងសិទ្ធិរបស់ជនមានពិការភាពគឺដូចគ្នាទៅនឹងអ្នកមិនមានពិការភាពដែរ ឧទាហរណ៍៖ កម្មសិទ្ធិ សុខភាព ការស្រលាញ់ ការអប់រំ និងការងារ។
- សកម្មភាពនានាផ្ដោតលើការកំណត់និងការលុបចោលនូវឧបសគ្គឥរិយាបថ បរិស្ថាន និងស្ថាប័នដែលរារាំងដល់ការធ្វើបរិយាបន្នជនមានពិការភាព។

៤. គំរូផ្នែកលើសិទ្ធិ៖ គំរូផ្នែកលើសិទ្ធិ គឺជាជំហានមួយទៀតដែលហួសពីគំរូសង្គម ហើយមិនមែនគ្រាន់តែមានអារម្មណ៍ថាសង្គមគឺជាប្រភពនៃបញ្ហានោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងគិតថាដំណោះស្រាយគឺស្ថិតនៅលើបញ្ហាសិទ្ធិមនុស្ស មិនមែនការមានសេដ្ឋកិច្ចល្អប្រសើរ នៅពេលដែលយើងមានពេល យើងនឹងដោះស្រាយបញ្ហានោះ។

“បញ្ហានៅក្នុងបញ្ហាសិទ្ធិមនុស្ស យើងត្រូវតែស្វែងរកមធ្យោបាយដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានោះ”

រូបភាព ១៧៖ គំរូផ្នែកលើសិទ្ធិនៃពិការភាព

រូបកំណត់សម្គាល់៖ រូបភាពនេះ គឺរូបភាពតំណាងកាន់តែច្បាស់អំពីគំរូផ្នែកលើសិទ្ធិដែលពិនិត្យមើលទៅលើផ្នែកច្បាប់ និងនីតិវិធីដែលរើសអើង និងការប្រើប្រាស់ជាក្របខណ្ឌសម្រាប់ការផ្លាស់ប្តូរ។

ឯកសារចែកជូន ២.១៖ និយមន័យនៃការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល

សម្រាប់បទដ្ឋានបច្ចេកទេសជាតិស្តីពីហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាព បរិស្ថានអាចប្រើប្រាស់បាន ត្រូវតែអនុញ្ញាតឱ្យមានមុខងារបម្លាស់ទីដោយសេរី ប្រកបដោយសុវត្ថិភាព និងអាចប្រើប្រាស់បានទាំងអស់គ្នាដោយមិនប្រកាន់អំពីអាយុ ភេទ ឬលក្ខខណ្ឌអ្វីនោះទេ។ វាគឺជាទីតាំងដែលអាចប្រើប្រាស់បានដោយមនុស្សទាំងអស់គ្នា ដោយមិនមានឧបសគ្គ ប្រកបដោយសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ និងមានភាពឯករាជ្យតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន។ ប្រសិនបើមិនទទួលបាននូវបរិស្ថានរូបវន្ត មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន ព័ត៌មាននិងការទំនាក់ទំនងដែលបង្ក លក្ខណៈងាយស្រួលរួមទាំងប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យានិងទំនាក់ទំនង និងការទទួលបានសេវាផ្សេងៗដោយបើកចំហរ ឬផ្តល់ជូនជាសាធារណៈនោះទេ ប្រាកដណាស់ជនមានពិការភាពមិនអាចមានឱកាសស្មើភាពគ្នាសម្រាប់ការចូលរួមនៅក្នុងសង្គមបានទេ ។ បរិស្ថានគ្មានឧបសគ្គគឺជាទីតាំង ឬបណ្តុំសេវាដែលអាចត្រូវបានប្រើប្រាស់ដោយអ្នកគ្រប់គ្នាដោយគ្មានឧបសគ្គរារាំងជាមួយនឹងសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ និងមានភាពឯករាជ្យតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន។ វាមិនមែនគ្រាន់តែសំដៅដល់ការកសាងអគារដែលមានបំពាក់បង្គាន់ដៃនោះទេ។ វារួមបញ្ចូលទាំងការធ្វើអោយតំបន់ទាំងមូលរួមមានទាំងអគារ ផ្លូវដើរ មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន សេវាកម្មនានា និងប្រព័ន្ធទាំងមូលដែលងាយស្រួលចេញចូលសម្រាប់គ្រប់មនុស្សគ្រប់រូប។ បរិស្ថានគ្មានឧបសគ្គមិនមែនគ្រាន់តែធ្វើឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរទៅលើតែបរិស្ថានរូបវន្តដែលបានសាងសង់នោះទេ ប៉ុន្តែក៏រួមបញ្ចូលទាំងការផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថរបស់សមាជិកសហគមន៍ អ្នកផ្តល់សេវានានា និងអ្នកបង្កើតគោលនយោបាយ ដើម្បីឱ្យពួកគេទទួលស្គាល់ថាមនុស្សទាំងអស់មានសិទ្ធិផ្លាស់ទីបានដោយសេរី។ ចំណុចនេះមានន័យថាជនមានពិការភាពគប្បីមានអារម្មណ៍ថាត្រូវបានទទួលស្គាល់តាមសមត្ថភាពដោយសមាជិកសហគមន៍ អ្នកផ្តល់សេវា និងស្ថាប័នទាំងអស់។ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសាធារណៈភាគច្រើននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាគឺមិនអាចប្រើប្រាស់បានដោយងាយស្រួល ហើយជម្រើសនៃការបម្លាស់ទីគឺនៅមានកម្រិតខ្លាំងសម្រាប់ជនមានពិការភាពដែលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរទៅលើការទទួលសេវានិងឱកាសសេដ្ឋកិច្ចសង្គម។

ឯកសារចែកជូន ២.២៖ ការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលនៅក្នុងក្របខណ្ឌច្បាប់

ចម្លើយដែលអាចមានសម្រាប់សំណួរដែលបានរៀប៖

១. តើអ្នកដឹងអំពីច្បាប់ ឬបទប្បញ្ញត្តិជាតិ និងអន្តរជាតិដែលមានចែងអំពីការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាពដែរទេ? តើគេនិយាយអ្វីខ្លះអំពីការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាព?

- គោលដៅប្រកបដោយចីរភាព (SDGs) នៃរបៀបវារៈឆ្នាំ២០៣០-គោលដៅទី១១៖ ធ្វើឱ្យទីក្រុងនិងលំនៅដ្ឋានមនុស្សមានបរិយាបន្ន សុវត្ថិភាព មានភាពធន់ និងនិរន្តរភាព
- អនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិជនពិការ (UNCRPD)- មាត្រា៩ ស្តីពីការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល៖ ប្រការនេះទទួលស្គាល់ការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលថាជាកត្តាគន្លឹះដើម្បីធានាបានថាជនមានពិការភាពពិតជាអាចចូលទៅប្រើប្រាស់បរិស្ថានរូបវន្ត ការដឹកជញ្ជូន ព័ត៌មាន និងការទំនាក់ទំនង រួមមានបច្ចេកវិទ្យា និងប្រព័ន្ធព័ត៌មាន និងទំនាក់ទំនង និងសេវាមូលដ្ឋាននិងសេវាបើកចំហរឬត្រូវបានផ្តល់ជូនសាធារណជនទាំងនៅទីក្រុងនិងជនបទប្រកបដោយភាពស្មើគ្នាជាមួយនឹងអ្នកដទៃ។
- យុទ្ធសាស្ត្រអឺរ៉ុប (គោលដៅទី៣៖ ជំរុញការចូលទៅប្រើប្រាស់បរិស្ថានរូបវន្ត ការដឹកជញ្ជូនសាធារណៈ ព័ត៌មាន និងការទំនាក់ទំនង)
- ច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារនិងកម្ពស់សិទ្ធិជនពិការនៃប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ២០០៩ (ច្បាប់នេះកំពុងស្ថិតក្នុងដំណាក់កាលកែសម្រួល) ចែងសង្ខេបអំពីការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលនៅក្នុងជំពូកទី៥។
- ពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រើប្រាស់ច្បាប់ជាតិត្រូវអនុវត្តចំពោះទីតាំងសាធារណៈតែប៉ុណ្ណោះ។ ប្រសិនបើបុគ្គលណាម្នាក់សាងសង់ផ្ទះខ្លួនឯងគោលការណ៍ណែនាំអំពីការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលគឺមិនត្រូវបានអនុវត្តឡើយ។

២. តើឯកសារអ្វីដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដើម្បីលើកកម្ពស់ និងអនុវត្តការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល?

- អនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិជនពិការបានចុះហត្ថលេខានិងផ្តល់សច្ចាប័ននៅក្នុងខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១២។
- ច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារនិងលើកកម្ពស់សិទ្ធិជនពិការនៅខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៩ (បច្ចុប្បន្នច្បាប់នេះកំពុងស្ថិតក្រោមដំណាក់កាលកែសម្រួល)។
- ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្តីពីពិការភាព (ផែនការនេះនឹងត្រូវកែសម្រួលរៀងរាល់៥ឆ្នាំម្តង)។
- ប្រកាសអន្តរក្រសួងអំពីស្តង់ដារបច្ចេកទេសស្តីពីហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាពលេខ២៤៨ សមប.ប្រក ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៨។
- គោលការណ៍ណែនាំអំពីការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល (បទដ្ឋានបច្ចេកទេសហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាពឆ្នាំ២០១៨)។ល។

៣. ហេតុអ្វីបានជាការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលមានសារៈសំខាន់?

- ការមិនបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល (ឧបសគ្គរូបវន្ត) គឺជាកត្តាបរិស្ថានដែលរឹតត្បិតទៅលើការចូលរួមរបស់ជនមានពិការភាព។ ការធ្វើអោយប្រសើរឡើងនូវហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តបង្ហាញអំពីមូលដ្ឋានសម្រាប់បង្កើននូវការចូលរួមសម្រាប់ជនមានពិការភាពនិងធានាឱ្យមានសិទ្ធិស្មើគ្នាសម្រាប់ពួកគេជាមួយនឹងអ្នកដទៃ។
- ដោយសារតែវាគឺជាសិទ្ធិនិងគោលការណ៍មូលដ្ឋាន ការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលគឺជាបញ្ហាសិទ្ធិមនុស្សនិងក្តីបារម្ភក្នុងការអភិវឌ្ឍ។

- លទ្ធភាពចូលប្រើប្រាស់គឺជាស្ថានភាពភ្ជាប់រវាងតម្រូវការពិសេសរបស់ជនមានពិការភាពនិងការធ្វើឱ្យមានបរិយាបន្នសង្គម សេដ្ឋកិច្ច វប្បធម៌ និងនយោបាយ។

៤. ហេតុអ្វីបានជាចាំបាច់ត្រូវផ្តល់ជូនក្រុមងាយរងគ្រោះនិងជាពិសេសជនមានពិការភាពនូវការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលប្រើប្រាស់បរិស្ថានដែលបានសាងសង់ឡើង ?

- ដោយសារតែភាពអាចចូលប្រើប្រាស់បានដោយសេរីនិងការប្រើប្រាស់បរិស្ថានដោយមិនចាំបាច់ត្រូវការជំនួយពីខាងក្រៅគឺជាមធ្យោបាយបានតែមួយគត់ក្នុងការឈានទៅដល់កម្រិតពេញចិត្តនៃការធ្វើការងារដោយខ្លួនឯងពីអ្នកដទៃដែលគិតគូរជាសំខាន់ទៅលើការគោរពខ្លួនឯង ការសម្រេចចិត្តដោយខ្លួនឯង និងសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ជំនាញរស់នៅដោយឯករាជ្យ។
- ដោយសារវាគឺជាសិទ្ធិរបស់ពួកគេដែលត្រូវទទួលបាន

៥. តើធ្វើដូចម្តេចដើម្បីលើកកម្ពស់លទ្ធភាពចូលទៅប្រើប្រាស់នេះឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព ?

ពាក់ព័ន្ធនឹងលទ្ធភាពនៃការចូលទៅប្រើប្រាស់ ការអនុវត្តច្បាប់ គឺនៅមានកម្រិតនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាហើយទីតាំងសាធារណៈភាគច្រើន គឺជនមានពិការភាពមិនអាចចូលទៅបានទេ។ សំណង់ថ្មីៗមិនមានរៀបចំនូវការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល។ ការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលអាចត្រូវបានលើកកម្ពស់ទៅតាមវិធីសាស្ត្រខុសៗគ្នា៖

- ការចូលរួមយ៉ាងសកម្មរបស់ជនមានពិការភាព (សកម្មភាពដែលអាចអនុវត្តបាន៖ ពិគ្រោះយោបល់ និងការសន្ទនាជាមួយជនមានពិការភាពដែលអាចឱ្យពួកគេប្រាប់អំពីតម្រូវការ មតិយោបល់ និងការណែនាំរបស់ពួកគេនៅក្នុងដំណើរការនៃការអនុវត្តគោលនយោបាយ និងតាមដានលើគ្រប់គោលនយោបាយនៃការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលស្រាប់ជនមានពិការភាពឱ្យជនមានពិការភាពចូលរួមនៅក្នុងការរៀបចំផែនការគម្រោង តាមដានការសាងសង់ និងព័ត៌មានអំពីគម្រោង។
- លើកកម្ពស់ព័ត៌មាននិងការយល់ដឹង (សកម្មភាពដែលអាចអនុវត្តបាន៖ ផ្សព្វផ្សាយស្តង់ដារបច្ចេកទេសជាតិស្តីពីហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរបន្តបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាពសម្រាប់ជនមានពិការភាព ជូនដំណឹងដល់អាជ្ញាធរនិងភាគីពាក់ព័ន្ធដែលទទួលខុសត្រូវក្នុងការកែលម្អទីតាំងសាធារណៈ (ផ្លូវដើរ ចំណតយានយន្ត កន្លែងលេងកម្សាន្ត សំណង់) ជូនដំណឹងដល់ជនមានពិការភាពអំពីលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាពដើម្បីឱ្យពួកគាត់អាចស្នើសុំឱ្យមានអគារដែលមានលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាព និងព័ត៌មានផ្សេងៗ សេចក្តីជូនដំណឹងឬផ្តល់ព័ត៌មានជូនដល់សាធារណជនទូទៅអំពីការលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាពនិងតម្រូវការចៀសវាងការបង្កើតឧបសគ្គក៏ដូចជាគាំទ្រ ការវិនិយោគលើការបង្កភាពងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាពដែលអាចផ្តល់ជាប្រយោជន៍ជូនអ្នកទាំងអស់គ្នា។
- រៀបចំផែនការ (សកម្មភាពដែលអាចអនុវត្តបាន៖ បញ្ចូលលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាពសម្រាប់ការរៀបចំផែនការ និងការបង្កើតដំណាក់កាលនានា រៀបចំផែនការដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល ក៏ដូចជាចាប់ផ្តើមរៀបចំកម្មវិធី ការសាងសង់ ការឱ្យជនមានពិការភាពចូលរួមក្នុងដំណើរការរៀបចំផែនការគម្រោងដើម្បីតាមដានការសាងសង់និងព័ត៌មានអំពីគម្រោង)។
- ការបណ្តុះបណ្តាល (សកម្មភាពដែលអាចអនុវត្តបាន៖ បណ្តុះបណ្តាលស្ថាបត្យករ កម្មករសំណង់ និងបុគ្គលិកផ្នែកអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍អំពីបញ្ហាពិការភាពនិងការរចនាការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាព ធ្វើឱ្យបុគ្គលិកនៅគ្រប់សេវាទាំងអស់ចងចាំអំពីរបៀបក្នុងការផ្តល់ជំនួយ និងរួមបញ្ចូលទាំងជនមានពិការភាពផងដែរ លើកទឹកចិត្តនិងតម្លៃផ្តើមនានា ដើម្បីបង្កើត “បទដ្ឋានបច្ចេកទេស” កសាងសមត្ថភាពគ្រូឧទ្ទេសនៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់

ក្រោមជាតិដែលទទួលបានបន្ទុកគ្រប់គ្រងសំណងសាធារណៈឬទីតាំងសាធារណៈ បណ្តុះបណ្តាលជនមានពិការភាពនិងអង្គការតំណាងជនពិការ(DPOs)ដើម្បីជួយគាំទ្រគ្រូឧទ្ទេស អាជ្ញាធរ និងស្ថាប័ននានាដើម្បីធ្វើការវាយតម្លៃឧបសគ្គដោយប្រើប្រាស់ឧបករណ៍វាយតម្លៃហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្តបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល។

- ការផ្សព្វផ្សាយ (សកម្មភាពដែលអាចអនុវត្តបាន៖ ផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានតាមរយៈមធ្យោបាយជាច្រើន និងដែលអាចទទួលបានគ្រប់គ្នាដោយព្រីនជាផ្ទាំងធំៗ ការឧបករណ៍បំពងសំឡេងការប្រើភាសាសាមញ្ញការប្រើប្រាស់រូបភាពជាដើម....)។
- ការតាមដាន (សកម្មភាពដែលអាចអនុវត្តបាន៖ ធ្វើការស្ទង់មតិទៅលើកម្រិតនៃភាពពេញចិត្តទៅលើការប្រើប្រាស់សេវាដោយជនមានពិការភាព ធ្វើរបាយការណ៍អំពីការអនុវត្តការបទប្បញ្ញត្តិថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិដែលដោះស្រាយបញ្ហានៃការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល...)។

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម សូមមើលសៀវភៅណែនាំបណ្តុះបណ្តាលផ្នែក ២.១)

ឯកសារចែកជូន ៤.១៖ ឧបសគ្គចំពោះការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល

ឧបសគ្គចំនួនបីខុសៗគ្នានៃការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល៖

- **បរិស្ថានរូបវន្ត៖** ភាពមិនបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាពនៃទីតាំងមួយនៅក្នុងអគារ ភាពមិនបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាពនៃប្រព័ន្ធដឹកជញ្ជូនសាធារណៈ ភាពមិនអាចប្រើប្រាស់ឧបករណ៍មូលដ្ឋាននិងគ្រឿងសង្ហារឹមសាធារណៈដោយជនមានកម្សាយរូបរកាយ ឧបសគ្គដែលរារាំងជនមានកម្រិតក្នុងការបន្លាស់ទីក្នុងការបម្លាស់ទីពីកន្លែងមួយនៅក្នុងទីក្រុងនិងបរិស្ថានដែលបានសាងសង់មានកម្រិតកម្ពស់ខ្ពស់ទាបខុសគ្នាជាដើម។
- **ឥរិយាបថសង្គម៖** ឧបសគ្គដែលបានបង្កើតឡើងដោយឥរិយាបថមិនមានការគោរព ដែលមិនមានគិតពិចារណាអំពីតម្រូវការរបស់ជនមានពិការភាព ជំនឿអំពីពិការភាព អ្នកយល់ខុសអំពីសមត្ថភាពរបស់ជនមានពិការភាព។
- **ការផ្សព្វផ្សាយ៖** ការមិនមានលក្ខណៈងាយស្រួលសម្រាប់ជនមានពិការភាពនៃព័ត៌មាន និងការផ្សព្វផ្សាយ មើលមិនច្បាស់ (ពុម្ពអក្សរតូច ព័ត៌មានច្រើនពេក គ្មានក្រាហ្វូ ឬសញ្ញា) មានពណ៌ឆើតឆាយ និងការចនាតុបតែច្រើនពេក គ្មានសំឡេង ដែលបង្កើតបានជាឧបសគ្គដែលរារាំងអ្នកដែលមានកម្សាយផ្នែកកំហើញ ស្មារតី ឬផ្នែកសតិបញ្ញាមិនឱ្យទទួលបានព័ត៌មាននិងស្វែងរកផ្លូវទៅកាន់ទីក្រុង និងបរិស្ថានដែលបានសាងសង់។

ផ្នែកទី ៤៖ ជំនាញសិក្សាបែបមនុស្សធំ

ជាទូទៅយើងគិតថាមនុស្សធំដឹងអំពីរបៀបក្នុងការសិក្សា។ បន្ទាប់ពីនេះយើងទាំងអស់គ្នាបានសិក្សានៅក្នុងសាលារៀន ប៉ុន្តែវាអាចជាឥរិយាបថគ្រោះថ្នាក់ក្នុងការអនុវត្តនៅពេលដែលធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលអំពីគំនិតផ្តួចផ្តើមថ្មី។ កម្មវិធីសិក្សា ក្នុងសាលារៀន ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយផ្អែកលើទ្រឹស្តីអំពីរបៀបដែលកុមារ និងយុវជនសិក្សា។ តើអ្នកធ្លាប់បានពិចារណា ទេថាតើមនុស្សពេញវ័យរៀនដូចគ្នាដែរទេ? មូលហេតុនេះហើយបានជាជំនាញសិក្សាបែបមនុស្សពេញវ័យបានដើរតួនាទី យ៉ាងសំខាន់ក្នុងបញ្ហាទាំងនេះ នៅពេលដែលយើងធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលមនុស្សធំនៅក្នុងផ្លូវត្រឹមត្រូវ។ ការដឹងអំពីទំនោរ សិក្សារបស់មនុស្សពេញវ័យ គឺជារឿងសំខាន់ខ្លាំងណាស់។ អ្នកអាចបង្កើតកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលបែបសហការដើម្បីទាញ យកប្រយោជន៍នៃគុណភាពដែលសិស្សពេញវ័យមានដូចជាកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងការសិក្សាឯកសារពាក់ព័ន្ធការបញ្ចេញ គំនិត តម្រូវការពាក់ព័ន្ធនឹងបទពិសោធន៍ និងការជំរុញទឹកចិត្តក្នុងការពង្រឹងពួកគេ។ កត្តានេះអាចជួយគ្រូបណ្តុះបណ្តាល ដែលជាបុគ្គលបង្គោលការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលថ្នាក់ជាតិ ដើម្បីត្រៀមលក្ខណៈរួចរាល់ក្នុងនាមជាគ្រូបណ្តុះបណ្តាល ដែលមានជំនាញគ្រប់គ្រាន់ មុនពេលបំពេញតួនាទីក្នុងការអនុវត្តការបណ្តុះបណ្តាលការបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលទៅ កាន់សិក្ខាកាមមនុស្សពេញវ័យនាពេលអនាគត។

១.១ គោលការណ៍សិក្សាបែបមនុស្សធំ^៣

សម្រាប់មនុស្សពេញវ័យឱ្យសិក្សាប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ការបណ្តុះបណ្តាលត្រូវតែបង្កើតឡើងនៅក្នុងលក្ខណៈ មួយដែលបំពេញតាមគោលការណ៍ស្នូលនៃការសិក្សាបែបមនុស្សធំដូចខាងក្រោម៖

១.១.១ ការដឹកនាំខ្លួនឯង

សំណើចំណេះដឹងខុសគ្នាដំបូង គឺថាមនុស្សពេញវ័យ គឺភាពម្ចាស់ការ និងការដឹកនាំខ្លួនឯង មានន័យថា ពួកគេ រស់នៅក្រោមកម្រិតនៃការគ្រប់គ្រងខ្លួនឯង និងស្របតាមច្បាប់ ជំនឿ និងគុណតម្លៃរបស់ពួកគេ។ ពួកគេត្រូវដឹង អំពីអត្ថប្រយោជន៍ គុណតម្លៃ និងគោលបំណងនៃកម្មវិធីសិក្សា។ ពួកគេត្រូវដឹងអំពីមូលហេតុដែលពួកគេសិក្សា និងអ្វីដែលពួកគេសិក្សា។ ប្រសិនបើពួកគេមិនពេញចិត្តទៅនឹងគោលបំណងនិងគុណតម្លៃទេ ពួកគេនឹងមានភាព ស្ទាក់ស្ទើរក្នុងការចូលរួមក្នុងកិច្ចអន្តរាគមន៍សិក្សានេះ។

១.១.២ ការរៀនតាមរយៈការអនុវត្ត

មនុស្សពេញវ័យ សិក្សាតាមរយៈបទពិសោធន៍ផ្ទាល់ខ្លួន ដូច្នេះ ការអន្តរាគមន៍បណ្តុះបណ្តាល និងសិក្សាត្រូវតែ រួមបញ្ចូលនូវការចូលរួមយ៉ាងសកម្ម និងអនុវត្ត និងផ្តល់នូវបច្ចេកទេសដែលអាចអនុវត្តបាន និងវិធីសាស្ត្រដែលនឹង កែលម្អជីវិតរបស់នៅប្រចាំថ្ងៃរបស់ពួកគេ។

១.១.៣ ភាពជាប់ពាក់ព័ន្ធ

ខ្លឹមសារនៃកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលនេះត្រូវតែមានអត្ថន័យ និងមានភាពពាក់ព័ន្ធនឹងការសិក្សារបស់មនុស្ស ពេញវ័យជីវិតរស់នៅ និងការងាររបស់ពួកគេ។ ពួកគេត្រូវដឹងច្បាស់អំពីមូលហេតុនិងសារៈសំខាន់ចំពោះពួកគេ និង របៀបដែលខ្លឹមសារនេះអនុវត្តចំពោះជីវិតរស់នៅប្រចាំថ្ងៃរបស់ពួកគេ។ សិស្សត្រូវយល់អំពីការប្រើប្រាស់ ភ្លាមៗនៃ

^៣ <https://sarahcordiner.com/the-8-fundamental-principles-of-adu/>

តម្រូវការសិក្សា។ ប្រសិនបើពួកគេមិនដឹងអំពីរបៀបដែលពួកគេអាចអនុវត្តការសិក្សាចំពោះជីវិតនិងតួនាទីផ្ទាល់ខ្លួន គេលើកឡើងថាការជំរុញទឹកចិត្តចំពោះការអន្តរាគមន៍បណ្តុះបណ្តាលនឹងត្រូវតែកាត់បន្ថយឱ្យបាន។

១.១.៤ បទពិសោធន៍

សិស្សជាមនុស្សពេញវ័យត្រូវតែអាចលើកឡើងអំពីបទពិសោធន៍ពីមុនរបស់ពួកគេ ដើម្បីជួយដល់ការសិក្សារបស់ ពួកគេ។ ការបណ្តុះបណ្តាល ត្រូវតែសម្របទៅតាមបរិបទ ដើម្បីប្រើប្រាស់ភាសាដែលពួកគេយល់។ យើងត្រូវតែ ជ្រើសរើសសេណារីយ៉ូជាករណីនិងឧទាហរណ៍ដែលពួកគេអាចពាក់ព័ន្ធ ក៏ដូចជាយោងទៅលើជីវិតអតីតកាលផ្ទាល់ ខ្លួនការងារ និងបទពិសោធន៍សង្គមរបស់ពួកគេ ដើម្បីពន្យល់នូវអត្ថន័យនៃការសិក្សាចូលទៅក្នុងពិភពរបស់គេដូច ដែលពួកគេបានយល់។

១.១.៥ វិញ្ញាណទាំងអស់

សិស្សជាមនុស្សពេញវ័យ ត្រូវការវិធីសាស្ត្ររៀន និងបង្រៀនពហុវិញ្ញាណ។ យើងត្រូវតែធានាថា ការអន្តរាគមន៍ សិក្សារបស់ពួកយើង មានបច្ចេកទេសបង្រៀនសមាមាត្រសមស្រប ដែលបំពេញតាមតម្រូវការការស្តាប់ ការមើល ការអាន/ការសរសេរ ការរៀនសូត្រ ការពឹងផ្អែក និងការសិក្សាឯករាជ្យ។

១.១.៦ ការអនុវត្ត

សិស្សជាមនុស្សពេញវ័យ គឺជារឿយៗចូលរួមនៅក្នុងការសិក្សាដោយសារតែតម្រូវការបញ្ហាដើម្បីដោះស្រាយ។ ការអនុវត្តជំនាញនៅក្នុងបរិយាកាសគ្រប់គ្រង អនុញ្ញាតឱ្យពួកគេបង្កើនប្រសិទ្ធភាពខ្លួននៅក្នុងកិច្ចការថ្មីដែលរៀបចំ ឱ្យពួកគេអនុវត្តការងារដោយខ្លួនឯងនៅខាងក្រៅបរិយាកាសសិក្សា។ សិស្សជាមនុស្សពេញវ័យកាន់តែអនុវត្តជំនាញ ថ្មីអនុវត្ត សមត្ថភាព ឬការអនុវត្តចំណេះដឹង នោះឥទ្ធិពលអន្តរកាលចំពោះកិច្ចអន្តរាគមន៍សិក្សាគឺកាន់តែមាន។

១.១.៧ ការអភិវឌ្ឍផ្ទាល់ខ្លួន

ការចង់បាន និងមហិច្ឆតាពីខាងក្នុងផ្ទាល់ខ្លួនរបស់សិស្សជាមនុស្សពេញវ័យ ត្រូវតែយកមកគិតពិចារណានៅពេល រៀបចំផែនការនិងបង្រៀនកម្មវិធីសិក្សាបែបមនុស្សពេញវ័យ។ នៅពេលដែលសិស្សកាន់តែចម្រើនវ័យទៅមូល ហេតុនៃការចូលរួមនៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សារបស់ពួកគេ នឹងប្តូរពីកត្តាខាងក្រៅ (ដូចជាដើម្បីទទួលបានការដំឡើងឋានៈ) ទីជាកត្តាខាងក្នុងដូចជាការសិក្សាចេញពីភាពសប្បាយរីករាយ ឬចំណាប់អារម្មណ៍ក្នុងការសិក្សាអ្វីដែលថ្មី។

១.១.៨ ការចូលរួម

កម្មវិធីសិក្សាបែបមនុស្សពេញវ័យមានប្រសិទ្ធភាព បានរៀបចំផែនការសម្រាប់មតិគ្រលប់ និងការពិគ្រោះយោបល់ របស់សិស្ស។ មនុស្សពេញវ័យ ត្រូវការអារម្មណ៍ ដូចជាពួកគេអារម្មណ៍ទំនួលខុសត្រូវ គ្រប់គ្រង និងការធ្វើសេចក្តី សម្រេចចិត្តលើការរៀនសូត្រអញ្ចឹងដែរ។ ពួកគេត្រូវបានចូលរួមនៅក្នុងការរៀបចំផែនការ ការវាយតម្លៃ និងការ ពិគ្រោះយោបល់អំពីដំណើរការសិក្សារបស់ពួកគេ ដើម្បីចូលរួមក្នុងការអនុវត្តប្រកបដោយភាពជោគជ័យពេញលេញ។

១.២ ជំនាញសម្របសម្រួល និងជំនាញធ្វើបទបង្ហាញប្រកបដោយប្រសិទ្ធិ^៤

មនុស្សជាច្រើនមិនបានដឹងថា ពេលខ្លះការសិក្សាមិនមែនធ្វើឡើងនៅក្នុងអំឡុងពេលបណ្តុះបណ្តាលនោះទេ។

^៤ ការសម្របសម្រួលការសិក្សារបស់មនុស្សពេញវ័យ ©សហព័ន្ធនិយោជកជាតិសិង្ហបុរី ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៤

សម្រាប់ការអនុវត្តការសិក្សា គ្រូបណ្តុះបណ្តាល ឬគ្រូឧទ្ទេសត្រូវតែមានជំនាញសម្របសម្រួលនិងជំនាញធ្វើបទបង្ហាញ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពដែលកត្តានេះគឺលើសពីការគ្រាន់តែឈរនៅពីមុខថ្នាក់ហើយចែករំលែកចំណេះដឹងនិងបទពិសោធន៍។

១.២.១ ការបង្កើតបរិយាកាសសិក្សាវិជ្ជមាន

ដើម្បីអាចសិក្សាប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព យើងត្រូវតែកសាងនិងរក្សាការទំនាក់ទំនងជាមួយសិស្ស។ ខាងក្រោម នេះគឺជាគន្លឹះមួយចំនួនសម្រាប់អ្នកក្នុងការបង្ហាញការយល់ចិត្តចំពោះសិស្សរបស់អ្នកនិងកំណត់បរិបទត្រឹមត្រូវសម្រាប់ ការសិក្សា។

ស្វាគមន៍សិស្សពេលពួកគេមកដល់

- ស្វាគមន៍សិស្សដែលមកដល់ នៅពេលដែលអាច។
- អញ្ជើញពួកគេចូលកន្លែងអង្គុយ។
- នៅក្នុងវគ្គសិក្សាដំបូង ត្រូវព្យាយាមស្គាល់ពួកគេម្នាក់ៗតាមរយៈការកត់បញ្ជីវគ្គមាន។ ប្រើប្រាស់សកម្មភាព បើកចំហដើម្បីចាប់ផ្តើមការបណ្តុះបណ្តាល
- នៅពេលដែលអាច ត្រូវប្រើប្រាស់សកម្មភាពដែលពាក់ព័ន្ធនឹងប្រធានបទ។
- ប្រសិនបើចាំបាច់ ត្រូវឱ្យសិស្សធ្វើសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធនឹងប្រធានបទ (ដូចជាការធ្វើតេស្តខ្លី) នៅពេលរងចាំ អ្នកផ្សេងទៀត។
- ឱ្យសិស្សចូលរួមដើម្បីជួយកំណត់ការរំពឹងទុក និងវិធានជាមូលដ្ឋាន។ ណែនាំខ្លួនឯងដើម្បីបង្កើតជាការទុកចិត្តនិង ការជឿជាក់
- ដាក់លាក់ - ចែករំលែកព័ត៌មានដែលសិស្សត្រូវដឹង។ ព័ត៌មានផ្សេងៗ ឬបន្ថែម អាចនឹងត្រូវលើកឡើងនៅក្នុងអំឡុង ពេលបណ្តុះបណ្តាល។
- ចងចាំ - ការទុកចិត្ត កើតចេញពីសមត្ថភាពក្នុងការបណ្តុះបណ្តាល មិនមែនអ្វីដែលអ្នកនិយាយអំពីខ្លួនឯងនោះ ទេ។ កសាងទំនាក់ទំនងដោយប្រើប្រាស់យុទ្ធសាស្ត្រជាច្រើន
- អាចសួរនាំបាន
- មានភាពរសើបបែបវប្បធម៌
- បង្ហាញអំពីឥរិយាបថមិនតឹងតែង
- ផ្តល់នូវរឿងនិទានខ្លីៗអំពីខ្លួនឯងពាក់ព័ន្ធបទពិសោធន៍ក្នុងនាមជាសិស្ស
- ប្រើប្រាស់បច្ចេកទេសទំនាក់ទំនងជាពាក្យសម្តី និងមិនមែនពាក្យសម្តីសមស្រប

១.២.២ ពង្រឹងវគ្គមានខ្លួនឯងនៅក្នុងថ្នាក់រៀន

ក្នុងនាមជាគ្រូឧទ្ទេសជាការសំខាន់ត្រូវមានការស្គាល់ខ្លួនឯងឱ្យបានច្បាស់អំពីរបៀបក្នុងការនិយាយនិងកាយវិការ។ នេះគឺជាដោយសារតែសិស្សនឹងធ្វើការសន្និដ្ឋានលើអ្នកដោយផ្អែកលើអ្វីដែលពួកគេស្តាប់ឮនិងមើលឃើញ ការលើក ដាក់សំឡេង ការបញ្ចេញសំឡេង ការដំឡើងសំឡេង និងកាយវិការរបស់អ្នក។

១.២.៣ ដំណើរការ និងបច្ចេកទេសសម្របសម្រួល

ការក្លាយជាគ្រូឧទ្ទេសមានឥទ្ធិពលមានន័យថាជាការមានសមត្ថភាពក្នុងការធ្វើឱ្យការសិក្សាកើតមានឡើង។ ការសិក្សា មិនមែនគ្រាន់តែកើតឡើងនៅពេលដែលអ្នកនិយាយគ្រប់ពេលនោះទេ។ ការសិក្សាបែបស្រាវជ្រាវជាច្រើនបាន

រកឃើញថាឱកាសជាច្រើនដែលអ្នកអនុញ្ញាតឱ្យសិស្សនិយាយនោះពួកគេនឹងអាចរៀនបានកាន់តែច្រើន។ ដើម្បីផ្តល់ឱកាសឱ្យសិស្សនិយាយ គ្រូបណ្តុះបណ្តាលឬគ្រូឧទ្ទេសត្រូវតែមានជំនាញដូចខាងក្រោម៖

- **ជំនាញសួរសំណួរ** ការដែលអាចសួរសំណួរ គឺជាបច្ចេកទេសដ៏សំខាន់បំផុតមួយ ដែលគ្រូឧទ្ទេសមានឥទ្ធិពលត្រូវមាន។ សួរសំណួរនៅពេលសមស្របក្នុងការសួរ អាចធ្វើឱ្យមានការចូលរួមដោយបង្កើតឱ្យមានការពិភាក្សានិងជួយតាមដានដំណើរការនៃការសិក្សាផងដែរ។
- **ជំនាញស្តាប់សកម្ម** ការស្តាប់សកម្មជាទូទៅគឺរួមមាន ការស្តាប់ ការចូលរួម (ភាសាកាយវិការ) ការនិយាយរៀបរាប់ឡើងវិញ និងការសង្ខេប។ តាមរយៈការស្តាប់សកម្ម គ្រូឧទ្ទេសអាចបង្វែរចំណាប់អារម្មណ៍របស់សិស្សឱ្យទៅជាការលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការចូលរួមសកម្ម។ ការស្តាប់ប្រកបដោយការយកចិត្តទុកដាក់ អាចនាំទៅរកការសួរសំណួរដែលជំរុញឱ្យមានការពិភាក្សាកាន់តែច្រើន។
- **ការពន្យល់និងការផ្តល់ការណែនាំ** ជំនាញនេះ ក៏មានភាពសំខាន់ខ្លាំងណាស់ដែរសម្រាប់ការសិក្សាប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ សិស្សមិនអាចចូលរួមយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការសិក្សាបានទេប្រសិនបើការណែនាំមិនមានភាពច្បាស់លាស់។ សេចក្តីណែនាំច្បាស់លាស់ដែលជាការរៀបរាប់មួយជំហានម្តងៗ គឺចាំបាច់ខ្លាំងណាស់ចំពោះសកម្មភាពសិក្សាក្នុងការឈានទៅសម្រេចបាននូវគោលបំណងរបស់ពួកគេ។ ការណែនាំអាចនឹងត្រូវផ្តល់ជូនជាពាក្យសម្តី ប៉ុន្តែការណែនាំខ្លះក៏អាចធ្វើឡើងតាមរយៈជារូបភាពគ្រប់ពេលផងដែរ នៅក្នុងអំឡុងពេលសកម្មភាពដើម្បីឱ្យសិស្សអាចមើលឃើញ និងពិនិត្យកិច្ចការនៅពេលកំពុងអនុវត្ត។
- **ជំនាញជំរុញទឹកចិត្ត** គ្រូឧទ្ទេសមានឥទ្ធិពលត្រូវតែអាចជំរុញការចាប់អារម្មណ៍របស់សិស្សនិងជំរុញឱ្យមានការចូលរួម។ ចំណុចនេះ អាចត្រូវបានធ្វើឡើងតាមរយៈ៖
  - ✓ ការពន្យល់អំពីគោលបំណង/លទ្ធផលសិក្សាច្បាស់លាស់ក៏ដូចជាអត្ថប្រយោជន៍នៃសកម្មភាពសិក្សា
  - ✓ ការសារទររបស់គ្រូបណ្តុះបណ្តាល
  - ✓ ការចែករំលែកអារម្មណ៍ផ្ទាល់ខ្លួនជាមួយសិស្ស
  - ✓ ការបង្ហាញទំនុកចិត្តចំពោះសិស្ស។

១.២.៤ ឥទ្ធិពលនៃហ្គេមនិងការបង្រៀនដៃគូ

មិនមែនគ្រប់សិស្សទាំងអស់អាចរៀនបានទៅតាមមធ្យោបាយដូចគ្នានោះទេ។ ដូច្នេះជាការសំខាន់ត្រូវធានាថាការបណ្តុះបណ្តាលរបស់អ្នកគឺមានដាក់បញ្ចូលនូវអភិក្រមនិងបច្ចេកទេសខុសគ្នាដើម្បីអាចបំពេញតាមតម្រូវការរបស់សិស្សខុសៗគ្នា។

- **ការប្រើប្រាស់ហ្គេម៖** ក្រៅពីការធ្វើបទបង្ហាញ ការពិភាក្សា ការសម្តែងតួ សកម្មភាពក្រុមជាប្រចាំដូចជាករណីសិក្សាជាដើមនោះ ហ្គេម ក៏អាចត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីធ្វើឱ្យការសិក្សាកាន់តែមានភាពរីករាយផងដែរហើយការលេងហ្គេមនេះក៏មានប្រសិទ្ធភាពសម្រាប់សិស្សដែលមានការសិក្សាបែបកាយវិញ្ញាណផងដែរ។ នៅក្នុងឧទាហរណ៍ជាច្រើនទស្សនទានអាចនឹងត្រូវបង្រៀនបានយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាពតាមរយៈការលេងហ្គេមដូចជាហ្គេមកាតសម្រាប់ជំនាញចរចា ហ្គេមក្តារសម្រាប់ទស្សនទានហិរញ្ញវត្ថុ និងហ្គេមផ្សេងៗជាច្រើនទៀត។
- **ការបង្រៀនដៃគូ៖** សិស្សកាន់តែមានឱកាសនិយាយច្រើន នឹងអាចរៀនបានកាន់តែច្រើន។ ការបង្រៀនដៃគូគឺជាវេទិការដ៏ល្អបំផុតសម្រាប់សិស្សក្នុងការ“និយាយនិងសិក្សា”។ ជាពិសេស នៅពេលសិស្សត្រូវបង្រៀន ការសិក្សានឹងកាន់តែមានភាពស៊ីជម្រៅខ្លាំង។

១.២.៥ ការអនុវត្តសកម្មភាព៤

មានដំណើរការសម្របសម្រួលចំនួនប្រាំជំហាន ដែលអាចប្រើប្រាស់ដើម្បីសម្របសម្រួលសកម្មភាពសិក្សា យ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាព។

- **ជំហានទី ១៖** គ្រូឧទ្ទេស ពន្យល់អំពីគោលបំណងនៃសកម្មភាព និងផ្តល់ទិសដៅ និងការណែនាំអំពីរបៀបក្នុង ការបំពេញកិច្ចការ។
- **ជំហានទី ២៖** គ្រូឧទ្ទេស ប្រាកដថាសិស្សបានចូលរួមបានច្រើននៅក្នុងការធ្វើសកម្មភាព។
- **ជំហានទី ៣៖** គ្រូឧទ្ទេសជួយសិស្សឱ្យចែករំលែកបទពិសោធន៍តាមរយៈការសួររសំណួរដែលមានដំណាក់កាល សមស្របដូចជា៖
  - ✓ តើហេតុការណ៍អ្វីដែលសំខាន់ខ្លាំងបំផុត/មិនសំខាន់សម្រាប់អ្នក ?
  - ✓ តើអ្នកមានប្រតិកម្មយ៉ាងណាចំពោះហេតុការណ៍នោះ ?
  - ✓ តើចំណុចសិក្សាគន្លឹះអ្វីដែលអ្នកទទួលបានពីហេតុការណ៍នោះ ?
- **ជំហានទី ៤៖** គ្រូឧទ្ទេសសួរអំពីទស្សនាទានពីសិស្ស ដោយមិនប្រាប់ពួកគេអំពីទស្សនាទាន
- **ជំហានទី ៥៖** គ្រូឧទ្ទេស លើកទឹកចិត្តសិស្សឱ្យឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីរបៀបដែលពួកគេអាចអនុវត្តការសិក្សានៅកន្លែង ការងារ។ កត្តានេះអាចអនុវត្តបានដោយការសួររសំណួរដូចជា៖
  - ✓ តើអ្នកដោះស្រាយស្ថានភាពនោះយ៉ាងដូចម្តេចនៅពេលក្រោយ ?
  - ✓ តើអ្វីជាផលវិបាក ប្រសិនបើអ្នកអនុវត្តនិងមិនអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រទាំងនេះ ?
  - ✓ តើអ្នកនឹងធ្វើឱ្យខុសគ្នាយ៉ាងដូចម្តេចនៅពេលក្រោយ ?

រូបភាព ១៨៖ ការបណ្តុះបណ្តាលដៃគូ

៥ ការសម្របសម្រួលការសិក្សារបស់មនុស្សពេញវ័យ ©សហព័ន្ធនិយោជកជាតិសិង្ហបុរី ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៤

១.៣ ការសម្របសម្រួលកិច្ចពិភាក្សា ករណីសិក្សា និងការសម្តែងតួ

១.៣.១ ការពិភាក្សា

ដើម្បីសម្របសម្រួលកិច្ចពិភាក្សាប្រកបដោយភាពជោគជ័យ គ្រូឧទ្ទេសត្រូវធ្វើការលើកទឹកចិត្តអ្នកគ្រប់គ្នាឱ្យរួមចំណែកនិងចែករំលែកគំនិត។ បច្ចេកទេសក្នុងការសម្របសម្រួលកិច្ចពិភាក្សាប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព គឺរួមមានសកម្មភាពដូចខាងក្រោម៖

- **ការរៀបចំផែនការជាមុន៖** រៀបចំសំណួរដើម្បីផ្តួចផ្តើមការពិភាក្សាធ្វើការសួរព័ត៌មាននិងគំនិតយោបល់ពីសិស្ស។
- **រងចាំឱ្យសិស្សឆ្លើយតប៖** បន្ទាប់ពីសួរសំណួររួច ត្រូវទុកពេលឱ្យសិស្សស្វែងយល់អំពីសំណួរ និងគិតអំពីចម្លើយ។
- **លើកទឹកចិត្តឱ្យមានការរួមចំណែក៖** ហៅឈ្មោះសិស្សឬសួរសំណួរទៅកាន់ក្រុមតូចមួយ។ អញ្ជើញសិស្សឱ្យចែករំលែកឧទាហរណ៍ពាក់ព័ន្ធនិងជាក់លាក់។ ត្រូវចាំថាត្រូវផ្តល់ឱកាសឱ្យសិស្សដែលស្ងាត់ស្ងៀមចែករំលែកផងដែរ។
- **ការស្តាប់ដោយយកចិត្តទុកដាក់៖** យកចិត្តទុកដាក់ស្តាប់ការឆ្លើយតបទាំងអស់។ សួរបញ្ជាក់ភ្លាមៗប្រសិនបើចម្លើយទាំងនោះមិនមានភាពច្បាស់លាស់។ រៀបពាក្យឡើងវិញ ឬសួរសំណួរបែបអង្កេត ដើម្បីបញ្ជាក់អំពីការយល់ដឹង។ ភ្ជាប់មតិយោបល់ប្រសិនបើអាច ប៉ុន្តែការធ្វើបែបនេះតម្រូវឱ្យអ្នកចងចាំថា “នរណាជាអ្នកនិយាយអ្វី”។
- **កត់ត្រាគំនិត៖** សរសេរចម្លើយពាក់ព័ន្ធទាំងអស់នៅលើតារាងឬក្តារឃ្លៀន។ ការកត់ត្រាគំនិតនេះដោយជួយសម្រួលដល់ការពន្យល់សង្ខេបនៅពេលបញ្ចប់សកម្មភាព។
- **ពិនិត្យឡើងវិញ ជំរុញការអនុវត្ត និងធ្វើឡើងវិញ៖** ឱ្យសិស្សសង្ខេបអំពីការពិភាក្សា។ ជំនួយមកវិញត្រូវសួរសំណួរផ្ទាល់សម្រាប់ឱ្យសិស្សកំណត់អំពីទស្សនទានដែលបានពិភាក្សា។ សូមចងចាំថាត្រូវផ្ទេរការសិក្សានេះទៅកន្លែងធ្វើការ។

១.៣.២ ករណីសិក្សា

ករណីសិក្សាជាទូទៅត្រូវបានផ្តល់ជូនជាសេណារីយ៉ូ (ជាក់ស្តែង ឬប្រឌិត) ដែលសិស្សត្រូវធ្វើការវិភាគនិងឆ្លុះបញ្ចាំងបន្ទាប់មកត្រូវអនុវត្តទស្សនាទាននិងគោលការណ៍ដែលបានសិក្សាដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាមួយចំនួន។ ការសម្របសម្រួលករណីសិក្សាគឺមានភាពស្រដៀងគ្នាទៅនឹងការសម្របសម្រួលកិច្ចពិភាក្សាដែរ។ ចំណុចខុសគ្នាតែមួយនោះគឺថាត្រូវផ្តល់ពេលវេលាឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ជូនទៅសិស្សដើម្បីអាននិងពិនិត្យមើលករណីសិក្សានោះ។ ដើម្បីឱ្យសិស្សកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព គ្រូឧទ្ទេសគប្បីពន្យល់ករណីនោះបន្ទាប់ពីសិស្សបានអានចប់មុនពេលអនុញ្ញាតឱ្យពួកគេធ្វើការឆ្លើយសំណួរទាំងនោះ។ បន្ទាប់មកករណីសិក្សានឹងត្រូវសម្របសម្រួលដូចជាការសម្របសម្រួលកិច្ចពិភាក្សាអញ្ចឹងដែរ។

កំណត់សម្គាល់៖ ករណីសិក្សា គឺមានប្រយោជន៍ជាខ្លាំងសម្រាប់សិស្ស ក្នុងការស្វែងរកទស្សនាទានថ្មី ដែលពួកគេអាចកសាងបន្ថែមពីលើបទពិសោធន៍របស់ពួកគេ។ ប៉ុន្តែករណីសិក្សាមួយចំនួន គឺត្រូវចំណាយពេលច្រើនដើម្បីសម្របសម្រួល ហើយករណីសិក្សាទាំងនោះមានប្រសិទ្ធភាពដែលនៅពេលដែលដំណើរការរៀបរាប់សង្ខេបគឺមានភាពច្បាស់លាស់និងសម្របសម្រួលបានល្អ។

១.៣.៤ ការសង្ខេបមេរៀន

ដើម្បីឱ្យសកម្មភាពនៃការសិក្សាអាចសម្រេចបានលទ្ធផលនៃការសិក្សា យើងត្រូវតែមានវគ្គសង្ខេបមេរៀន បន្ទាប់ពីសកម្មភាពត្រូវបានអនុវត្តរួច។ ក្នុងអំឡុងពេលសង្ខេបមេរៀន គ្រូឧទ្ទេសនឹងត្រូវជួយសិស្សឱ្យ៖

- ✓ យល់ដឹងកាន់តែល្អប្រសើរអំពីគោលបំណងនៃសកម្មភាព
  - ✓ សិក្សាពីបទពិសោធន៍
  - ✓ ផ្ទេរចំណុចដែលបានសិក្សាទៅកន្លែងធ្វើការ
- វិធីសាស្ត្រដ៏សាមញ្ញក្នុងការសង្ខេបមេរៀនគឺការសួររឿងសំណួរ៖

១) តើមានអ្វីកើតឡើង ?

- ✓ តើអ្នកបានឃើញនិងស្តាប់អ្វីខ្លះ ?
- ✓ តើអ្នកបានធ្វើអ្វីខ្លះដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងស្ថានភាពនោះ ?
- ✓ តើអ្វីដែលធ្វើបានល្អនិងអ្វីដែលធ្វើមិនបានល្អ ?

២) អញ្ចឹងតើយ៉ាងណាដែរ ?

- ✓ តើអ្នកបានសិក្សាអ្វីខ្លះពីហេតុការណ៍នេះ ?
- ✓ តើអ្នកធ្វើការសន្និដ្ឋានអ្វីអំពីគ្រោះថ្នាក់នេះ ?

៣) ចុះឥឡូវយ៉ាងណាដែរ ?

- ✓ តើខ្ញុំអាចអនុវត្តអ្វីដែលខ្ញុំបានសិក្សាទៅកន្លែងធ្វើការបានយ៉ាងដូចម្តេច ?
- ✓ តើមានផលវិបាកអ្វីចំពោះការអនុវត្ត ឬមិនអនុវត្តអ្វីដែលបានសិក្សានៅសាលារៀន ?

១.៣.៥ ការផ្តល់មតិត្រលប់

ការផ្តល់មតិត្រលប់ទាន់ពេលវេលាគឺជាជំនាញដ៏សំខាន់មួយទៀត ដែលគ្រូឧទ្ទេសត្រូវតែមាន ដើម្បីសម្របសម្រួលការសិក្សាឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព។ គោលបំណងនៃការផ្តល់មតិត្រលប់ក្នុងអំឡុងពេលបណ្តុះបណ្តាលគឺជាការលើកទឹកចិត្តឱ្យសិស្សសិក្សានិងកាន់តែមានការអភិវឌ្ឍជាបន្តបន្ទាប់ដើម្បីអាចធ្វើការងារជាច្រើនខុសៗគ្នាបាន។ មតិត្រលប់ជួយឱ្យសិស្សសិក្សាអំពីអ្វីដែលគួរធ្វើដើម្បីទទួលបានភាពជោគជ័យនិងអ្វីដែលមិនគួរធ្វើពីកំហុសនិងភាពបរាជ័យ។

ឧបសម្ព័ន្ធ

១. ឧបសម្ព័ន្ធមួយ៖ គំរូតេស្តមុនវគ្គនិងក្រោយវគ្គ
២. ឧបសម្ព័ន្ធពីរ៖ បញ្ជីបទបង្ហាញស្តាយដ៏ PowerPoints

